

รายงานการประชุม
สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๒๒

(สมัยวิสามัญ สมัยที่สอง)

วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๗

ฉบับสำนักงานพิมพ์

ครั้งที่ ๑๖ ถึง ครั้งที่ ๒๔ (สมัยวิสามัญ สมัยที่สอง) เล่ม ๒ พ.ศ. ๒๕๖๗

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๒๒/๒๔๗๗ (วิสามัญ) สมัยที่ ๒

วันพุธที่ ๑๓ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๗๗

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๑๕.๑๐ นาฬิกา

ประธานสภาฯ กล่าววา วันนี้มีสมาชิกมาประชุม ๓๓๗ ท่าน
เป็นองค์ประชุมแล้ว

เจ้าพระยาศรีธรรมมาธิบดี กล่าววา ข้าราชการขอเสนอให้
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเพิ่มเติมงบประมาณเสียก่อน

ประธานสภาฯ กล่าววา ตามระเบียบวาระที่จะเสนอที่ประชุม
นั้น ในระเบียบวาระที่ ๒ ร่างพระราชบัญญัติรทกยนครแก้ไขเพิ่มเติม
๓ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ รัฐบาลขอร้องให้นำพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณก่อน ถ้าไม่ทันผู้ใดคัดค้านจะได้ถือ
ที่ประชุมอนุมัติแล้ว สำหรับในระเบียบวาระต่อไป รัฐบาลขอ
เปลี่ยนแปลงดังนี้ ระเบียบวาระที่ ๒ ขอให้เป็นพระราชบัญญัติอนุญาต
ให้รัฐบาลให้กู้เงินแก่ผู้ขาดหรือเทศบาล ซึ่งได้แจกเมื่อครั้ง
แล้ว ถัดไปเรื่องยาว ถ้าไม่ทันผู้ใดคัดค้านจะได้ถือที่ประชุม

ยอมตกลงตามที่รัฐบาลขอเปลี่ยนแปลงแล้ว ข้าพเจ้าจะได้ให้ข้าราชการ
ท่านเฉพาะมาตราที่มีการเปลี่ยนแปลง

เจ้าพระยาศรีธรรมราชเบ็ญ กถาวว่า ข้าพเจ้าขอโอกาสชี้แจง
ก่อนเมื่ออภิปรายในนามของประธานกรรมาธิการ ข้าพเจ้าขอโอกาส
ชี้แจงเพิ่มเติมเล็กน้อย คณะกรรมาธิการนี้ได้ประชุมปรึกษากัน
๑๐ วัน ในการพิจารณาได้ตรวจสอบรายการงบประมาณและข้อบกพร่อง
ข้อใดโดยละเอียด ข้อใดที่สงสัยก็ได้เรียกเจ้าหน้าที่ ๆ เกี่ยวกับและ
เชิญผู้แทนรัฐบาลตลอดจนผู้แปรญัตติมาอภิปราย ในที่สุดนอกจาก
จะได้ตัดยอดเงินแล้ว ในเรื่องเงินที่ตัดทอนออกนั้นเอง ได้เปิด
โอกาสซึ่งคณะกรรมาธิการเห็นสมควรให้รัฐบาลแปรญัตติจ่ายเงินเหลือ
๓๐๐,๐๐๐ บาท คือ ๑. ได้ตั้งเงินซื้อพันธุ์ข้าวเพื่อให้ราษฎรยืมไป เนื่อง
ด้วยราษฎรในบางจังหวัดกระทำกรหว่านข้าวแล้วเกิดผลร้าย ข้าวที่
หว่านไปแล้วเสียหาย และคงทำการเพาะปลูกได้ในฤดูนี้ ๒. ได้ตั้งเงิน
๒๐,๐๐๐ บาทเพื่อทำการช่วยเหลือชาวนาด้วยสิ่งจำเป็น ๓. เนื่องจาก
โจรผู้ร้ายตามหัวเมืองชุกชุม รัฐบาลได้แปรญัตติ ซึ่งกรรมาธิการ
เห็นชอบด้วย คือให้เพิ่มกำลังตำรวจภูธรขึ้นไว้ตามหัวเมืองอีก ๔๐๐ คน
แบ่งเป็น ๒๐ หน่วย เพื่อให้การควบคุมได้เต็มที่ ๔. เพื่อให้การ
ควบคุมเทศบาตดำเนินไปโดยดี ได้เพิ่มเงินให้อีกตามคำแปรญัตติของ
คณะรัฐมนตรี และอื่น ๆ อีกก็มีอยู่ในบันทึกที่แจกให้สมาชิก
ทั้งหลายแล้ว

เลขาธิการสภาฯ ยืนยันว่า ในมาตรา ๓ มีแค่จำนวนเลข

พระตำราต้นประพันธ์ กล่าวหาว่า ในมาตรา ๒ มีความว่า จำนวนเงินซึ่งได้ขอไว้ ๕,๖๘๕,๕๐๖ บาทเมื่อได้ ทำเสร็จแล้วคงลดลง ๓๒๐,๗๗๓ บาท รัฐมนตรีขอแปรญัตติให้เศษเงินรายนแก่กรมศึกษาธิการ เรื่องนี้ทางกระทรวงธรรมการได้เขียนหนังสือมาเพื่อขอแปรญัตติ แต่หนังสือที่แปรญัตติถึง กรมการศึกษาธิการวันที่ ๑๓ กันยายน ทางกรมการศึกษาธิการเห็นว่าถ้าเข้าไป เพราะฉะนั้นขอถือโอกาสแปรญัตติขอให้ มัดเงินเศษที่เหลือเท่าไรให้แก่กระทรวงธรรมการ เหมือนอย่าง การทำงานงบประมาณที่

นายทองอยู่ พุ่มพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวหาว่า ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการแถลงเมื่อก่อน ข้าพเจ้าเห็นพ้องด้วยเป็นอย่างยิ่ง เราจะต้องรู้ ดีกว่า การศึกษา ของเรา เป็นของสำคัญ ข้าพเจ้าเองก็ได้แปรญัตติไว้ ด้วยเหมือนกัน ว่าเงินที่เหลือทุกๆ ประเภทเศษคงแล้วขอให้ยกให้แก่กรมศึกษาธิการ นี้ก็เห็นแล้วว่า รัฐมนตรีกับข้าพเจ้าตรงกัน ข้าพเจ้าอยากจะแถลงว่า ในสยามมีเด็กที่เล่าเรียนครบบริบูรณ์มากเพียงไรหรือไม่ ความจริง เปตาเดยมันน้อยมากทีเดียว นี่แหละข้าพเจ้าจึงเห็นว่า การที่ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการได้แปรญัตตินั้นสมควรอย่างยิ่งทีเดียว ที่พวกสมาชิก

ทั้ง หาดายทั้ง ๕ ภาณ จะอนุมัติให้เป็นไปตามคำของรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
ธรรมการ

นายสนิท เจริญรัฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าว
ข้าพเจ้าเองก็เห็นชอบด้วยอย่างยิ่ง ในการที่ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
ธรรมการได้ขอแปรญัตติเอาเงินที่เหลือนั้นไปได้ ในกระทรวงธรรมการ
แต่ว่าในการแปรญัตติเช่นนั้นข้าพเจ้าเข้าใจว่าจะต้องบ่งให้ชัดว่า ในบ
ของศึกษาธิการนั้นเมื่อได้จำนวนไปแล้ว จะเอาไปจ่ายในเงินเดือนเท่าไร
ค่าใช้สอยเท่าไร แล้วการจรเท่าไร และโปรดแสดงความจำเป็นใน
การนั้นด้วย

พระตำรวจต้นประพันธ์ กล่าว ว่า จำนวนเงินที่บัตเศษเหลือ
แล้วจะให้มายังกระทรวงธรรมการนั้นกระทรวงธรรมการมีความจำเป็นที่
จะต้องเพิ่มครูให้ ๑๑ จังหวัด เป็นจำนวนครู ๑๑๖ คน เป็นเงินเดือน
๔,๑๖๒ บาท เงินประเภทที่ ๒ ที่ได้มาจะใช้สำหรับเป็นการเพิ่มให้เบียด
กันตามแก่ครูผู้ซึ่งมีเงินเดือนน้อย และถ้าหาก รวมจำนวนเงินที่เพิ่ม
สำหรับความทุกข์เวทนาที่เขาจะไปทำงานให้แก่ชาติทั้งหมด เท่าที่อยู่ในบัญชี
ซึ่งเดี๋ยวเป็นเงิน ๘๒๕ บาทต่อเดือนและคงแต่วันนั้นต่อไป ความจำเป็นของ
การศึกษาอาจจะบังคับให้เพิ่มครูให้เปลี่ยนครู ครูซึ่งไปตกทุกข์ได้ยาก
อยู่คง ๕ ปี ๑๐ ปีจะได้มีโอกาสเข้ามากรุงเทพฯ คนใหม่จะได้ออก
ไป เงินเหล่านี้เราจะต้องจ่ายจนกว่าจะสิ้นปี จนทางบประมาณ

ใหม่ ซึ่งข้าพเจ้าประมาณไม่ถูก เพราะเหลือความสามารถที่จะรู้
 ว่าเมื่อไรจะต้องย้ายกัน นอกจากเรื่องความจำเป็นที่หาครูเพิ่มให้ และ
 ที่จะย้ายครูไป ยังมีเรื่องเงินเพิ่มตามประกาศนียบัตรวิทยฐานะ ซึ่ง
 ครูได้พยายามศึกษาเพื่อประโยชน์ของอาชีพของตนและเพื่อประโยชน์ของ
 กุณบุตรกุณธิดา กระทรวงธรรมการเป็นหนี้อยู่แล้ว ๕๙๕
 เงินประมาณ ๑๖,๘๖๕ บาท การเพิ่มวิทยฐานะของครู ท่าน
 สมาชิกผู้มีเกียรติที่เคยเป็นครูมาแล้วย่อมทราบว่ามีความค่า อย่างไร แก่การ
 ศึกษา และระเบียบการที่กระทรวงธรรมการทำอยู่เวลานี้ต้องต่อบกกัน
 ทุกปี เพราะฉะนั้นจำนวนเงินที่ได้มาเมื่อมีมากกว่าจำนวนที่ชดเชยคือ
 ๑๖,๐๐๐ บาทเศษแล้ว ในขณะนี้มีการต่อบกกันอีก ถ้าท่านครูคน
 ใดซึ่งได้แสดงความสามารถแล้วก็จะได้เพิ่มในประการสุดท้าย ในเรื่อง
 ศึกษาประชาบาล ตั้งแต่เราได้เข้ามาทำงานกันชุดหนึ่งได้เขียนอายุ
 ได้จัดการศึกษาให้ดี มีจำนวนตัวเด็กคิดคร่าวๆ เด็กเพิ่มขึ้น ๖๐๐,๐๐๐
 คน เราต้องการเงินสำหรับ ๒๔ จังหวัดเป็นเงิน ๓๘๓,๒๕๐ บาท
 เพราะฉะนั้นเศษเงินซึ่งรัฐบาลได้วางวงเงินมาแล้วและประธานกรรมการ
 ได้พิจารณาตดหย่อนลงมาเหลือเท่าไร ข้าพเจ้าขอให้ให้แก่กระทรวง
 ธรรมการ

ขุนประเจตตรณพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพิษณุโลก กล่าว
 ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการได้ขอปิดจำนวนเงินที่เหลือจาก

กรรมวิธีการได้ตัดไปทางกระทรวงธรรมการนั้น ข้าพเจ้าเห็นพอจะ
 ด้วยเป็นอย่างยิ่ง แต่ทว่าตามคำขอแปรญัตติเมื่อ গতเดือนไปนั้น ขอ
 ให้แก่กรมศึกษาธิการทั้งสิ้น ซึ่งข้าพเจ้าเห็นว่าน่าจะได้นำเอาออกเป็น
 ๒ ยอดด้วยกัน ขอให้แก่กรมศึกษาธิการเสียยอดหนึ่ง และให้
 แก่ศึกษาประชาบาลเสียยอดหนึ่ง เพราะประเภทจำนวนเงินนั้นไม่เหมือน
 กัน คือศึกษาธิการให้เท่าไร ให้พอเพียง คือสมมุติว่าให้สำหรับครูที่เดือน
 วิทยฐานะขึ้นมาให้เป็นค่าใช้สอย ค่าพาหนะสำหรับออกหัวเมือง
 กำโยกย้ายฉบับเปลี่ยนซึ่งอยู่ในเงินของศึกษาธิการ ซึ่งควรจะเป็นยอด
 หนึ่งต่างหาก จำนวนเงินที่เหลือทั้งหมด ควรจะได้ยกให้แก่ประถม
 ศึกษา เพราะเหตุว่าการประถมศึกษาของเราขณะนี้ยังต้องการเงินมาก
 มายนักหนา เมื่อกนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการก็แถลงแล้วว่า
 ยังต้องการเงินจำนวน ๑๘๐,๐๐๐ บาทเศษ จำนวนเงินที่เหลืออยู่ก็มีไม่ถึง
 แม้กระนั้นก็ ยิ่งเป็นที่แสดงให้เห็นว่า ในการประถมศึกษาต้องการ
 การจำนวนมากมาย จึงอยากขอให้ทางกระทรวงธรรมการตัดยอด
 เสีย . เมื่อจำนวนเงินที่มีความจำเป็นที่จะใช้ในกรมศึกษาธิการแล้วให้
 เป็นที่แน่นอน ส่วนที่เหลือนั้นก็ขอให้ทางประถมศึกษา และข้าพเจ้า
 หวังว่าคงจะได้ ตัวเลขในขณะนี้ด้วย

ขุนสมุทร หิตะคดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่ ใน
 หน้าที่ของคณะกรรมการขอรับแจ้งกราบเรียนต่อสภาผู้ราษฎรว่า

เหตุไรเงินจำนวนนั้นจึงได้เข้ามาอยู่ใน พระราชบัญญัติงบประมาณเพิ่มเติม
 ฉบับนี้ ก็ด้วยเหตุที่ว่าวงทรัสต์ขาดแปรรูปคดีเข้ามาเมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน
 พ.ศ. ๒๕๕๑ นั้น วนนนเป็นวันที่คณะกรรมการได้เขียนรายงานส่งทาง
 ประธานสภาฯ นี้ ไม่มีกรรมการประชุมทำงานนั้น เพราะได้ทำ
 เสร็จแล้ว แต่หนังสือได้รับมาเช่นนั้น จึงมีการวินิจฉัย ด้วย
 เหตุว่าเสร็จสิ้นเรื่องไปแล้ว การที่จะวินิจฉัยเรื่องเงินจำนวนนั้นว่า จะ
 ให้เท่าไรหรือไม่นี้ ขอให้สภาฯ นี้เข้าใจและจงโปรดได้ถือว่าสภาฯ นี้
 ควรวินิจฉัยให้หรือไม่ แต่ที่ข้าพเจ้าได้กราบเรียนมาแต่ก่อน ก็เพื่อ
 ให้เห็นว่าเพราะเหตุไรแปรรูปคดีนั้นจึงมีการวินิจฉัย ด้วยเหตุ
 ที่การนี้ได้พ้นกำหนดเวลาการกระทำของกรรมการมาแล้ว ขอให้ประชุม
 นี้ได้ โปรดเข้าใจเสียด้วย

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา กล่าวว่า ความ
 จริงข้าพเจ้าอยากจะให้ การนี้เป็นไปตามความประสงค์ของรัฐมนตรีว่าการ
 กระทรวงธรรมการ เพราะข้าพเจ้าก็มองเห็นความสำคัญของการศึกษา
 อยู่เหมือนกัน แต่ข้าพเจ้าคิดว่าถ้าเราจะให้เป็นไปดังความประสงค์
 ของรัฐบาลแล้วข้อบังคับของเราก็จะเสียไป เพราะเหตุว่ารัฐบาล
 ได้เสนอขึ้นมาต่อวงพ้นกำหนดเวลาที่ได้กำหนดให้แปรรูปคดีเสียแล้วเพราะ
 ฉะนั้นข้าพเจ้าจึงขอให้สภาฯ นี้ได้ โปรดระงับถึงกำหนดเวลาและข้อบังคับ
 ของเรา แต่ส่วนการที่จะเป็นไปอย่างไรก็แล้วแต่

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าว
 ว่า จะมีใครแปรญัตติได้อย่างใดข้าพเจ้าไม่ทราบ แต่ข้าพเจ้าได้
 พังคำของท่านผู้แทนธนบุรีแล้วสงสัยว่าทำไมกรรมาธิการ จึงไม่พิจารณา
 ข้อเสนอแปรญัตติของท่านสมาชิกผู้มั่งเกียวกแห่งจังหวัดธนบุรี ทำไม
 ไม่พูดด้วย เพราะฉะนั้นเมื่อเป็นเช่นนั้นการที่จะแก้ว่าเป็นการผิดข้อบังคับ
 ข้าพเจ้าเห็นว่าข้อนั้นเป็นอันตกไป โดย ฉะเพาะกระทรวงธรรมการ
 ข้าพเจ้าได้ พิจารณาทุกข้อนักก่อนักแล้วว่าเป็นลูกเมียน้อยมาแต่ไหนแต่ไร
 โดยฉะเพาะครุฑการขึ้นเงินยากแสนยาก ส่วนผู้ที่ขึ้นได้ก็ได้เดือนวิทย
 ฐานะ ข้าพเจ้าขอชกด้วยอย่างแต่เพียงเล็กน้อย ครู ป.ม. สอบได้
 ได้ออกมารับราชการขึ้นแรกได้ ๘๐ บาท ๓๐ ปี ๓๕ ปี ก็ได้เงินเดือน
 ขึ้น ๑๐ บาทเท่านั้น รวมเป็น ๘๐ บาท แต่เวลามองดูในแง่อื่น เช่น
 นักเรียนรัฐศาสตร์สอบได้ไปฝึกหัดงานอยู่ ๑ ปีหรือ ๒ เดือน ได้เงิน
 เดือน ๔๐ บาท โดยเป็นปกติอำเภอ แต่ภายใน ๕ ปีเขาจะไปเป็น
 นายอำเภอ ได้เงินเดือน ๑๕๐ บาท คนที่คงต้นด้วยเงินเดือน ๓๐
 บาทภายใน ๕ ปีได้เงินเดือน ๑๕๐ บาท แต่คนที่คงต้นด้วย ๘๐ บาท
 ภายใน ๕ ปี ภายใน ๕ ปีได้เงินเดือนขึ้น ๓๐ บาท นั้นเป็นการน้อย
 เนื้อคำใจของครู เพราะฉะนั้นพวกครูที่ประกาศนียบัตรสูงอยู่แต่ก็
 พยายามเรียนวิชาอย่างอื่นและพยายามหนีจากกระทรวงธรรมการ ครู
 ที่สอบได้ได้เป็นเนติบัณฑิตหนีไปจากกระทรวงธรรมการเท่าไร อยากร

จะให้กระทรวงยุติธรรมตรวจดูว่า จำนวนครูที่สอบได้ได้เป็นเนติบัณฑิต
มาพร้อมโพธิ์ร่มไทรนั้นเท่าไร ข้าพเจ้าคนหนึ่งเป็นคนหนึ่งมาจากกระทรวง
ธรรมการมาพร้อมโพธิ์ร่มไทรของกระทรวงมหาดไทย ข้าพเจ้าได้เงิน
เดือนขึ้น ๗๐ บาท ในเมื่อมาทำงานอยู่ที่กระทรวงมหาดไทย ๒ ปี แต่
อยู่กระทรวงธรรมการก็ออกต่อ ๗ ปีได้เงินขึ้น ๒๐ บาท ทุนเรามาถึง
งบประมาณนี้ กระทรวงธรรมการได้ตัดไป ๒๕,๓๗๗ บาท โดย
เพราะกระทรวงเดียวถูกตัดไปในการพิจารณาของคณะกรรมการข้าราชการ
นี้ แต่เงินทั้งหมดที่ถูกตัดไปนั้นราว ๑๒๐,๗๗๓ บาทเท่านั้น แต่กระทรวง
ธรรมการถูกตัดไปเสียถึง ๒๐,๐๐๐ บาททว่าๆ แล้วข้าพเจ้าก็ได้เคยพรว
นักหนาในเรื่องกระทรวงธรรมการ ข้าพเจ้าได้เคยพูดอยู่การที่เราจะบำรุง
ประเทศให้เจริญได้นั้นไม่ใช่เราจะบำรุงอย่างอื่น เราจะต้องบำรุงการ
ศึกษา ข้าพเจ้ารักการศึกษา ถ้าการศึกษาเจริญ ประเทศเราก็เจริญ เมื่อ
การศึกษาเรามาถูกตัดลงอย่างนี้ ประเทศเราจะก้าวหน้าอย่างไร ข้าพเจ้า
ได้เคยพูดถึงเรื่องนโยบายของคณะรัฐบาล หลายครั้งหลายคราว่า แล้วว่า
จะให้การศึกษาแก่ประชาชนเต็มที แต่หลังจากนั้นการศึกษาก็คงอย่าง
เดิม เว้นแต่การศึกษาชั้นสูงก็เขยิบขึ้นบ้าง แต่พวกเด็กๆ นั้นยัง
หาได้รับการศึกษาอย่างหนึ่งอย่างใดไม่ ข้าพเจ้าได้เคยพูดเมื่อมกหลาย
ครั้งว่า เด็กที่ไม่ได้รับการศึกษาเลย โดยไม่มีโรงเรียนรัฐบาล ใน
จังหวัดที่ข้าพเจ้าเคยอยู่ไม่น้อยกว่า ๕๐ เปอร์เซ็นต์ และเด็กพวกเหล่านี้

ก็ถูกปล่อยให้ ใจเจ้าแต่คุณตามธรรมชาติ เด็กฝ่ายหนึ่งให้ได้รับการ
 ศึกษา เด็กฝ่ายหนึ่งปล่อยให้ ใจอยู่ ถูกคุมแห่งความเจริญก้องไม่ได้
 ระดับเดียวกัน อีก ๓๐ ปี ราษฎรจะได้รับการศึกษาถึงขั้นประถมสามัญ
 มากกว่าครึ่งนั้นไม่ได้ จึงขอให้ผู้แทนราษฎรมุ่งแก้ไขระดับไว้ว่า การ
 ศึกษาจะให้เกิดความเจริญแก่ประเทศชาติเพียงใดหรือไม่ ถ้าเราไม่
 จะบำรุงทางอื่นซึ่งไม่ใช่ในทางที่ราษฎรมีความเจริญในการศึกษาด้วยการ
 ก้าวหน้าแทนที่จะก้าวหน้า ข้าพเจ้าคิดว่าอาจจะยืนอยู่หรือถอยหลังก็
 เป็นได้

นายทองประกาย รัชตะวรรณ ผู้แทนราษฎรจังหวัดปทุมธานี
 กล่าวต่อ เหตุผลที่กระทรวงขอเงินในจำนวนที่เหลือนั้น รัฐ
 มนตรีว่าการกระทรวงธรรมการได้กล่าวแล้ว แต่หากว่ายังไม่ละเอียด
 พอ เหตุผลข้อที่ ๑ ตามจังหวัดต่างๆ บางที่สมาชิกประเภท ๑ ยังไม่
 ทราบว่าจังหวัดของตนได้เพิ่มครูสักกี่คน เพราะฉะนั้นจะเกิดเรื่อง ข้อ
 ใจในเรื่องเงินเพิ่มเหล่านี้ จังหวัดน่านกระทรวงธรรมการเพิ่ม ๔ คน
 ฉะเชิงเทรา ๒ สุราษฎร์ธานี ๖ ปัตตานี ๒ ยะลา ๒ นครราชสีมา ๖
 สุรินทร์ ๕ จันทบุรี ๖ ชรินทร์ ๒ ชัยภูมิ ๒ ร้อยเอ็ด ๕ หนองคาย
 ๓ สวรรคโลก ๕ ตาก ๑ มหาสารคาม ๒ เพชร ๑ เชียงใหม่ ๓
 เพชรบูรณ์ ๔ พิจิตร ๖ สงขลา ๔ ตรัง ๒ ยะดา ๒ สกลนคร ๑
 อุตรธานี ๑ สุพรรณบุรี ๑ ดพบุรี ๔ สมุทรปราการ ๔ นครศรีธรรมราช

๑ ฎีกา ๒ เชียงราย ๓ ประจวบคีรีขันธ์ ๔ สกล ๕ นครปฐม ๖
 ข้างทอง ๗ บุรีรัมย์ ๘ สระบุรี ๙ พัทลุง ๑๐ ปทุมธานี ๑๑ พระนคร
 และธนบุรี ๑๒ การที่เพิ่มครูเพราะเหตุว่านักเรียนตามหัวเมืองมีมากขึ้น
 เพราะเหตุฉะนั้นกระทรวงธรรมการก็จำเป็นต้องเพิ่มขึ้น เป็นข้อที่ ๑ ข้อ
 ที่ ๒ ส่งครูจากกรุงเทพฯ ไปเป็นครูใหญ่หรือครูพิเศษตามหัวเมือง เหตุ
 ที่ต้องขอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการก็ได้ อภิปรายมาแล้ว ข้าพ
 เจ้าไม่ต้องอภิปรายต่อไปอีก เงินเพิ่มครูตามวิทยฐานะตามประกาศนียบ
 ัตร ในเรื่องบางที่ผู้ที่ไม่เป็นครูก็ยอมจะไม่เข้าใจว่าพวกครูทำไมจึง
 เดือนเงินเดือนกต่างบ้าง ทั้งนี้เพราะเหตุว่ามีระเบียบของกระทรวง
 ธรรมการว่า คนที่สอบวิชาครูได้ และเป็นครูโดยเรียบร้อยมา ๕ ปี
 เพราะฉะนั้นภายใน ๕ ปีเหล่านี้กำหนดที่จะครบยอมไม่เหมือนกันหมด บาง
 คนก็ครบตุลาคม พฤศจิกายน สิงหาคม อะไรเหล่านี้เป็นต้น แต่ขอให้
 เข้าใจว่าผู้ที่สอบได้เดือนวิทยฐานะไปแล้ว มีบางคนที่ยังสอบได้แต่
 กรกฎาคม ๒๔๗๖ ยังไม่ได้รับเงินเดือนจนปานนี้เป็นต้น อนึ่งในเรื่อง
 เพิ่มเงินศึกษาประชาบาล จริงอยู่งบประมาณตอนปลายปีทางสภาฯ ได้
 ให้แล้ว แต่กระทรวงธรรมการได้พยายามเรื่องลดบุตรกุดวิชาที่จะให้การ
 ศึกษาทางหัวเมืองให้มาก ด้วยเหตุฉะนั้นทางบริหารทางหัวเมืองได้ขอ
 เงินมาตั้งจังหวัดต่อไปนี้ ส่งขดฯขอเงินมา ๒,๗๗๐ แม้อ้องเดือน ๖,๓๒๐
 สกลนคร ๒๓,๓๗๖ ชัยนาท ๒๒,๐๐๐ นครเขื่อนขันธ์กาบแก้วบัวบาน ๒,๐๐๐ ข้างทอง

๓,๕๘๓ ถ้าปาง ๓,๐๐๐ ภูเก็ท ๓๒๐ เชียงใหม่ ๒๓,๕๔๐ พิษณุโลก
 ๗,๑๑๓ ตราด ๒,๐๐๐ ดพบุรี ๓,๐๐๐ นครพนม ๕,๒๒๓ ยะดา ๒,๓๘๔
 เพ็ชรบูรณ์ ๓,๘๘๐ แพร่ ๖,๘๐๐ หนองคาย ๘,๕๐๐ สุ่มทรวงคราม
 ๑๘,๒๕๕ กำแพงเพชร ๓,๔๗๐ อุบด ๒๖,๕๐๐ ขอนแก่น ๕,๔๓๐ มหา
 สรวงคราม ๘,๕๑๒ ระนอง ๑๘๒ พังงา ๒,๒๗๐ จำนวนเงินต่างจังหวัด
 ที่ขอมา ๑๘๓,๒๕๐ บาท อนึ่งเมื่อคราวประชุมสามัญที่เด็วมา ข้าพเจ้า
 เองได้ฝากความรุดักให้แก่มุแทนราษฎรทั้งหลาย เด็วว่า การที่จะให้
 การศึกษาจังหวัดของท่านเจริญขึ้นนั้นต้องเก็วด้วยครุดี ทำไมจะได้ครุดี
 เด็ว ต้องเก็วกับการเงิน งบประมาณที่เด็วเค็ชเป็นเงินที่จะคง คิน
 คดถึง และอีกประการหนึ่งเงินที่เด็วอยู่เด็ว การที่รัฐมนตรีว่าการกระ
 ทรวงธรรมการขอให้แก่จังหวัดคั้ง ๆ ในเรื่องศึกษาประชาบานั้น ที่จริง
 เงินจำนวนนั้นก็เพื่อจะบำรุงจังหวัดของท่านเองไม่ว่าจะขัดข้องเด็ว

ขุนสุนทรวิทศึกษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุ่มทรวงคราม ถัดว่า
 ข้าพเจ้าได้ พังคำอธิบายของสมาชิกผู้หนึ่งถัดว่า คณะกรรมการ
 ขุดนี้ไม่ได้ ให้เกียรติยศแก่สมาชิกซึ่งแปรรูปคิตเพิ่ม ซึ่งเป็นการทำให้เห็น
 ว่ากรรมการเหล่านี้จะไม่ได้พิจารณาโดย รอบคอบ ทุกแง่ ทุกมุม ทุก ค้าน
 แต่ความจริงนั้นข้าพเจ้าขอเรียน คอ สมาชิก ถัดว่า ผู้แทนราษฎรผู้มี เกียรติ
 ทั้งหลายว่า ในการพิจารณาของคณะกรรมการนี้ ได้พิจารณาด้วย
 ความรอบคอบอันแท้จริงและตั้งใจจะให้เป็นประโยชน์แก่ประเทศ คั้งใจ

ที่จะให้เป็น ประโยชน์แก่การศึกษา ของกุดบุตรกุดธิดา ฉะเพาะอย่างยิ่ง
 ข้าพเจ้าในฐานะที่เป็นสมาชิก เคยเป็นครุมาด้วยแล้ว ก็ยิ่งปรารถนา ยิ่ง
 นึกที่จะส่งเสริมการศึกษาของชาติให้เจริญก้าวหน้า แต่เมื่อได้พิจารณา
 ตามหลักของงบประมาณ ท่านสมาชิกผู้แทนราษฎรทั้งหลายจะเห็น
 ได้ว่า การขอเสนอตั้งรายจ่ายมาใหม่นั้นเราได้มีข้อบังคับข้อ ๒๘
 บัญญัติห้ามไว้ว่ามีให้เสนอตั้งรายจ่ายขึ้นใหม่ หรือเพิ่มรายจ่ายหรือแก้ไข
 ไขเปลี่ยนแปลงความประสงค์จำนวนเงินขออนุญาตจ่าย เว้นแต่จะได้รับ
 คำรับรองของรัฐบาล เพราะฉะนั้นในการที่มีผู้เสนอแปรญัตติขอเพิ่ม
 รายจ่ายขึ้นมาเช่นนี้ ถ้าหากว่ายังไม่ได้รับคำรับรองของรัฐบาล จึงเป็น
 อันตกไป แม้กระนั้นก็ดี คณะกรรมาธิการชุดนี้ใช้ว่าจะไม่ ระวังนัก
 ถึงก็มิได้ ได้พยายามที่จะให้เป็น ประโยชน์แก่ กุดบุตร กุดธิดา ทั่วไป
 เหมือนกัน เมื่อได้เรียกเจ้าหน้าที่มาสอบถามความจำเป็นเท่าที่ใดมา
 แสดง ในหน้าที่กรรมาธิการนั้น เจ้าหน้าที่ไม่มีเหตุผล อื่นๆที่จะให้
 ประโยชน์ยิ่งไปกว่าจำนวนเงินซึ่งคณะกรรมาธิการได้อนุมัติ และ ตกคง
 แก้ไข จำนวนเงินที่ตัดในเรื่องกรมพลศึกษา นั้น ก็โดยเหตุที่ว่าเมื่อได้
 สอบกับงบประมาณที่สภาฯ ได้อนุมัติไปแล้วแต่เดิม กับที่ขอมาใหม่ โดย
 ไม่ได้ตัดเลยนั้น ยังมีเงินเหลืออีก การที่คณะกรรมาธิการจะอนุมัติ
 เงินที่เหลือจ่ายไปนั้น จึงเป็นการยากที่จะทำได้ ในเรื่องเงินกรมศึกษา

ธิการที่คิดไปคงเหลืออยู่นั้น ก็เพราะว่าทางกระทรวงธรรมการได้ขอมา
 เป็นงบประมาณสำหรับ ๘ เดือน แต่เมื่อได้พิจารณาถึงความจำเป็น
 ที่จะต้องจ่ายจากเดือนตุลาคมไปถึง เดือน กุมภาพันธ์ เป็นระยะ ๕ เดือน
 เท่านั้น คณะกรรมการจึงคิดเสีย ๒ เดือน และเมื่อได้คำนวณตาม
 บัญชีที่เจ้าหน้าที่ได้มาแสดงต่อหน้ากรรมการแล้วยังปรากฏอยู่ว่า จำนวน
 คนที่ขอกับจำนวนเงินที่ได้ไป นั้นยังมีเงินเกินกว่างบประมาณที่ควรจะ
 จ่ายจริง ตรงกับบัญชีที่เขียน อีก ๑,๐๐๐ บาทเศษ ซึ่ง คณะกรรมการ
 ธิการยังเห็นว่าอาจจะเป็นประโยชน์แก่การศึกษาได้ จึงได้ยอมจ่ายให้
 ไป ส่วนรายการอื่นๆ เจ้าหน้าที่ได้แสดง แต่หากว่าแสดงไม่มีเหตุผล
 เพียงพอที่คณะกรรมการชุดนี้ จะได้อนุมัติให้จ่ายได้ จึงเป็น การ
 ลำบาก นี้แสดงให้เห็นได้ว่าคณะกรรมการชุดนี้ได้พยายามด้วยความ
 รอบคอบ ไม่ใช่ไม่เห็นประโยชน์ต่อการศึกษา ตั้งใจที่จะบำรุง ข้าพ
 เจ้าต้องอธิบายในเรื่องที่ว่าควรจะคัดค้านหรือไม่ แต่เมื่อมีสมาชิกได้
 กล่าวในที่ประชุมของดิฉันว่าในคณะกรรมการชุดนี้ไม่พยายามจะให้เกียรติ
 ยศกับผู้แทนราษฎรนั้น จำเป็นเองที่ข้าพเจ้าจะ ต้อง แสดงให้เห็นว่าได้
 ทำด้วยความรอบคอบเพียงใด โดยเฉพาะเงินในเรื่องนี้ ซึ่ง คณะกรรมการ
 ธิการขอแปรญัตติเพิ่ม ในที่นั้น ก็ยังไม่ได้แสดงเหตุผลมาในที่กรรมา
 ธิการอย่างใดเลย แต่เมื่อได้มาแสดงในสภาฯ นี้ ถ้าหากว่าสภาฯ ได้
 เห็นพ้องด้วยและจะอนุมัติเช่นนั้นก็ไม่เป็นกรลำบาก ไม่ใช่หน้าที่ของ

คณะกรรมการจะพิจารณา จึงฝากไว้ต่อ ท่านสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรทั้งหลายจะได้ปรึกษาให้เป็นไปโดยรอบคอบให้ถูกแบบแผน อย่า
ให้เสียไม่ได้ในคราวนี้ และในคราวหน้าเราทำไม่ได้

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่
ข้าพเจ้าได้ พังแถวทางข้างสภาฯ ว่าการเงินของแผ่นดินนั้นเราเก็บ ภาษี
อากรก็ดี เก็บเงินจากราษฎรก็ดีเพื่อบำรุงประเทศ นี่เป็นสิ่งสำคัญที่เรา
เก็บ ไม่ใช่เก็บเงินจากราษฎรแล้วเอามาไว้ในคลัง เมื่อเป็นการที่
เอามำบำรุงประชาชนแล้วจึงเป็นการควรอย่างยิ่ง ที่ได้เงิน ในมือใดแล้ว จะ
ต้องมาบำรุง ในขั้นนี้ให้หมดหรือให้มากที่สุดที่จะทำได้ นี่เป็นหลักของ
การเงินในเรื่องนี้ สภาฯ นี้ได้รับหลักการในการของเพิ่มงบประมาณ
แล้ว ซึ่งแปลว่าสภาฯ ได้ยอมจ่ายเงินจำนวนนี้ ในการบำรุงประเทศแล้ว
กรรมการที่สภาฯ ตั้งขึ้นนี้ เพียงแต่ไปตรวจให้พอเหมาะและให้สัม
โบกิจการที่จะบำรุงเท่านั้น การแปรรูปคดีของสมาชิกนั้นเป็นสิทธิชนิด
หนึ่ง ที่จะมาแย้งกัน ในสภาฯ ก็คือการแปรรูปคดี แม้ว่าได้ตกไป
แล้วในชั้นกรรมการก็ดี เงินจำนวนที่กล่าวถึงนั้นตามเสียงอภิปราย
ในเมื่อแปรรูปคดีแล้ว กรรมการไม่คัดค้านในขั้นนั้น จึงมีสิทธิ
จะพูดได้ในสภาฯ อีกอันหนึ่งกรรมการเองก็ได้บอกว่าจะขอให้สภาฯ
วินิจฉัยถึงเงินจำนวนนี้ เหตุผลที่สมาชิกได้กล่าวถึง การศึกษาของมทั้ง
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการก็อยู่ในคตองของรัฐบาลนี้ มุ่งบำรุง

และเป็นนโยบายที่สภาฯ เห็นชอบด้วยแล้ว ข้าพเจ้าจึงเห็นว่าเงินจำนวน
๑,๕๕๕ ล้านบาทสมควรอย่างยิ่งที่สภาฯ จะขอจะอนุมัติให้เป็นไปตามที่
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้กล่าวมาแล้ว จึงขอจึงขอหนังสือ
รัฐบาลและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ขอให้ เป็นไป ตามที่ รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงการคลังขอขึ้นเกิด คัดว่าจะเอาเงินไปเก็บไว้ในคลังซึ่ง
ไม่ใช่ นโยบายของการเงินแผ่นดินเลย

พระตำราสำนัประพันธ์ กล่าวว่ ข้าพเจ้าขอโอกาสสักนิด ตาม
เสียงที่อภิปรายกัน บางทีจะทำให้เข้าใจผิดว่าข้าพเจ้ามาร้องฟ้องในที่
ที่ท่านกรรมาธิการผู้เกษียณที่ข้าพเจ้าเคารพ และที่กรุณากระทรวง
การคลังอย่างเต็มที่ ไม่ใช่เลย ท่านมีบุญคุณเหลือเกินท่านพยายาม
ทุกอย่างเพื่อการศึกษา ข้าพเจ้าพูดในสภาฯ อย่างจริงใจ หาก
แต่ทำงานที่เกี่ยวกับคิดเดชะคิดบัญชีรวม สถิติรวม รายการที่ จังหวัด ต่าง
ส่งเข้ามาเหลือความสามารถที่ผู้แทนจะทำได้ ในหัวสมองนิดเดียว นั้น
เป็นเหตุอันหนึ่งซึ่งเมื่อเวลาซักถามกันตามที่รัฐบาลได้เสนอมาใน รายงาน
ฉบับแรกก็ทำไม่ได้เต็มที่ แต่ด้วยความเมตตากรุณาของกรรมาธิการ
ที่เคารพของข้าพเจ้าได้มีโอกาสไปตรวจสอบทำให้ละเอียดอีกทีหนึ่งแล้วก็
ขอให้รัฐบาลแปรญัตติเข้ามา การแปรญัตติเข้ามา เมื่อข้าพเจ้า
บอกแล้วว่ามาถึงคณะกรรมาธิการได้เด็กกันเสียแล้ว ท่านบอกว่าถ้าข้า
ไป เพราะฉะนั้นเรื่องนี้ไม่ได้ประชุมกันตามระเบียบ ข้าพเจ้าได้แถลง

ตั้งแต่ครั้งแรกแล้ว แต่เหตุสำคัญมีอีกข้อหนึ่งว่าเมื่อเรื่องมาถึงสภาแล้ว
รัฐบาลได้ขอแปรญัตติในสภาฯ ซึ่งเคยทำมาได้แล้วเมื่อสมัยก่อน
เพราะเหตุสำคัญที่ข้าพเจ้าจะบอกว่าทำไมเราจึงทำเช่นนั้น เราไม่รู้เลยว่า
มีเศษเหล็กออกจากรถบดบดบด เมื่อบดบดบดแล้ว ไม่มีมนุษย์
มาตีที่จะทำในเวลานั้น ข้าพเจ้าก็พยายามทำเพื่อประโยชน์ต่อกระ
รวงกรรมการ ท่านกรรณการกระทรวงกรรมการอย่างเหลือเกินทั้งคณะ
ระทั้งส่วนตัวด้วย

ร.ต. ถัด รัตนพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพัทลุง กล่าวว่
มติที่ผ่านมติว่ากรรณการกระทรวงกรรมการ และสมาชิกโดยมากได้
ไปรายนมาแล้ว ก็เห็นในเหตุที่ว่าเงินซึ่งเราเก็บจากราษฎรสำหรับจะบำรุง
ประเทศและสิ่งสำคัญที่สุดนั้นก็คือการศึกษา เราจะต้องเอาเงินนั้นไป
บำรุงการศึกษา ในตอนนั้นเป็นปัญหาอันเดียวแล้ว มีข้อโต้แย้งกันว่า
ฝ่ายกรรมาธิการบอกว่าฝ่ายรัฐบาล คือกระทรวงกรรมการส่งแปร
มติมาเกินกำหนดเวลา แต่ว่าในที่นี้มีสมาชิกผู้หนึ่ง คือผู้แทนราษฎร
จังหวัดชลบุรี บอกว่าได้แปรญัตติมาในเรื่องนี้ด้วย เพราะฉะนั้น
พเจ้าเห็นว่าปัญหาอันนั้นเป็น ปัญหาสำคัญกว่าที่เราจะอภิปรายในเรื่อง
ๆ คือว่าญัตติที่แปรมานั้นเป็นอันใช้ได้หรือไม่ อันนั้นเราควรจะ
มติดกันเสียก่อน ว่าญัตตินั้นเป็นอันใช้ได้หรือไม่ จะทำอย่างไร
รองนต่อไป เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอแปรญัตติให้ทำเช่นนั้น

นายพัก ณสงขลา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุตรดิตถ์ กล่าวว่
 เรื่องนี้เท่าที่สังเกตดูสมาชิกส่งจดหมายก็ได้อภิปรายตลอดคดีต้องต้งกันว่า เงิน
 ที่ได้เพิ่มนั้นควรจะให้แก่กระทรวงธรรมการ -- ปัญหาข้อแรกมีอยู่ว่าการ
 แปรญัตตินั้นจะเป็นโดยรัฐบาลก็ตามจะผิดข้อบังคับหรือไม่ ข้าพเจ้าเห็น
 ว่าไม่เป็นการผิดข้อบังคับ เพราะเหตุว่ามาตราที่ ๕๓ ได้มีการแก้ไขใ
 กรรมาธิการ เมื่อมีการแก้ไขเช่นนี้แล้ว ย่อมจะต้องมีการแปรญัต
 ติได้ เพราะว่าเมื่อมีการแก้ไขก็ย่อมยกมาปรึกษาในที่ประชุมได้ บั
 หนาคือจำนวนเงินที่เหลือซึ่งคณะรัฐบาลขอเสนอแปรญัตติให้ ไปให้
 แก่กรมศึกษาธิการ ข้าพเจ้าเห็นว่าการที่ขอแปรญัตติเรื่อย ๆ เช่น
 สมาชิกไม่มีโอกาสที่จะพิจารณาโดยละเอียดว่าสมควร จะเพิ่ม ประการ
 หรือไม่ เพราะเหตุว่าพระราชบัญญัตินี้ก็ได้ระบุไว้ชัดว่าเงินที่จะจ่าย
 เงินเดือนและค่าใช้สอยและการจรจะจ่ายเท่าใด ถ้าทางรัฐบาลประ
 สงค์ให้เป็นไปโดยเร็วพร้อมแล้ว ก็ขอได้โปรดชี้แจงว่าจะเพิ่มประ
 เงินเดือน ค่าใช้สอย และการจรเท่าใด และชี้แจงในข้อที่จำเป็น
 ต้องใช้ ในเกณฑ์นั้น ๆ ประการใด

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าว
 ปัญหาที่เถียงกันอยู่ในเวลานี้ก็คือว่า เงินจำนวนที่เหลือนี้จะควร
 อย่างไร กรรมาธิการเสนอให้สภา ฯ นัดินจณัย ข้อนเป็นข้อที่ไม่
 ได้แย้งกันเลย ซึ่งกรรมาธิการเขาก็ไม่ได้คัดค้าน แต่เสนอให้สภา

วินิจฉัยเท่าที่เรายกมาแต่หลายเรื่อง เช่นพระราชบัญญัติรถยนต์
ถ้าแม้ว่าสภาฯ เห็นว่าเงินนั้นควรจะได้แล้ว เราก็ตั้งเรื่องถัดไปพร้อมทั้ง
ปัญหา เพื่อให้กรรมาธิการพิจารณาเฉพาะรายแล้วตั้งถัดเข้ามาสภาฯ
เฉพาะอัน หรือจะวินิจฉัยในทันทีเลยดังที่เคยทำมาแต่ ถ้าเงินที่เหตอ
นี้จะเอาไปบำรุงทางการศึกษาแล้ว จะทำได้ ๒ ทาง คือว่าส่งไปให้
กรรมาธิการทำอีก แล้วเจ้าหน้าที่โดยคณะกรรมการจะตรวจการก็ไม่
แสดงเหตุผล หรือทำกันในขณะนั้นก็พอ ข้าพเจ้าเห็นว่าในเรื่องนี้
ควรจะฟังว่าทางกรรมาธิการจะเอาอย่างไร และถ้าแม้ว่ากรรมาธิการไม่
คัดค้านก็เป็นอันตกลงกัน เพราะว่าเสียงทุกฝ่ายก็ไม่คัดค้านกัน

ประธานสภาฯ กล่าวว่า คณะเรามีปัญหาเล็กน้อยที่สมาชิกข้องใจ
ว่าเป็นการผิดข้อบังคับหรือไม่ ในเหตุผลเฉพาะกรณีนี้ ข้าพเจ้าขอตัดสินใจ
ว่ายังมี การแปรญัตติได้ ส่วนในหลักฐานต่อไปว่าจะควรให้เพิ่มไปใน
ประเภทใดเท่าใดนั้นก็แล้วแต่ที่ประชุมจะวินิจฉัย

พระสภารัตนประพันธ์ กล่าวว่า จำนวนเงินที่ขอตัดเศษนั้น ถ้า
อนุญาตมาข้าพเจ้ามีรายละเอียดอยู่แล้ว คือเพิ่มครูขึ้นสำหรับในจังหวัด
ต่าง ๆ คือเป็นเรื่องเงินเดือน สำหรับครูกรมศึกษาธิการประเภทหนึ่ง ถ้า
ง่เหตอเท่าไรขอให้เงินของศึกษาประชาชนมี ๒ ประเภทเท่านั้น.....

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ขอให้โปรดแยกให้ชัดหน่อย

พระสงฆ์สามเณรประพันธ์ กล่าวหา สำหรับเพิ่มเงินเดือนครูกับเพิ่ม
วิทยฐานะของครูในระยะเวลา ๕ เดือนเป็นเงิน ๒๔,๘๓๕ บาท ข้าพเจ้า
เขียนเป็นดาษดระเพื่อคัดค้านว่า

เจ้าพระยาศรีธรรมมาธิเบศ์ กล่าวหา ข้าพเจ้าอยากจะชี้แจงในเรื่อง
วิธีการพระราชบัญญัติงบประมาณดังกล่าวนี้ คือว่าเป็นของสำคัญที่สุด
สำหรับงบประมาณที่จะต้องทำราชการเรียบร้อย ข้อบังคับ ๑ คือ มีพระราช
บัญญัติตามที่กรรมการผู้หนึ่งได้ชี้แจงแล้วว่าตามข้อ ๒๘ อนุมาตรา ๑
ของข้อบังคับซึ่งใช้อยู่ในเวลานี้ และซึ่งจะร่างใหม่ก็ไม่ผิดไปจาก
ข้อบังคับที่ใช้อยู่ในเวลานี้ ข้อ ๒๘ มีข้อความว่า ห้ามมิให้เสนองบรายจ่าย
ขึ้นใหม่ หรือเพิ่มรายจ่าย หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลง ความประสงค์ของ
จำนวนเงินขออนุญาตจ่าย ใครขออนุญาต รัฐบาลขออนุญาต และที่ขอ
อนุญาตมาในงบประมาณเพิ่มเติม เพราะฉะนั้นรัฐบาลจะขออะไรต้อง
ขอมาในงบประมาณเพิ่มเติม ที่ข้าพเจ้าพูดนี้พูดในฐานะเป็นประธาน
กรรมการ ข้าพเจ้าได้เป็นโดยทำนองหลายครั้งให้ขึ้นมาในที่นี้ แต่
ถ้าจะพูดแล้ว ข้าพเจ้ารักษาระบอบของรัฐบาลด้วยเหมือนกัน แต่
ข้าพเจ้ารักษาระบอบของสมาชิกทั่วไป และรักษาระบอบสำหรับ
ราษฎร ทำนองหลาย ที่ว่าจะจ่ายเงินว่าควรจ่ายหรือไม่ควรจ่าย
ถูกระเบียบอย่างไร ข้อนี้ข้าพเจ้าคิดเห็นว่าควรจะเป็นไปตามระเบียบ
ข้อบังคับ เพราะฉะนั้นสมาชิกอื่นจะเปลี่ยนแปลงแก้ไขความขอ

รายการใหม่ที่ขอนได้ผ่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคลังหรือเปด้า ข้าพเจ้า
 ยากถาม ไม่ได้ผ่านคลังเลย อย่างท่านจะยอมหรือ ท่านสมาชิกจะยอม
 หรือกรรมการไม่รับผิดชอบ ถ้าท่านจะยอม แต่ในรายการนี้ยังไม่
 ได้ผ่านกระทรวงการคลัง ข้าพเจ้าขอยืนยันเป็นเงินประเภทงบประมาณ
 ค่างหาก ไม่ใช่ได้ขอเพิ่มมาในการเงินที่ขอเพิ่มผ่านกระทรวงการคลัง
 หรือได้ยินยอมจากกระทรวงการคลัง ไม่ได้ผ่านกระทรวงการคลังเลย
 การที่จะเพิ่มวิทยฐานะของครูนั้นข้าพเจ้าเองก็ชอบในฐานะที่ท่านนี้ แต่
 จำเราต้องทำให้ถูกต้องการ ท่านจะยอมให้รัฐบาลขึ้นเงินเดือนกต่างมี
 สำหรับข้าราชการบางคน และสำหรับข้าราชการอื่น ๆ ท่านจะว่าอย่างไร
 นี้หลักการที่เราจะต้องคิดถึงทุกแง่ทุกมุม ที่กรรมการตัดสินคือขอมา
 เท่าไรสมควรจะจ่ายได้เพียงวันที่สิบ เราให้ออมให้จ่ายไป แต่เงินที่
 เหลือมันตั้งไว้ทำไม ท่านบอกว่าการศึกษาเป็นของที่จำเป็น ข้าพเจ้า
 ชอบรับรองเหมือนกัน ว่าเป็นการจำเป็น และข้าพเจ้าเองก็อยากจะอุดหนุน
 การศึกษา ดังที่ท่านจะเห็นได้ว่างบประมาณที่เสนอมาจนถึงแล้วกว่าบาท
 ในการที่เราจะมาประชุมกันในสภาฯ นี้ ซึ่งเป็นนิติบัญญัติ ท่านจะมา
 ประชุมรายละเอียดนี้หรือ เราจะให้กระทรวงธรรมการ เราต้องคิด
 บ้างกันประเทศทางอากาศ ข้าพเจ้าในนามของสมาชิกคนหนึ่งบอกว่า
 ทำไมข้าพเจ้าจะไม่เสนอถึงเรื่องให้มีการบ่งกันภัยทางอากาศ ซึ่งเรา
 ต้องการทางอากาศเหมือนกัน และกรณีอื่น ๆ ก็เหมือนกัน กระทรวง

อนึ่งบางอันทำกันแล้ว เรายังไม่ได้พิจารณา อันนั้นเป็นหน้าที่ของฝ่ายบริหาร
จะต้องหาวิธีว่าจะทำอย่างไรเสียก่อน นี่เป็นข้อสังเกตของข้าพเจ้า
ส่วนนั้นแล้วแต่ท่านจะทำ แต่ข้าพเจ้าขอให้ท่านรักษาระเบียบข้อบังคับ

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าววาทะ
ข้าพเจ้าได้ฟังท่านกรรมาธิการรู้สึกพอใจอย่างยิ่ง และทำให้ข้าพเจ้า
นับถือท่านมากขึ้น นี่เป็นความสำคัญจริงของข้าพเจ้า แต่ข้าพเจ้า
อยากจะเรียนว่ารัฐบาตนั้นแยกไม่ได้ เป็นการรับผิดชอบร่วมกัน ข้าพเจ้า
หนักใจเหมือนกันว่าเถียงกันใหญ่ ไม่รู้ว่าระเบียบเป็นอย่างไร ที่จะ
ทำนั้นผ่านคลังหรือไม่ ไม่ใช่ทางของสภาฯ เป็นทางของฝ่ายบริหารคือ
คณะรัฐมนตรีจะว่ากันเอง เราไม่เกี่ยวข้องด้วย เราถือแต่ข้อบังคับ
ที่สภาฯ จะรับวินิจฉัยอะไรหรือไม่เท่านั้น

ประธานสภาฯ กล่าววาทะ ในเรื่องการแปรญัตติซึ่งรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงธรรมการได้เสนอมา ในทางพฤกษศาสตร์นั้นข้าพเจ้า
ตัดสินใจไปว่าเป็นแปรญัตติที่ใช้ได้นั้นโดยถือหลักว่าแปรญัตติซึ่งรัฐบาต
ต้องรับรอง เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอถามนายกรรัฐมนตรีว่ารับรองหรือ
เปล่าในเรื่องนี้

นายกรรัฐมนตรี กล่าววาทะ เรื่องนี้ทางรัฐบาตได้ส่งมาให้แปร
ญัตติแต่ว่ามาไม่ทัน

ประธานสภาฯ กล่าวว่าเป็นอันเรียบร้อยว่ารัฐบาลรับรอง เพราะฉะนั้นในข้อที่ท่านกรรมการผู้หนึ่งได้อภิปรายว่ากระทรวงการคลัง ไม่รู้ด้วยนั้นเป็นอันฟังไม่ได้สำหรับสภาฯ นี้

น.ต. หลวงชำนาญวาณิชศรี.น. กล่าววา ณะเพื่ค่าแปร ญัตติของรัฐบาลในเรื่องบำรุงการศึกษา การที่รัฐบาลได้เสนอมมา ก็ด้วยเหตุผลดังนี้ คือว่าก่อนที่สภาฯ จะตั้งกรรมการและตั้งร่าง พระราชบัญญัตินี้ไปให้กรรมการพิจารณานั้น ข้าพเจ้าจำได้ว่าสภาฯ นี้ได้รับรอง เกินไปว่า ให้กรรมการไปพิจารณาภายในวง เงิน ๔๕๐,๐๐๐ บาทเศษเท่านั้น ที่นี้ทางรัฐบาลมีโอกาสรู้ ในภายหลังว่าเมื่อ ทางกรรมการได้พิจารณาเรียบร้อยแล้ว ยังมีเงินเหลืออยู่อีก ๓๐๐,๐๐๐ บาทเศษ ในการที่เสนอแปรญัตติเช่นนั้นไม่ใช่เป็นการเสนอแปร ญัตติ เกินกว่าที่ทางสภาฯ นั้นตกลงไว้ กล่าวคือได้จ่ายไม่เกิน ๔๕๐,๐๐๐ บาท รัฐบาลเห็นว่ายังมีเศษที่จะทำได้ และในกรณีเช่นนั้นเป็นกรณีพิเศษซึ่งไม่ สามารถดำเนินการอย่างอื่นให้เป็นที่ยอมรับได้จริงๆ แต่ข้าพเจ้า เข้าใจว่าในเรื่องนี้เป็นความประสงค์ของกรรมการอีกเช่นกัน ในการ ที่จะบำรุงการศึกษา และรัฐบาลก็พยายามจะส่งมาให้ทัน แต่ว่าใน การตรวจสอบเป็นการสมควรหรือไม่ ได้ปรากฏภายหลังว่าตามรายการ ที่ได้มานั้นยังสูงกว่าเงินที่เหลืออยู่ และเสียใจที่มาไม่ทันในเวลาพิจารณา ของกรรมการ และรัฐบาลจึงถือโอกาสว่ายังอยู่ในอำนาจของสภาฯ รัฐบาลก็เสนอได้ ในขณะนั้นจึงได้เสนอนั้น

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ กรมมาธิการ ทรงกล่าว
 ในข้อที่ว่าสภาฯ ควรจะ อนุมัติ เงินราย ที่รัฐบาลขอแปรญัตตินี้ หรือไม่
 ข้าพเจ้าไม่เกี่ยวข้องด้วย ข้าพเจ้าเป็นกรมมาธิการคนหนึ่ง แต่พูด
 ในนามของกรมมาธิการเท่านั้น เท่าที่เกี่ยวกับกิจการของกรมมาธิการ
 ข้าพเจ้าขอเสนอว่า ข้อความซึ่งเกี่ยวกับระเบียบที่ดัดเท่านั้น เงินราย
 ที่รัฐบาลขอแปรญัตติใหม่ไม่เข้าอยู่ในประเภทงบประมาณเพิ่มเติม
 เข้าอยู่ในประเภทงบประมาณสามัญ นี้เกี่ยวกับหลักของงบประมาณ
 ซึ่งในฐานะที่ข้าพเจ้าเป็นกรมมาธิการคนหนึ่ง ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเป็นหน้าที่
 ที่ข้าพเจ้าจะกล่าว แต่ในส่วนที่สภาฯ จะตกลงอนุมัติอย่างไรนั้นสภาฯ
 ย่อมมีอำนาจทำได้ ในความรับผิดชอบของสภาฯ ไม่ใช่ในความรับผิดชอบ
 ของกรมมาธิการ

ประธานสภาฯ กล่าวว่ หมายความว่า หมายความว่าถ้าอนุมัติก็ทำได้ตาม
 พระราชบัญญัติต่าง ๆ อย่างนั้นหรือ โปรดอธิบายให้ชัดเจน เสีย
 สักหน่อย

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ กรมมาธิการ ทรงกล่าวว่
 ตามที่ข้าพเจ้าเสนอนั้น เรื่องนี้ไม่ได้ผ่านกรมมาธิการ เพราะฉะนั้น
 ยากที่จะให้กรมมาธิการรับผิดชอบ คราวนี้เรื่องได้เสนอสภาฯ ใหม่
 ซึ่งกรมมาธิการนั่งอยู่ด้วย เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเข้าใจว่าสภาฯ ยากจะ
 ทราบความเห็นของกรมมาธิการเท่าที่เกี่ยวกับระเบียบเท่านั้น ข้าพเจ้า

ไม่อธิบายถึงว่าควรหรือไม่ควร ซึ่ง นอกเหนือ หน้าที่ ของข้าพเจ้า
แต่ตามระเบียบที่คิดแล้ว เข้าอยู่ในงบประมาณประจำปี และไม่เข้า
อยู่ในงบประมาณเพิ่มเติม แต่ข้าพเจ้ากล่าวซ้ำว่าสภาฯ จะอนุมัติให้
ไปในความรับผิดชอบของสภาฯ สภาฯ ย่อมมีอำนาจทำได้

นายพัก ณ สงขลา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุตรดิตถ์ กล่าว
ว่า ข้าพเจ้า เชื่อว่า เวตนา นี้ สมาชิก ก่อตั้ง รอฟัง คำชี้แจง ของ รัฐมนตรีว่า การ
กระทรวงธรรมการ ที่จะให้ สมาชิก ทั้งหลาย ได้ พิเคราะห์ โดยละเอียด
ถึงอันว่า จำนวนเงินที่จะเพิ่มในเรื่องเงินเดือนของกรมศึกษาธิการ และ
ประถมศึกษานั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ ประสงค์จะไป
เพิ่มอย่างไร ซึ่งสภาฯ จะได้ ให้พิจารณา สภาฯ ย่อมจะต้องรับ
ผิดชอบ สภาฯ นี้จะต้องวินิจฉัยได้

พระสารสาสน์ประพันธ์ กล่าว ว่า ยอดเงินแยกครั้งนี้ เพิ่ม
เงินเดือนครู ในระยะเวลา ๕ เดือน ๒๗,๐๓๐ บาท เพิ่มเงิน ครูออก
หัวเมือง ในระยะเวลา ๕ เดือน ๔,๓๒๕ บาท เดือนวิทยะทางครู ในระยะ
เวลา ๕ เดือน ๑๖,๘๖๕ บาท รวม ๔๘,๒๒๐ บาท หักจากจำนวน
เงินที่หือเป็นเศษที่จะขอปัดมา ๓๒๐,๘๘๓ บาท คงเหลือ ๗๐,๘๘๓ บาท
ซึ่งขอให้ เป็นของศึกษาประชาบาล การเพิ่มขอประทานโทษ ที่
ข้าพเจ้าขอเติมสัก ๒ คำ การเพิ่มนี้เป็น การเพิ่มเรื่องวิสามัญเหมือนกัน
เหมือนเพิ่มรายจ่ายอื่นๆ เพราะเหตุว่ากระทรวงธรรมการเป็นหนี้เขา
อยู่ เมื่อไม่พอแต่ก็เป็นวิสามัญ ก็ควรอยู่แต่

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า ข้าพเจ้าสงสัย อยากจะใคร่ถาม รัฐมนตรีที่ตั้งว่า ยอดที่รัฐมนตรีรวมการขแรงมา^๕นั้นควรจะรวมเป็นยอดประเภทเงิน ถูกต้องตามงบประมาณหรือไม่ ถูกแล้วหรือยัง คือแยกตามประเภทแล้วหรือยัง

เจ้าพระยาศรีธรรมวิเศษ กล่าวว่า ยอดรายละเอียดเพียงเด่นในเวดานี้ ข้าพเจ้ายังไม่มีโอกาสที่จะตรวจ กรมการไม่มีโอกาสจะตรวจแต่ในฐานะที่เป็นรัฐมนตรีที่ตั้งก็ยังไม่โอกาส ยังไม่ได้ผ่านเจ้าหน้าที่กรมบัญชีกลาง และอีกอย่างหนึ่ง ข้าพเจ้าขอเรียนเป็นครั้งที่สองว่า เวดานี้^๕เป็นเวดาที่ของงบประมาณเพิ่มเติม เงินที่^๕เหมาะสำหรับจะขอเพิ่มเติมหรือไม่ ถ้าท่านเห็นว่าไม่ควรจะของงบประมาณเพิ่มเติม ควรจะของงบประมาณประจำ^๕ ตามที่ท่านกรมการผู้หนึ่งได้ทรงอธิบายว่าควรจะขอในสมัยสามัญ ไม่ควรจะขอในสมัยวิสามัญ เช่น^๕การที่เรามีข้อบังคับสำหรับงบประมาณเพิ่มเติมมีไว้อย่างไร ข้าพเจ้าขอประธานอ่านให้ท่านฟังว่า ในข้อที่ ๓๓ ว่าให้ยื่นรายงานขอตั้งเพิ่มจ่ายต่อสภา ฯ คือจำนวนเงินที่อนุมัติในงบประมาณปรากฏว่าไม่พอแก่ความต้องการประจำ^๕ปี หรือมีความจำเป็นเกิดขึ้นในระหว่างปีนั้นต้องมีรายจ่ายซึ่งจำเป็นจะได้อนุมัติของสภา ฯ เพราะเป็นราชการใหม่ มิได้เตรียมเงินไว้ในงบประมาณประจำ^๕นั้น คำขอซึ่งสภา ฯ เคยไม่ยอมอนุมัติมาแล้ว หรือที่สภา ฯ ได้ตัดจำนวนลงแล้วนั้น จะยื่นรายการประมาณสำหรับการขอตั้ง

เงินจ่ายเพิ่มเติมต่อสภา ฯ อีกรู้ได้ ตามที่กล่าวมานี้คือ เป็นเงินที่เรา
 คาดหมายล่วงหน้าไม่ได้ ถ้าไม่เช่นนั้นก็ต้องขอในงบประมาณประจำปี
 ไม่ควรจะขอในงบประมาณเพิ่มเติมเลย เว้นไว้แต่ที่จำเป็นจริงๆ ข้อที่
 ท่านได้ขอมาสำหรับงบประมาณเพิ่มเติมนี้ได้อยู่ในนิตยภัต เวลาท่านขอ
 งบประมาณเพิ่มเติมนี้ ท่านก็ต้องมาตามความจำเป็น แล้วภายหลังท่าน
 จะขออีก ท่านบอกว่ามีควมจำเป็นก็เสนอว่าเป็นเหตุจำเป็นอย่างไร
 เกิดขึ้น เมื่อมีความจำเป็นก็ต้องขอมาแต่ที่แรก ที่ข้าพเจ้าพูดนี้ ขอ
 ให้เห็นใจข้าพเจ้าว่าข้าพเจ้าอยู่ในฐานะที่ลำบาก แต่ที่ข้าพเจ้าพูดนี้ ข้าพเจ้า
 พูดในฐานะกรรมาธิการ ซึ่งข้าพเจ้ามีหน้าที่ต่อสภา ฯ ข้าพเจ้านิ่งนิ่งแล้ว
 ข้าพเจ้าไม่อยากจะพูด เป็นความดีใจ เผอิญหน้ารัฐมนตรีคิดถึงกับหน้าที่
 ประธานกรรมาธิการเป็นคนอื่นๆ เดียวกัน เราต้องแยกหน้าที่ หน้าที่ของเรา
 เวลานั้นทำหน้าที่กรรมาธิการ เราต้องทำหน้าที่ในฐานะเป็นประธาน
 กรรมาธิการตามที่ข้าพเจ้าขแรงน จึงจะสัมพันธ์กันทั้งหลายคงข้าพเจ้า
 เป็นประธานกรรมาธิการ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าถือหลักก่อนนพราชขแรงมา
 ข้าพเจ้าไม่อยากจะให้ ได้เถียงกันเลยที่ท่านสมาชิก บอกว่าได้เถียงกันใน
 วงของรัฐสภา แต่ความจริงข้าพเจ้าขอบอกว่า ไม่ได้ได้เถียงกันในวง
 ของรัฐสภาเลย ข้าพเจ้าพูดในหน้าที่กรรมาธิการ ไม่ใช่หน้าที่รัฐมนตรี
 คิดถึง เพราะฉะนั้นขอให้ท่านเข้าใจอย่างนี้ ไม่ใช่ที่เราในฐานะที่เป็น
 รัฐสภาแตกกัน เรามีความกลมเกลียวกันอยู่เสมอ เพราะฉะนั้นเมื่อ
 ข้าพเจ้าเห็นผิดจึงได้พูด ข้าพเจ้าพูดในฐานะที่เป็นประธานกรรมาธิการ

ขอท่านสมาชิกทั้งหลายเข้าใจว่าในส่วนเรา ส่วนตัวก็ดี ส่วนราชการ
ก็ดี เราถกมถกเถียงกันเสมอ แต่เมื่อถึงเวลาทำหน้าที่แล้ว เราต้องทำ
หน้าที่ให้เต็มที่ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงได้พูดอย่างนี้

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่
ข้าพเจ้าได้ฟังท่านรัฐมนตรีคลังในฐานะรัฐมนตรีคลังได้ ชำแจงนั้นแล้ว ใน
เวลาเดียวกัน ท่านพูดถึงประชาชนกรรมาธิการด้วย ข้าพเจ้าพยายามอ่าน
ไม่เข้าใจว่าในข้อบังคับนั้นผิดอย่างไร เพราะเหตุว่าการของบประมาณ
เพิ่มเติมตามข้อบังคับก็ให้รัฐบาลเสนอขอมายังสภาฯ ได้ นายกรัฐมนตรี
ก็รับรองแล้ว ตามที่รัฐมนตรีขอรวมการเข้ามา ว่าถูกต้องตามที่ขอเพิ่ม
แล้ว กรรมาธิการเองก็บอกว่าจะขอเพิ่มมาซ้ำ แล้วขอเสนอให้สภาฯ
วินิจฉัย แปลว่ากรรมาธิการไม่ได้คัดค้าน และไม่โต้แย้งเลย เสนอให้
สภาฯ วินิจฉัยมีปัญหาว่าจะแปรญัตติได้หรือไม่ และประชาชนก็ได้
คัดค้านแล้วว่าได้ แต่ว่าถ้ามีการผิดระเบียบข้อบังคับแล้วข้าพเจ้าไม่ยอม
เป็นอันขาด เพราะการเงินของแผ่นดินเป็นของสำคัญ สภาฯ รัฐบาล
เหมือนกัน พวกข้าพเจ้าทำหน้าที่เหมือนกัน เราจะต้องรักษาการเงิน
ของแผ่นดินเป็นสำคัญที่สุด เราไม่ได้ดม แต่คราวนี้เราอยากจะไปด้วย
เหตุผลและหลักการ เหตุผลและหลักการที่ความไม่ ได้ขัดกับข้อบังคับ
อย่างไร ถ้าผิดอย่างไรขอให้ ชมา กรรมาธิการเองตอนแรกเสนอว่าไม่

ชัดของ ขอให้ภาววินิจฉัยซึ่งเรากำลังถือว่า กรรมวิธีการคนหนึ่งพูดก็
 เทียบว่าคณะพูด กรรมวิธีการไม่ได้ตั้งแย้งมาว่า การข้อนี้ผิด ต่อมา
 เมื่อได้แย้งกันขึ้น รัฐบาลก็ได้รับรอง เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าไม่เห็นผิดรูป
 อะไร การแปรญัตติ ก็เป็นอันว่าไม่มีปัญหาแล้ว ประธานก็ตัดสินใจให้
 แปรได้ มีปัญหาว่าจะยื่นให้กรรมวิธีการวินิจฉัย หรือจะส่งให้สถาน
 วินิจฉัยแทน ถึงแม้ว่าจะผิดข้อบังคับการเงินอย่างไรแล้ว ข้าพเจ้า
 ยอมจะฟัง เพราะเราจะต้องระวังใช้จ่ายเงินของประชาชนให้ถูกต้อง ตาม
 แบบแผนที่มีอยู่ เพราะฉะนั้นถ้าจะแย้งในข้อนี้แล้ว ข้าพเจ้าก็ยอมจะฟัง

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่
 ข้าพเจ้ามีความเห็นพ้องด้วยกับความเห็นของประธานกรรมวิธีการในเรื่อง
 นี้ แต่ข้าพเจ้าขอตั้งข้อสงสัยเกิดขึ้น ดังนี้ของสภา ฯ ก็ดีแต่รัฐบาลก็ดี
 มีสิทธิเสมอกัน พฤติการณ์เท่าที่เป็นอยู่เวลานี้ดูเหมือนว่ารัฐบาลจะมี
 สิทธิดีกว่าสมาชิกไปแล้ว

หม่อมเจ้าวรรณโทยากร วรวรรณ กรรมวิธีการทรงกล่าวว่
 ข้าพเจ้าขอพูดในข้อที่เกี่ยวกับระเบียบ คือญัตติอันเป็นการแปรญัตติ
 ไม่ใช่ญัตติตั้งงบประมาณเพิ่มเติมขึ้นมาใหม่ ตามรายการที่ทางรัฐมนตรี
 ว่าการกระทรวงธรรมการ เสนอมามีรายการหนึ่งว่าไปใช้หนี้ ซึ่ง
 คณะกรรมวิธีการได้ตั้งข้อสงสัยไว้แต่ก่อนว่า การกระทำเช่นนี้ระเบียบ
 ไม่ควรจะทำคร่าวๆ ไปตั้งหนี้ไว้ก่อนแล้วมาขอเงินที่หลัง ปัญหา

มวาทนรายนันได้เกิดขึ้นก่อนของงบประมาณเพิ่มเติมหรือไม่ ถ้าเกิดขึ้น
ก่อนแล้ว ควรจะตั้งงบประมาณเพิ่มเติมมา เพราะฉะนั้นทรายนจะมา
แปรญัตติระหว่างตั้งงบประมาณเพิ่มเติมกับการพิจารณานัน จะต้อง
แสดงรายการให้เห็นว่า นนได้ เกิดขึ้น ระหว่าง เวลาเสนองบประมาณ
เพิ่มเติม ในเวลานัน

นายทองกระจ่าง รัชตวรณ ผู้แทนราษฎรจังหวัดปทุมธานี
กล่าววา เมื่อรัฐมนตรีคลังได้กล่าววา งบประมาณนั้นควรจะเสนอมานัน
ในสมัยสามัญ แต่ข้าพเจ้าอยากจะถามรัฐมนตรีคลังสักหน่อยว่า ท่าน
เคยอนุมัติในเรื่องเดือนวิทยฐานะของครูในงบประมาณบ้าง หรือ เปล่า
คือข้าพเจ้าได้อธิบายแล้วว่า การที่พวกครูเดือนวิทยฐานะไม่มีเวลา
อันจำกัดแน่นอน คือครูที่สอบวิชาครูได้ และทำงานเรียบร้อยมาเป็น
เวลา ๕ ปี เพราะฉะนั้นเขาอาจจะครบกำหนด ๕ ปีในเดือนหนึ่งเดือนใด
ก็ได้ เหตุฉะนั้นเป็นเหตุซึ่งเกิดขึ้นในปัจจุบันทันด่วน รัฐมนตรีกรรมการ
ไม่สามารที่จะคำนวณได้ว่า ในบางที่นั้นครูที่จะเดือนวิทยฐานะมีเท่าไร
แต่เรื่องข้าพเจ้าเองเคยทราบอยู่ว่า รัฐมนตรีคลังเคยให้อนุมัติในเรื่อง
เงินเดือนครูที่เดือนวิทยฐานะ เพราะฉะนั้นการที่รัฐมนตรีคลังว่า ควร
จะตั้งงบประมาณขึ้นก่อน เพราะเหตุว่ากระทรวงกรรมการเป็นทนาย
แต่ขอให้คณะกรรมการทราบวา กระทรวงกรรมการไม่ได้เป็นทนาย
มาก่อน คือเป็นทนายในระหว่างเวลาครุบางคนได้เดือนวิทยฐานะในระหว่าง
เวลาที่ขอเพิ่มงบประมาณนั้นก็ได้

นายพัก ณรงค์ดา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุตรดิตถ์ กล่าวว่
 บัณฑิตรัฐมนตรีกรรมการได้แถลงแล้วว่า เงินที่ประสงค์จะเพิ่มแก่กระทรวง
 กรรมการนั้นมีในกรมศึกษาธิการ ๕๐,๐๐๐ บาท และประถมศึกษา
 ๗๐,๐๐๐ บาทเศษ รวมทั้งสิ้นเป็น ๑๐๐,๐๐๐ บาทเศษ เงินจำนวน
 นี้การที่จะให้อนุมัติแก่กระทรวงกรรมการหรือไม่ขึ้นอยู่กับความรับผิดชอบ
 ของสภาฯ นี้ และเท่าที่ท่านสมาชิกทั้งหลายย่อมจะต้องทราบ
 กันอยู่แล้วถึงฐานะอันคับขันของกระทรวงกรรมการ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้า
 เชื่อว่าสมาชิกทุกคนคงจะใจป้ำพอที่จะรับผิดชอบในจำนวนเงินนี้ และ
 เราจะต้องเห็นกันอยู่ว่าเงินจำนวนเล็กน้อย จะช่วยให้ครูซึ่งอดเหงำแดง
 มานานแล้วก้าวหน้าไปเล็กน้อย ก็จะทำให้การศึกษาก้าวหน้าไปเล็กน้อย
 ทำให้ประเทศก้าวหน้าไปนิดหนึ่ง เงินจำนวนนี้ เชื่อว่าเราคงจะใจป้ำ
 พอที่จะให้แก่กระทรวงกรรมการ เมื่อเรามีความไว้วางใจแก่รัฐมนตรี
 ว่าการกระทรวงกรรมการแล้ว ข้าพเจ้าขอให้เราลงมติรับการแปรญัตติ
 ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกรรมการเดี๋ยวนี

นายมงคล รัตนวิจิตร วัชรอง

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่
 ข้าพเจ้าเป็นผู้หนึ่งที่สนับสนุนการของกระทรวงกรรมการ แต่ว่าปัญหา
 เมื่อก่อนเราขอรับเข้ามาแล้ว กรรมการก็ยังมีปัญหาบอกว่า มีงบประมาณแผ่นดินเท่านั้น
 ข้าพเจ้าจึงขอกลับไปหาปัญหาที่ก่อนลงมติ คือ

เรายินดีทุกสิ่งทุกอย่างหมด เมื่อมีเหตุผลพอ เราก็ยอมให้ ถ้าให้
เหตุผลถูกต้องแล้ว ข้าพเจ้าไปถึงที่สุดทีเดียว แต่เมื่อเหตุผลคลุม
เคลือแล้ว ข้าพเจ้าขอให้ตัดสินเสียก่อน เพราะฉะนั้นขอให้ตั้งปัญหา
นั้นลงไปว่าผิดหรือไม่ผิด ถกกันเสียก่อนแล้วจึงมาพูดกัน ที่ว่าสนับสนุน
นั้นข้าพเจ้าเห็นว่า สนับสนุน แต่อย่าให้ผิดหลักการ อย่าให้เรา
ใจทำแล้วเกิดเสียหายไปขอให้ โต้แย้งปัญหาให้เสร็จเสียก่อน

ประธานสภาฯ กล่าวว่า เวลานี้ได้มีสมาชิกขอให้ลงมติว่า เรา
จะรับแปรญัตตินี้หรือไม่ สมาชิกที่ค้านว่า จะยอมให้อภิปรายต่อไป
ได้อีก ในข้อที่ค้านนั้นว่า ยังไม่ควรลงมติ

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า
ข้าพเจ้าเห็นว่ายังไม่ควรลงมติ ใครรับรอง

มีสมาชิกรับรองหลายท่าน

ประธานสภาฯ กล่าวว่า เพราะฉะนั้นเราก็จะขอเสียงของสมาชิก
เสียก่อนว่า เราจะควรลงมติได้หรือยัง หรือจะให้อภิปรายกันต่อไป
ท่านผู้ใดเห็นว่ายังไม่ควรลงมติรับญัตตินี้

มีสมาชิกคัดค้านว่าตั้งปัญหาไม่ถูก

ประธานสภาฯ กล่าวว่า มีสมาชิกร้องขอให้ตั้งปัญหาใหม่
ข้าพเจ้าจะตั้งปัญหาว่า เราควรจะรับแปรญัตตินี้ลงมติได้หรือยัง ท่าน

ผู้ใดเห็นว่ายังไม่ควรปรับเปลี่ยนเพื่อให้เบ็ดเสร็จไปเสียได้ หรือ
ท่านผู้ใดเห็นว่าคงมคกันได้ โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกส่วนใหญ่เห็นว่า ยังไม่ควรจะลงมติ เป็นอันว่าให้เบ็ด
เสร็จไปเสียกันต่อไปได้

หลวงวรนิตปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่า นัย
กระนั้นไม่ถูกต้อง

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ข้าพเจ้าเห็นแล้วว่า ทางฝ่ายที่หนึ่งแพ
นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า
ข้าพเจ้าอยากจะขอฟังที่ท่านกรรมาธิการคิดใจ คือเหตุที่ข้าพเจ้าขอเช่นนั้น
ข้าพเจ้าสนับสนุนกรรมการตรงๆ แต่ไม่อยากจะทำโดยไม่มีเหตุผล คือ
ทูลเขา อย่างนั้นไม่ถูก แล้วสภาฯ จะรับผิดชอบ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้า
อยากจะฟังให้ชัด แล้วมาเถียงกันให้แท้ ชะนะ

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ กรรมาธิการ ทรงกล่าวว่า
ในข้อที่เกี่ยวกับระเบียบ ข้าพเจ้าขอแสดงว่า คือข้าพเจ้าได้แต่คงมา
แต่ต้นว่าอำนาจนี้อยู่กับสภาฯ ในที่นี้เกี่ยวกับการว่า สภาฯ จะใช้
อำนาจอย่างไร ในเรื่องงบประมาณนี้เราก็มีข้อบังคับระเบียบการ
ที่ถึงกรรมาธิการไว้พิจารณาอะไรต่างๆ เช่นนั้น ในกรณีกรรมาธิการ
ไม่ได้มีโอกาสพิจารณาการแปรรูปคดีข้อนี้ แต่นั่นก็เอาเถอะ เมื่อเข้ามา
ในสภาฯ นี้ ก็อาจจะพิจารณาได้ คราวนี้จึงมีปัญหาว่า ราชการที่ท่าน

รัฐมนตรีเสนาบดีเข้าอยู่ในระบอบการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี หรือ
 งบประมาณเพิ่มเติมที่ท่านได้ขอ คือว่ากรรมการได้เชิญเจ้าหน้าที่
 มาสอบส่วนความต้องการของกระทรวงธรรมการแล้ว ข้าพเจ้าเชื่อ
 ในวันที่ ๘ หรือวันที่ ๑๐ ก็จำไม่ได้ ในราวนั้น ๘ หรือ ๑๐ เรา
 ได้ตกลงอนุญาตไปตามความต้องการของกระทรวงธรรมการแล้ว ใน
 ระหว่างวันสองวันนั้น ปัญหาจึงมีว่า มีความจำเป็นอย่างไรหรือไม่
 ปัญหาเกี่ยวกับข้อนี้ เพราะฉะนั้นถ้าสภาฯ จะตกลงไปก็ย่อมจะทำได้
 ถ้าตามความเห็นส่วนตัวข้าพเจ้าในฐานะที่เป็นกรรมการแล้ว ข้าพเจ้า
 ก็เห็นว่าไม่ค่อยจะถูกกับระเบียบที่ดี เพราะเป็นการจำเอา แล้วราย
 การที่ท่านรัฐมนตรีธรรมการขานแจ้งมา ข้าพเจ้าได้ให้ตัวอย่างอันหนึ่ง
 แล้วว่า ไม่ชอบที่จะเข้าเป็นรายจ่ายครั้งสุดท้ายในสภาฯ นี้ การที่
 กรรมการพิจารณาไปแต่คงระเบียบมาเป็นต้น ๆ นั้น ถือว่าการเงิน
 เป็นการสำคัญของชาติ ข้าพเจ้าขอพูดเพิ่มเติมอีกอันหนึ่งว่า ใน
 เวลาที่ข้าพเจ้าพูดนี้ ข้าพเจ้าพูดในฐานะที่เป็นกรรมการของสภาผู้แทน
 ราษฎร ข้าพเจ้าพูดเพื่อประโยชน์ของฝ่ายนิติบัญญัติ เพราะฉะนั้น
 การที่จะให้อนุญาตกันในสภาฯ นี้โดยเร็วไม่ได้ผ่านทาง กรรมการมา
 แล้วเช่นนั้น แต่อันที่จริงการขอโอนเงินรวม คือยอดเงินเหลือ
 รายการมาแจ้งที่หลังดังนั้นจะให้อำนาจฝ่ายบริหารมากเกินไป สำหรับ
 กาลต่อไป ที่ว่าเมื่อเสนองบประมาณมาแล้วแต่ส่งรายการ กรรมการ

ได้สอบสวนรายการเห็นว่าอย่างนั้นอย่างนี้เกินไปไม่สมควรก็ตัดออก เงิน
 เหลืออยู่คร่าวๆ เห็นเงินเหลืออยู่ก็มาขอเขาไป ถ้าท่านตกลงในกรณีนี้
 จะเป็นบรรทัดฐานต่อไปว่า การขอโอนเงินไปนี้ แต่กรรมการ
 ไม่มีโอกาสที่จะสอบสวนรายการอย่างละเอียดอย่างแน่นอน เพราะฉะนั้น
 ข้าพเจ้าจึงขอเสนอในฐานะที่เป็นกรรมการฝ่ายนิติบัญญัติว่า ไม่ชอบ
 ด้วยระเบียบที่ดี แต่ในกรณีนี้ ไม่ใช่ว่าสภาฯ จะทำไม่ได้ สภาฯ ทำได้

นายสนิท เจริญรัฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่
 ตามที่ท่านประธานกรรมการและกรรมการคนอื่นได้ชี้แจงนั้น ข้าพ
 เจ้าเข้าใจว่าชอบแล้ว และที่ข้าพเจ้ายืนยันในเรื่องงบประมาณของ
 กระทรวงธรรมการเมื่ออยู่ใ้เงินนั้น คือ ที่กรรมการชี้แจงนั้น
 กล่าวถึงแบบ ข้าพเจ้าเข้าใจว่า ข้อบังคับที่ ๓๓ ข้อ ๓ ก. และ ข.
 ข้าพเจ้าเองเป็นผู้เสนอมาได้ข้อบังคับนี้ ขอเสนอให้กรรมการตั้ง
 เกณฑ์ให้ถ้วนหน้าเป็นข้อพิจารณางบประมาณเพิ่มเติม แต่ข้าพเจ้ายังได้
 บอกไว้ด้วยว่ากิจการใดที่ไม่เข้าอยู่ในเกณฑ์ที่ข้าพเจ้าตั้งไปแล้วนั้น ขอ
 ให้ตัดออกทั้งสิ้น กรรมการก็ได้พยายามทำตามความเข้าใจของ
 ข้าพเจ้า ข้อบังคับข้อที่ ๓๓ “(๓) ให้ยื่นรายการประมาณขอตั้งเงิน
 จ่ายเพิ่มเติมต่อสภาฯ เมื่อ ก. จำนวนเงินรายจ่ายที่อนุมัติในงบประมาณ
 ปรากฏว่าไม่พอแก่ความต้องการประจำปี หรือ ข. มีความจำเป็นเกิด

ชนในระหว่างบดินตองมีรายจ่ายซึ่งจำเป็นจะได้อนุมัติของสภา ฯ เพราะ
 เป็นราชการใหม่มิได้เตรียมเงินไว้ ในงบประมาณประจำปีนั้น ฯ ตา ”
 เมื่อตระกนข้าพเจ้าจึงได้เรียนถามท่านรัฐมนตรีว่าการว่า ในการที่
 ขอแปรญัตติกยกยอดเงินจำนวนนี้ไปให้แก่กรมศึกษาธิการนั้น ขอได้โปรด
 แสดงรายละเอียดและชี้แจงว่ามีควมจำเป็นอย่างไร เพราะตามที่ได้
 เสนอให้กรรมาธิการนั้นแล้วว่ามีควมจำเป็น เพราะงบประมาณจะทำ
 โดยไม่มีควมจำเป็นไม่ได้ นี่เป็นหลักของงบประมาณ เท่าที่ข้าพเจ้า
 ได้ศึกษาอยู่ไม่ใช่จะทำกันเองอย่างสนุก ๆ ที่ว่าควรจะได้ทำในงบ
 ปรมาณประจำปีนั้น ความข้อนี้ข้าพเจ้าเองข้องใจอยู่แต่เมื่อวันพิจารณา
 รับหลักการแล้ว ซึ่งรัฐมนตรีว่าการคงได้ตอบท่านสมาชิกผู้หนึ่ง ข้าพ
 เจ้าได้พยายามพูดในขณะนั้นเพื่อมิให้สมาชิกบางท่าน เข้าใจไปในทำนอง
 นี้ว่า งบประมาณเพิ่มเติมจะทำได้ บ่อย ๆ เป็นการผิดหลักการของ
 งบประมาณ เมื่อมาถึงเรื่องนข้าพเจ้าได้ขอรับรองรัฐมนตรีว่าการเมื่อ
 ๕๕ ขอให้ชี้แจงถึงควมจำเป็น เพื่อให้เขาขอขงทบขอ ๓๓ ท่านได้
 ชี้แจงแล้ว รู้สึกว่ายังไม่สู้จะรัดกุมนัก เพราะเหตุว่าถ้าเราถือตามข้อ
 ขงทบขอ ๓๓ นี้โดยหนักแน่นแล้ว จะต้องแสดงควมจำเป็นให้เด่นชัด
 เพราะฉะนั้นปัญหาที่ถียงกันอยู่ นมว่าถ้าเราถือตามแบบ คือถือขงทบขอ
 ข้อที่ ๓๓ โดยเคร่งครัดแล้ว ท่านรัฐมนตรีว่าการกรรมาการจะต้องแสดง

ความจำเป็นให้เด่นชัด จึงขอทูลจะยึดเงินรายนี้ได้ ให้แก่กระทรวงธรรมการได้

นายสวัสดิ์ ยุวะเวด ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครสวรรค์ กล่าววาเมื่อได้ทราบวาทั้งข้อบังคับที่ไม่ดีจะผิดนัก และทั้งการคลังก็ไม่ดีจะขัดข้องนัก เมื่อเห็นถ้ากระทรวงธรรมการขอมา คือขอเงินก้อนหนึ่งไปข้าพเจ้าขอให้ให้กระทรวงธรรมการทันที เพราะเหตุว่าในเรื่องความจำเป็นนั้นไม่ต้องกล่าวในที่นี้ ความจำเป็นมีอยู่นั่นเอง นอกจากจะต้องมีโรงเรียนเพิ่มขึ้นอีกแล้ว แม้โรงเรียนที่มีอยู่ก็ไม่พอเลย เช่นอย่างโรงเรียนในจังหวัดที่ข้าพเจ้าอยู่ ถูกขายข้าพเจ้าเอาไปฝากได้ ๒ วันก็ตั้งตั้งกลับมา ไม่มีที่อยู่ เช่นนี้ ความจำเป็นจะต้องมีแก่กระทรวงธรรมการแน่นอน เพราะฉะนั้นถ้ามีโอกาสที่จะตั้งกลับคืนไปกรมการการแล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่าจะได้ขอความให้ละเอียดละเอียดกว่านี้ดีกว่าไรก็ได้

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าววาปัญหาที่อยู่ในเวลานี้คือว่า กรมการการไม่ได้พิจารณารายละเอียดอย่างหนึ่ง แต่รัฐบาลขอมาไม่ถูกต้องข้อบังคับที่ ๓๓ อย่างหนึ่ง และ ๒ ในข้อที่ส่งมาอีกได้ คำนวณว่าเขาได้แปรญัตติรายนี้ได้ ได้เคยแปรญัตติได้ กรมการการได้รับวินิจฉัยแล้ว อย่างนี้ใช่หรือไม่ เพราะฉะนั้นในข้อ ๓๓ (๑) ก. และ ข. นี้ ข้าพเจ้าอยากจะฟังรัฐบาลว่าจะเข้าหลักในเรื่องนี้หรือไม่ รัฐบาลจะชี้แจงได้หรือไม่ว่าเข้าในหลักนี้ เรื่องแบบนี้ข้าพเจ้า

เห็นว่าทุกฝ่ายจะต้องรักษาแบบ เมื่อรักษาแบบแล้ว เราจะไปเพียงไหน
เราก็คงว่ากันที่หลัง เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าอยากจะฟังว่าในเรื่องแบบนี้
ข้อ ๓๓ นี้ รัฐบาลจะว่าอย่างไร

นายกรัฐมนตรี กล่าวหา ตามที่ข้าพเจ้าได้ฟังอภิปรายทั้งสอง
ฝ่าย คือทั้งกรรมาธิการและทั้งทางรัฐบาล ข้าพเจ้ารู้สึกว่ามีด้วยกัน
ทั้งสองฝ่าย คืออย่างนั้นข้าพเจ้ารู้สึกได้ ฟังกับหู และได้พิจารณาตรึก
ตรองดู คือกรรมาธิการนั้นทำหน้าที่ของตัวเอง ต้องมีปาก ต้อง
รักษาความลับของตนไว้ ว่าเงินเหลือเท่าไร ต้องไม่บอก นี้เมื่อไม่ได้ไป
ถึงรัฐมนตรี ก็รู้ว่าเงินเหลือเท่าไร ก็น่าจะได้ ขนมา เป็นอย่าง
นี้ เพราะฉะนั้นเรื่องข้าพเจ้าขอหยุดคิดเสียที ถ้าเห็นว่าผิดระเบียบก็
อย่าให้ จะได้รักษาระเบียบอันดีไว้ ถ้าไม่เห็นว่ามีระเบียบก็ตามใจ
แต่ข้าพเจ้าเห็นว่ารักษาระเบียบไว้ดีกว่า

นายทองอยู่ พุ่มพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวหา
ในการที่เราได้เถียงกันอยู่เวลานี้เรื่องแบบ แต่ความจริงข้าพเจ้าเห็น
ว่าไม่ผิดแบบเลย ความจริงถูกแบบด้วยซ้ำไป คืออย่างไร ขอประ
ทานโทษ ท่านประธานกรรมาธิการ ท่านเองเป็นที่รัฐมนตรีกระ
ทรวงการคลัง และทั้งเป็นประธานกรรมาธิการด้วย เพราะฉะนั้นเมื่อ
๒ หน้าที่เขาไปรวมด้วยกันแล้ว คราวนั้นก็เกิดการรวมกันขึ้นใหญ่ทีเดียว
ไม่รู้ว่าจะอะไรเป็นอะไร ข้าพเจ้าขอประทานโทษ แต่ความจริงในหน้า

ที่ประธานกรรมการนั้นจำเป็นต้องรับข้อ เปรียบเทียบของ สมาชิกทั่วๆ ไป ข้าพเจ้าได้เห็นด้วยว่าถูกต้องแล้ว เพราะอะไร เพราะเราประชุมกันเมื่อคราวที่แล้วมานั้น ทางรัฐบาลได้เสนองบประมาณ เพื่ออนุญาตมาเป็นจำนวนเงินสี่ล้านกับแสนเศษ แล้วสภาฯ นักอนุวัติหมดแล้วในยอดเงินจำนวนนี้ ยังอยู่แต่จะตั้งประธานกรรมการหรือตั้งกรรมการไปพิจารณาเท่านั้น คือเรารับหลักการแล้วสภาฯ นักอนุวัติหมดสี่ล้านหกแสนเศษนั้นแล้ว แล้วคราวนี้เหตุไฉนท่านกรรมการจึงจะไปคัดออกเสียตั้งสี่แสนเศษ นี่กรรมการทำผิดแบบ ไม่ใช่ถูกแบบ ผิดหลักการทีเดียว เพราะฉะนั้นขอ อารจะแสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการทำผิดแบบอย่างไร

ขุนสมุทรทิดคดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่ามีอะไรกัน ข้าพเจ้าได้ยินคณะรัฐบาลว่า เหตุที่เกิดขึ้น เนื่องจากความฉ้อราษฎร์บังหลวง ท่านข้าพเจ้าจะขอเรียนว่า เพราะเหตุใดกรรมการคณะนั้นจึงไม่รักษาความลับ แต่ข้าพเจ้าอยากจะกราบเรียนต่อสมาชิกว่าความลับบางอันนั้น ถ้าเพื่อประโยชน์แก่ประเทศชาติเราจำเป็นต้องเปิดเผย ทั้งนี้เพราะเหตุไรข้าพเจ้าจึงว่าคณะกรรมการนั้นออกจะปากบอชอกชกบ้าง คือว่าเราได้เห็นแล้วว่าเวลานี้ คณะตัวของเรากำลังดี ขาดงานไม่มีชาวปลูก ข้าพเจ้าก็อุทิศคำที่ปากบอชอกว่า เอาไปให้ชาวนาเสียก่อน เราเห็นว่าการททหน้าเราควรจะช่วย เราก็ปาก

บอกรับไปอีกข้อหนึ่ง ในประการที่ ๓ นั้นคือในเวลานี้ในชนบทใครผู้
ร้ายกำลังชุกชุม เราควรจะให้แก้ตำรวจ นี่เนื่องจากปากบอกรับในสิ่ง
ที่เป็นประโยชน์ แต่กระทรวงธรรมการจะคิดขึ้นมาอย่างไรนั้นไม่ทราบ
ขอรับว่ากรมการนิรโทษ

นายสร้อย รัตนาปราง ผู้แทนราษฎรจังหวัดลำปาง กล่าวว่
ประเด็นที่แย้งกันมีอยู่คนเดียว คือว่าท่านกรมการนิรโทษคดีว่า การ
ที่สภาฯ จะอนุมัตินั้นไม่ผิด ที่ใดก็ตามที่ แต่ไม่เป็นระเบียบที่ตนก็ เพราะ
ฉะนั้นขอให้ส่งเรื่องให้เสนอมานานกรมการนิรโทษคดีอีกครึ่งหนึ่ง แล้ว
เราจะได้ระเบียบที่ดี กรมการนิรโทษคดีเห็นเป็นอย่างไร

ขุนศรีคนชวาทศึกษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าวว่
ความจริงร้อยทั้งเก้าว่า ข้าพเจ้าเป็นครูคนหนึ่ง และใฝ่ใจเหลือเกิน
ที่จะบำรุง การ ศึกษาซึ่งท่านรัฐมนตรี ว่าการ กระทรวงธรรมการก็รับรอง
ขอให้ท่านสมาชิกผู้ มีเกียรติทั้งหลายอย่าลืมด้วยว่า นอกจากข้าพเจ้า
เป็นกรมการนิรโทษคดีแล้ว ข้าพเจ้ายังมีหน้าที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรด้วย โดยเฉพาะกรณีนี้ขอให้สมาชิกทุกคนได้เข้าใจว่าเมื่อวัน
สุดท้ายแห่งการพิจารณางบประมาณนั้น ทางคณะกรรมาธิการนี้ได้เชิญ
เจ้าหน้าที่ของกระทรวง ธรรมการ มาแสดงเหตุผลในการที่รัฐบาล
เสนอคำขอตั้งจ่าย เมื่อได้ฟังรายการตามคำเสนอนั้นแล้ว ไม่มีราย
การใดเลยที่คณะกรรมาธิการจะได้คัดออก นอกจากจากรายการนั้นตั้ง

เงินเข้ามา ซึ่งเป็นหน้าที่ของกรมการจะไม่ยอมให้ ก็เหตุใดเจ้าความ
 จำเป็นจะเกิดขึ้นนอกจากนั้นอีก ในเรื่องนั้นจะได้ คิดว่ารายการใดซึ่ง
 ยังไม่มีประมาณอันแน่นอน แม้จะเพาะในวันที่ ๓๐ กับวันที่ ๓๑ ห่างกัน
 วันหนึ่ง หรือ ๒ วันนั้นจะมีรายการใหม่เกิดขึ้น ในกรณีที่จะขึ้นเงินเดือน
 ครุเดือนวิทยาลัยนั้น ก็ย่อมจะต้องมีการ สอดกันมาตั้งแต่ปลายปี พ.ศ.
 ๒๔๗๖ แต่จะมีการประกาศการสอบได้ได้นั้นคงแต่ตอนต้นปี พ.ศ. ๒๔๗๗
 แล้ว เหตุใดเล่า ถ้าหากเป็นความจำเป็นเช่นนั้น กระทรวงธรรมการ
 จึงไม่ได้เสนอนอขอตั้งรายการจ่ายเข้ามาทาง รัฐบาลให้อุยก้อง ตามระเบียบ
 ที่ตั้ง นั้นเป็นปัญหาที่น่าคิดว่า ถ้าหากว่าเราจะได้ยอมให้กระทรวง
 ธรรมการรับอนุมัติเงินรายนี้ไป โดยเป็นการผิดแบบแล้ว จะเป็น
 เหตุให้กระทรวงอื่นๆ ขอเงินรายนี้ได้ตามอำเภอใจ ซึ่งทำให้สมาชิก
 ทุกๆ คนขาดสิทธิที่ควรจะทำ จึงขอให้สมาชิกทั้งหลายได้ระมัดระวัง
 ไม่ใช่ว่าข้าพเจ้าจะไม่ตั้งใจจะบำรุงการศึกษาที่ห้ามมิได้

ร.ต. เนตร พูนวิวัฒน์ กล่าวขอให้ยื่นปัญหาขอให้
 เวลานี้ถามว่าจะส่ง กรมการพิจารณาเฉพาะข้อนี้ได้หรือไม่ ข้าพเจ้า
 เห็นว่าควรจะต้องปัญหาแล้ว แต่ถ้าหากว่าควรพิจารณาข้อนี้ได้ ก็ขอ
 ได้พิจารณาต่อไป

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ กรมการ ทรงกล่าว
 ว่า ในการที่จะส่งไปให้กรมการนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าจะเป็นการ

เสียเวลาเปล่า เพราะกรรมการได้ฟังรายงานนั้นแล้ว และข้าพเจ้า
 ได้แสดงความเห็นในนามของกรรมการแล้วว่า รายงานนั้น ๆ ไม่อยู่ใน
 ประเภทที่จะมาเพิ่มเติมในชั้นนี้ เพราะฉะนั้นการที่จะส่งกลับไปก็คงจะ
 ไม่เป็นประโยชน์นัก แต่ข้าพเจ้าขอพูดเพราะส่วนตัวข้าพเจ้า เพราะ
 ข้าพเจ้ายังไม่ได้ปรึกษากรรมการ ถ้าจะถือกรณีนี้เป็นกรณีพิเศษ
 และไม่ถือเอาเป็นบรรทัดฐานแล้ว ข้าพเจ้าด้วยระเบียบต่าง ๆ ซึ่งข้าพเจ้า
 ได้ชี้แจงไปนั้น คือไม่ขัดกับระเบียบที่ที่ข้าพเจ้าได้ชี้แจงไปแล้ว
 แต่ว่ากรรมการอื่น ๆ จะเห็นอย่างไร ข้าพเจ้าก็ไม่ทราบ

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ข้าพเจ้าใครจะยื่นปัญหาให้สิ้นเข้า เพราะ
 ท่านเจ้าคุณนายกฯ ก็ได้พูดแล้วว่าขอให้เรารักษาแบบ เพราะฉะนั้น
 ข้าพเจ้าขอเดาใจท่านนายกฯ ว่าแบบนี้ควรจะโรคกันต่อไป หรือแบบ
 นั้นไม่ควรจะโรค ขอให้ท่านตัดสินใจไปเสียก่อน . เพื่อจะได้คิด
 เวลาถึง

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า
 คือเรื่องข้าพเจ้าก็เห็น ข้าพเจ้าสนับสนุนกรรมการ อยากจะให้
 ให้เงินมาก ๆ แล้วท่านกรรมการก็ควรจะมีวิชาเอกทั้งนั้น สนับสนุน
 กรรมการ สภาฯ เป็นสภาฯ ควบคุมการเงิน เพราะฉะนั้นต้อง
 รักษาแบบ ข้าพเจ้าได้พูดแล้วเรื่องแบบ และได้สอบถามรัฐบาลว่าที่
 ท่านจัดแบบหรือไม่ ท่านนายกรัฐมนตรียังรับรองแล้วว่าผิดแบบ ผิด

ด้วยกันทั้งคู่ กรรมมาธิการก็ผิด รัฐบาลก็ผิด ท่านว่าอย่างนี้ เพราะ
ฉะนั้นถ้าแม้ว่าจะพูดกันไปอีกแต่ก็จะเป็นว่า สภาฯ รู้แต่รัฐบาลรับ
แต่จ้ะผิดแต่จ้ะยังจะดำเนินการไปอีกจะเสียเกียรติศักดิ์ของสภาฯ ข้าพเจ้า
เห็นว่ารัฐบาลถอนญัตติไปเสียก็หมดเรื่องกัน เป็นวิธีที่ดีที่สุด รัฐบาล
ถอนเรื่องไปเสียก็แล้วกัน

นายกรัฐมนตรี กล่าวหาว่า ข้าพเจ้าไม่ได้กล่าวผิดแบบ หรือไม่
ผิดแบบ แต่ข้าพเจ้ากล่าวหาว่าผู้ที่กระทำหน้าที่นั้นผิดด้วยกันทั้งนั้น ผิด
อย่างนี้ คือว่ารักษาความลับก็ไม่ได้รักษา ปล่อยให้เขาขอมาได้ อย่างนี้
เงินหมื่นเหลืออยู่ ข้างกรรมการอยากได้ ก็ขอขึ้นมา บอกว่าก็มีเหลือ
ข้าพเจ้าก็ขอ เป็นเช่นนี้ไม่ใช่ผิดแบบ

นายทองอินทร์ ภูพิพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า ในเรื่องแบบเช่นนี้ข้าพเจ้าใคร่จะขอออกความเห็นเล็กน้อย
เพราะบางที่จะมีการโต้แย้งกันอีกมาก ปัญหาว่า ในการที่ผู้แทนราษฎร
จังหวัดนครบุรี เสนอขึ้นแรกนั้นผิดแบบหรือไม่ เราจะเห็นได้ ในข้อ ๒ ที่ว่า
“ห้ามมิให้เสนอตั้งรายจ่ายขึ้นใหม่ หรือเพิ่มรายจ่าย หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลง
แสดงความจริงของจำนวนเงินขออนุญาตจ่าย เว้นแต่จะได้รับคำ
รับรองของรัฐบาล” คำที่ว่าตั้งรายจ่าย กับตั้งแยกประเภทเงินจ่ายนั้น
คนละเรื่อง เดียวนี้รัฐบาลรับรายจ่ายแล้วแต่ด้านแบคเด็น เราไม่ได้
ตั้งเงินจ่ายขึ้นใหม่ แต่เราเสนอว่ารายที่เรารับแล้วขอให้โอน เพราะ

ฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ใช้การแก้ไขเปลี่ยนแปลงความประสงค์ของจำนวน
 เงินเลย เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าคิดว่าในเรื่องนี้ไม่ผิดแบบ ทนในข้อ ๓๓ นี้
 มีสมาชิกอภิปรายนักหนาว่า จำนวนเงินที่อนุญาตนี้จะเข้าแบบของ
 งบประมาณประจำปีหรืองบประมาณเพิ่มเติม ข้าพเจ้าขอเรียนว่าใน
 ครั้งเราพิจารณางบประมาณประจำปีเมื่อปีกลายนี้ กรมศึกษาธิการ
 ได้ถูกต้องงบประมาณลงไปมาก นั้นแสดงว่ากรมศึกษาธิการได้ตั้งบ
 ประมาณมาพอควรแล้ว แต่กรมการศึกษาธิการได้ตัดลงไป ครั้นถึงบ
 ปรมาณเพิ่มเติมนี้ ข้าพเจ้าไม่ทราบว่าเป็นเรื่องเหตุอันคงประเภทเงินอย่าง
 ไร เราจึงไม่ทราบว่าความจำเป็นของรัฐบาลมีเพียงไหน แต่ครั้งได้มา
 พังคำของรัฐมนตรีชรรวมการแล้ว เราจะเห็นว่าจำนวนเงินที่ขออนุญาต
 มาเป็นจำนวนเงินที่ถูกต้องตามข้อบังคับข้อ ๓๓ คือเราจะให้เดือน
 วิทยฐานะของครูที่สอบได้ได้แล้ว นั้นเป็นความจำเป็น เพราะเขาสอบ
 ได้ได้ เราจำเป็นจะต้องให้เขา ทนการที่เราจะเพิ่มครูเมื่อครูขาดจำนวน
 เราจะเพิ่มชนชั้น ไม่เรียกว่าค่าเป็นหรือ ทนการศึกษาระชาบาล เรา
 ทราบกันอยู่แล้วว่าเงินไม่พอ นั้นเรียกว่าเป็นการจำเป็นประจำปี แต่
 ราชการที่รัฐบาลเสนอมานั้นถูกต้อง และมีความจำเป็น อย่างไร หรือ ไม่นั้น
 ด้วยความเห็นของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าเห็นว่าราชการที่รัฐบาลเสนอมานั้น
 หาได้ผิดแบบผิดระเบียบไม่ ส่วนการที่กรมการศึกษาธิการเห็นว่าถ้าจะ โอน

เรื่อง^{*}ไปให้กรรมาธิการ กรรมาธิการก็ไม่มีเวลาจะทำ และการที่
กรรมาธิการพิจารณาแล้วจะรับอีกไม่ได้ นั้น สภาฯ^{*}พร้อมที่จะพิจารณา
ได้อยู่แล้ว ส่วนรัฐมนตรีคิดว่า ไม่สามารถจะทำได้ เพราะไม่มีเวลาจะทำ
ข้าพเจ้าขอเรียนว่า ในกรณี^{*}นี้เป็นกรณีพิเศษ และรัฐมนตรีได้พิจารณา
ในกรณีที่จะให้ จ่ายเงินสี่ล้านแปดแสน^{*}ในรอบรอบแล้ว เพราะฉะนั้นการ
ที่เราจะใช้ จ่ายคงไม่เกินวง งบประมาณของรัฐบาล

ขุนสุมหากรหัสคดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่
ข้าพเจ้าขอกล่าวในนามของสมาชิกผู้^{*}หนึ่งว่า บัดนี้เรามีปัญหาได้เกี่ยว
กันขึ้นมาเพราะหน้า และคล้าย ๆ กับถูกโซ่ ข้าพเจ้าอยากจะขอเรียน
ที่ประชุม^{*} และฝากความคิดไว้ว่า เราทำตั้ง^{*}จะตั้งกระมัง ถ้าท่าน
เห็นด้วย ข้าพเจ้าเห็นว่า จะตั้ง^{*}ด้วยแบบและเหตุผลมาก คือว่า บัดนี้
มีปัญหารื่องแบบ ไม่ใช่ปัญหาเรื่องตั้ง^{*}ควรจะจ่ายหรือไม่ ปัญหา
ในเรื่องแบบ^{*} สมาชิกมีความเห็น ถ้าจะตั้ง^{*} จะแบ่งได้เป็น ๒ พวก
พวกหนึ่งเห็นว่าถูก พวกหนึ่งเห็นว่าผิด ข้าพเจ้าเห็นว่าที่ประชุม^{*}ควรจะ
ตั้งความหมายในข้อบังคับ^{*} เพราะเหตุว่าเป็นส่วนหนึ่งแห่งรัฐธรรมนูญ
บุญ รัฐธรรมนูญเราตั้งความหมายได้ ข้อบังคับ^{*}เราก็สามารถจะตั้งได้
เมื่อที่ประชุม^{*}ตั้งความหมายไปว่าผิดแบบแล้ว เราก็ไม่มีอะไรจะพูดกัน
ถ้าที่ประชุม^{*}ตั้งความหมายว่าถูกแบบแล้ว เราก็ควรจะไปยัง กรรมา
ธิการ หรือว่าจะพิจารณากันที่เดียวกันก็ได้ ถ้าตั้งไปยังกรรมาธิการแล้ว
กรรมาธิการก็ควร^{*}จะรับ เพราะกรรมาธิการไม่ได้วินิจฉัยเรื่องแบบ ก็

วินิจฉัยการควรไม่ควรชัดด้วย ข้าพเจ้าขอเสนอตั้ง ถ้ามีผู้ใดเห็นด้วย
โปรดรับรอง

นายไต้ ปาณิกบุตร กับ ร. ต. ถัด รัตนพันธุ์ รับรอง

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่
ข้าพเจ้าได้ พังเมอกดูเหมือนว่ารัฐบาลถือว่าเรื่องเป็นการผิดแบบ และ
คณะกรรมการก็ว่าผิดแบบ และเข้าใจว่าสมาชิกบางคนหรือส่วนมาก
อาจจะเห็นว่าผิดแบบด้วย ในเรื่องผิดแบบนี้ ข้าพเจ้าเข้าใจว่าเรื่อง
แบบนี้เราเป็นต้นฉบับบัญญัติ เราจำเป็นจะต้องเคารพเคร่งครัดต่อ
ระเบียบข้อบังคับ ข้าพเจ้าเห็นว่าเรื่องแบบนี้สำคัญมากทีเดียว เพราะ
ฉะนั้นข้าพเจ้าหวังใจว่าที่ประชุมนี้คงจะระมัดระวังเรื่องแบบนี้ให้มาก ก่อน
แต่ที่จริงมติ อนึ่งข้าพเจ้าขอเรียนว่าตามที่สมาชิกผู้หนึ่งเสนอว่าจังหวัด
สกลนครจะได้เงินจากนี้ไปสองหมื่นบาท.....

ประธานสภาฯ กล่าวว่ ในเรื่องที่สมาชิกเสนอขอให้ลงมติใด
มติหนึ่งนั้น ขอได้ โปรดอธิบายก่อนว่า มตินั้นสมควรหรือไม่เสียก่อน
อย่าไปอภิปรายอย่างอื่น ถ้าหากว่าสมาชิกต้องการว่าจะตั้งเป็นปัญหา
อย่างอื่นก็เชิญเสนอขึ้นมา บางทีจะตรงกับประเด็น ถ้าไม่เช่นนั้น
จักจะเดอะไป ตามที่สมาชิกผู้หนึ่งเสนอว่า ให้เราลงมติว่าการแปรญัตติ
นี้ผิดแบบหรือไม่เสียก่อน ให้เด็ดขาดลงไป ถ้าหากว่าเห็นว่าญัตติที่เสนอ
มานั้นยังไม่ถูก ควรจะลงมติอย่างอื่น ขอให้อภิปรายขึ้นมา

หลวงวรินทร์ปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าววา
 ชาวเจ้าขอขำว่าเป็น การผิดแบบ เพราะเหตุไรข้าพเจ้าจึงว่าเป็นการผิด
 แบบ ก็ตั้งที่ข้าพเจ้าได้กล่าวมาแล้วเมื่อก่อน และขอให้ที่ประชุม
 ระวังว่า เราผู้แทนราษฎรไม่ใช่ผู้แทนจังหวัดใดจังหวัดหนึ่ง เราเป็นผู้
 แทนประชาชนทั่วไปตามรัฐธรรมนูญ เราเป็นผู้แทนของปวงชนชาว
 ดสยาม เพราะฉะนั้นเราไม่มีข้อผูกมัดใดๆ เราจะคิดถึงแต่จังหวัดของ
 ของตัวเท่านั้นไม่ได้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงขอวิงวอนให้ ท่านทั้งหลาย
 ระวังถึงแบบให้มากที่สุด แบบในเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญ ถ้าผิดแบบ
 แล้วก็ใช้ไม่ได้ ถ้าถูกแบบแล้วก็เป็นที่ใช้ได้ ขอให้ระวังให้ดี

ประธานสภา ฯ กล่าววา ท่านผู้ใดเห็นว่าการแปรญัตติเป็น
 การแปรผิดแบบ โปรดยกมือขึ้น
 มีสมาชิกรายข้างตบปัญหาไม่ถูก

ประธานสภา ฯ กล่าววา ข้าพเจ้าจะตั้งปัญหาว่า การแปร
 ญัตติผิดแบบหรือถูกแบบ

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าววา
 ปัญหาเรื่องผิดแบบหรือไม่ผิดแบบ ข้าพเจ้าขอความกรุณาว่า แบบ
 ะไร และขออภิปรายเสียก่อน และกรรมมาธิการว่าผิดแบบนั้นผิด
 อย่างไร แล้วจึงจะได้เบ็ดอภิปรายต่อไปให้ทราบว่า ที่เห็นว่าผิดแบบนี้
 ผิดอย่างไร ข้าพเจ้าจะได้ฟังเหตุผล

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า ถ้าหากว่าอย่างนั้นก็ไม่ใช่ญัตติขอ
ให้ลงมติ

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า
ยังไม่มีใครขอคือขุณ्डมาหาร ฯ เป็นแต่เพียงตั้งปัญหาว่าผิดแบบหรือถูก
แบบเท่านั้น

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอถามผู้เสนอเมื่อออกกถ์ ต้อง
ลารจะให้ลงมติไม่ใช่หรือ

ขุณ्डมาหารหิตะคดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า
ข้าพเจ้าเข้าใจว่าจะเข้าใจกันพร้อมแล้ว แต่บัดนี้ผู้มาซักหนึ่งว่ายังไม่
เข้าใจ ข้าพเจ้าอยากจะให้กรรมาธิการซักผู้หนึ่งขึ้นมาถามว่าแบบนั้นคือ
อะไร อยู่ตรงไหน

หม่อมเจ้าจรรณไวทยากร จรรรณ กรรมาธิการ ทรงกล่าวว่า
ปัญหาที่ควรจะเป็นประเด็นในการลงมตินั้น ไม่ใช่ว่ารัฐบาลมีสิทธิจะ
เสนอแปรญัตติอันนี้ในประชุมเต็มสภา ฯ หรือไม่เพราะข้าพเจ้าได้ ชแจง
แล้วว่ารัฐบาลเสนอแปรญัตติอันนี้ได้ ข้อที่เกี่ยวกับแบบที่เป็นประเด็น
นั้นคือว่า การที่สภา ฯ จะพิจารณาแปรญัตติเช่นนี้ คือญัตติที่มีราย
การอันสมควรจะเป็นประเภท เงินงบประมาณ ปรจจำปีหรือไม่ใช้เงิน งบ
ประมาณเพิ่มเติมนั้นในเต็มสภา ฯ เมื่อพ้นเวลาพิจารณาของกรรมาธิการ
นั้นแล้วหรือไม่ สภา ฯ ควรจะพิจารณาแปรญัตติเกี่ยวกับรายการซึ่ง

ไม่ใช่ประเภทเงินงบประมาณเพิ่มเติม เมื่อได้เสนอมาทันเวลาทันระยะ
กรรมวิธีการนั้นแล้วหรือไม่

ค. เทียม ศรัทธิตู ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม กล่าวว่
ตั้งแต่ข้าพเจ้าได้มาประชุมจนกระทั่งบัดนี้ ข้าพเจ้าไม่เคยเห็นตมตริก
ผู้หนึ่งผู้ใดเสนอขอเพิ่มงบประมาณในเวลาที่กำลังประชุมกันนี้เลย และ
รับรองกันด้วยปากเปล่าเช่นนี้ ข้าพเจ้ายังไม่เห็นว่าเป็นการถูกต้อง มี
บ้างหรือไม่ คงแต่เราประชุมกันมา มีตมตริกผู้หนึ่งผู้ใดเสนอตั้งบ
ประมาณมา และรัฐบาลรับรองด้วยปากเปล่า มีบ้างหรือไม่ ไม่เคย
เลย เพราะฉะนั้นการที่ตมตริกจะเสนอแปรญัตติในสภา ฯ และจะให้
รัฐบาลรับรองในทันทีนั้นข้าพเจ้าเห็นว่ายังไม่ชอบด้วยทางการ จึงอยู่
สภา ฯ นี้เป็นสภานิติบัญญัติจะลงมติในสิ่งใด ๆ ก็ได้ แต่การลงมติ
นั้นจะชอบด้วยแบบหรือไม่ชอบด้วยแบบเป็นอีกปัญหาหนึ่ง การที่เรา
จะลงมติไม่ชอบด้วยแบบนี้ ก็อาจทำได้ แต่ข้าพเจ้าเห็นว่าในการ
ที่เราจะลงมติในเรื่องนี้ไม่ชอบด้วยแบบ ด้วยเหตุว่าคงแต่เราประชุมกัน
มา ยังไม่มีตมตริกเสนอให้รัฐบาลเพิ่มงบประมาณในเวลากระทันหันเช่น
นี้เลย เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าขอวิงวอนให้รัฐบาลรับเรื่องไปพิจารณาเพื่อ
ได้ตั้งงบประมาณให้กระทรวงธรรมการ แล้วขอให้เสนอสภา ฯ มา
ใหม่

หลวงวณิชพิริชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่ ข้าพเจ้า
ขอให้ท่านตมตริกทั้งหลายได้เบ็ดเตล็ดข้อบังคับข้อ ๓๓ และอ่านดูให้ตลอด

แต่เมื่อได้ขานแล้วขอให้พิจารณาว่าข้อบังคับที่เราควรจะมีปฏิบัติโดยเคร่งครัดเพียงไร ถ้าหากว่าเราจะลงมติโดยให้ผิดข้อบังคับไปแล้ว เราก็ควรจะต้องขอขบขันเสีย แล้วเราก็จะทำอะไรก็ได้ตามชอบใจ นั่นแหละจึงจะเป็นว่าสภาฯ นี้มีอำนาจสูงสุดโดยไม่ต้องเหลียวแลถึงข้อบังคับเลย

ขุนพิเคราะห์คดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดชุนชิ่ง กล่าวว่ ข้าพเจ้าได้ฟังอภิปรายกันมาหลายครั้งหลายหนเห็นเถียงกัน การที่ข้าพเจ้าได้ฟังมานี้ ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการตั้งงบประมาณสภาฯ ได้รับหลักการแล้ว คณะกรรมการไปพิจารณาแล้วต่างคนก็เห็นยึดไปแปร ทนในกระทรวงธรรมการ ท่านเจ้ากระทรวงก็ได้ไปแสดงต่อคณะกรรมการ ก็ได้ไปแสดงต่อร่างงบประมาณที่ขอเพิ่มเติมมานี้ จำเป็นอย่างไรท่านรัฐมนตรีธรรมการก็ได้แสดงแล้วว่าจำเป็นอย่างนั้น ๆ คือ ก. ข. ค. ง. เมื่อ ก. ข. ค. ง. มีรายการเท่านั้น ๆ รวมเท่านั้น ๆ ที่ยังเหลืออยู่ไม่รู้จะเอาอย่างไร ที่คณะกรรมการได้ตัดออก เมื่อคณะกรรมการได้ตัดออก คณะกรรมการได้ทำหน้าที่เสร็จสิ้นแล้ว ที่กระทรวงธรรมการก็กระโดดเข้ามาขออีกเป็นครั้งที่ ๒ ซึ่งผิดข้อบังคับเสียแล้ว ถ้าหากว่าตามระเบียบควรจะตั้งจ่ายใหม่ โดยว่ามีเหตุจำเป็นที่จะต้องใช้จ่าย นั้นคงทำอย่างไรจะถูกต้องตามข้อบังคับข้อ ๓๓ ท่านคณะกรรมการทำถูกต้องที่ที่ท่านรัฐมนตรีธรรมการทำผิด แต่ข้าพเจ้าก็อยากจะให้เห็นเถียง เหว

ตั้งรายการขึ้นมาใหม่ตามข้อ ข. ก็ทำได้ เพราะเหตุฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่า
 ว่าไม่น่าจะมีปัญหาอะไรเลย เมื่อคณะกรรมการมาถึงแล้วข้าพเจ้า
 พึง ท่านรัฐมนตรีขรรคมการก็ได้แถลงทุกข้อ ท่านรัฐมนตรีกับ
 เงินเหลือกรรมการปากบอให้เขาว่า เขาเห็นรายการก็หาใจอวด
 แปรปฏิบัติ บุคคลนั้นแปรเข้าไปเมื่อกรรมการตัดสินคดีขาดแล้ว เพราะ
 ฉะนั้นข้าพเจ้าไม่เห็นมีปัญหาวางใดในเรื่องนี้ ถ้าหากว่ากระทรวงการ
 การจะต้องการเงิน นี้เรียกว่าของงบประมาณเพิ่มเติมขึ้นไปแสดงออก
 สภา ฯ จึงจะได้รับหลักการนั้นตั้งให้กรรมการตั้งไปแปรปฏิบัติก็
 ถ้าขึ้นเอาเงินไปอีก กรรมการก็ใช้ไม่ได้ เท่ากับว่ากรรมการ
 ทำผิด ที่จริงกรรมการทำถูกแล้ว นี่เข้าวาระที่ ๒ แล้ว เรา
 ให้กรรมการมาแปรอย่างไร ถ้าขึ้นแปรก็มีข้อบังคับ
 ข้ามข้อบังคับออกเหมือนกัน กรรมการก็หัดกระเมนไปเท่านั้น
 รัฐมนตรีขรรคมการเป็นฝ่ายไม่ถูก เพราะเหตุฉะนั้นข้าพเจ้าอยาก
 ให้ท่านถอนไป แล้วตั้งงบประมาณมาใหม่ จะพิจารณาใหม่
 ก็ได้

นายมังกร สามเสน กล่าว ว่า ในเรื่องนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าการ
 รัฐบาลเสนอแปรปฏิบัติขึ้นไม่ผิดแบบ ด้วยเหตุว่ารัฐบาลได้ขึ้นแปรปฏิบัติ
 เขาไม่ผิดกรรมการ ในโอกาสพิจารณาอยู่ แต่กรรมการนั้นได้
 ว่าการพิจารณาได้ตัดสินคดีแล้วในชั้นนี้เท่ากับพิจารณาแล้ว

၅၇၀၀၀
ကပ်ပေးမှု
အထောက်အကူ
ပေးရန်

အမည် ၂
အမှတ်
အ. ၂၄၃၃
~~(၂)~~

အထောက်အကူ
/

รัฐบาล ทว่าไปยื่นญัตติไว้แต่หนึ่ง และในชั้นประธานมีอำนาจสูง
สุดได้ตัดสินใจแล้วว่า แปรได้ เมื่อแปรได้แล้ว ผู้ใดจะคิดว่าอีก
ไม่ได้ ทั้งนี้ประเด็นอีกว่ารายการที่รัฐมนตรีรวมการขอมา นั้น จะเป็น
การสมควรหรือไม่เท่านั้น ข้าพเจ้าขอให้ลงมติในชั้นนี้ว่าเป็นสมควร
หรือไม่ที่รวมการขอมา เท่านั้นเอง

หลวงโกวิทอภัยวงศ์ กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอแถลงให้ท่านสมาชิก
ทั้งหลายเข้าใจเหตุการณ์ ชินนิดหน่อย เพราะเกรงว่าท่านสมาชิกทั้งหลาย
ที่ได้ตั้งกรรมาธิการชุดนี้ไป จะไปเข้าใจว่าคณะกรรมการชุดนี้ปาก
บอมน แต่ความจริงก็มีอยู่ เพราะว่าอยากจะให้ได้ผลอย่างที่ท่านสมาชิก
ได้แถลงมาแล้ว ข้าพเจ้าอยากจะทำใจเสียใหม่ การประชุม
งบประมาณนั้นหาได้เป็นลับไม่ สมาชิกผู้แปรญัตติต่าง ๆ ได้เข้าไป
ฟังการพิจารณาของเรา เพราะฉะนั้นก็ได้ทราบเหมือนกัน เราที่ปากบอมน
เหมือนกันโดยที่เห็นว่าการกรรมาธิการนั้นอยากจะให้กระทรวง กรรมการ
ฟันฟุด เป็นใจเดียวกับสมาชิกทั้งหมด แต่ที่หนึ่ง ๆ ปากบอมนไป
แล้ว ทั้ง ๆ คนอื่นปากบอมนไปแล้ว กระทรวงกรรมการก็หาได้ทำ
ให้ทันเวลาไม่ ตามที่ท่านสมาชิกผู้หนึ่งเสนอไว้แล้ว บอกว่าราย
การนี้ได้มาถึงกรรมาธิการแล้ว แต่คณะกรรมการอ้างว่าไม่รับ ดู
ประหนึ่งว่าอย่างนั้นแต่หาใช่เช่นนั้นไม่ ข้อแปรญัตติได้มาถึงกรรมาธิการ
เมื่อกรรมาธิการได้เขียนรายงานเสร็จแล้วจะพิมพ์อยู่แล้ว เพราะ

ฉะนั้นอยากขอเรียนต่อสมาชิกว่าการที่ทำให้ลูกแบบนั้นคือเป็นอย่างนี้ ท่าน
ที่ของบประมาณมานั้น ท่านยอมจะต้องทราบจำทำอะไรแน่ท่านขอให้
ข้อจั่ว แล้วท่านไปซื้อข้าง อย่างนี้ จะไม่มีข้อบังคับอย่างไรได้
แต่จรรยาภิกษุที่ท่านตั้งไปแต่ต่างหูต่างตาท่านไปพิจารณา นั้น ท่านดู
ว่าเป็นอย่างไรขอไปอย่างหนึ่งแล้วทำมาอย่างหนึ่ง มีข้อบังคับ เพราะ
ฉะนั้นขอให้ปรับความเข้าใจใหม่ ความจริงข้าพเจ้าอยากจะให้ แต่
ขอให้ทำให้ถูกต้อง ถ้าขอมาทำอะไรเราก็ให้ ผู้ที่ของบประมาณนั้น
ยอมจะต้องทราบว่า จะต้องใช้จ่ายเท่าไร แล้วสภาฯ จะไปเสียเวลา
ของสภาฯ หรือ

ประธานสภาฯ กล่าวฯ ได้อภิปรายกันมาเป็นเวลานานแล้ว
ยังคงตกลงไม่ได้ ข้อพิถ ๒๕ นาที

พักประชุมเวลา ๑๖.๑๘ นาฬิกา

เริ่มประชุมใหม่เวลา ๑๖.๔๕ นาฬิกา

นายสนิท เจริญรัฐ ผู้แทนราษฎร จังหวัดนครราชสีมา กล่าวต่อ
เรื่องนี้ที่จริงเราก็ได้อภิปรายกันมากแล้ว ข้าพเจ้ามีความเห็นว่าเรา
จะลงมติกันได้ ญัตติที่ตั้งขึ้นในเรื่องนี้ ข้าพเจ้าเข้าใจว่ามีอยู่ ๒ ตอน
ตอนหนึ่งว่ารายการจำนวนเงินของอนุมัติจ่ายซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
ธรรมการได้ออกมา ตามเหตุผลที่ท่านได้ชี้แจงต่อที่สภาฯ นี้ควรจะ
วินิจฉัยว่าเป็นรายการซึ่งควรจะอยู่ในงบประมาณเพิ่มเติมหรือไม่ หมาย

ความว่าจำเป็นตามข้อบังคับข้อ ๓๓ ก. หรือ ข. หรือไม่นั้นคนหนึ่ง อีก
อีกคนหนึ่งได้ลงมติว่ารายการนี้ควร จะอยู่ในงบประมาณเพิ่มเติมได้ด้วย
อีกคนหนึ่งจะได้ลงมติคือไปว่าเราจะอนุมัติเงินจำนวนนี้หรือไม่ ข้าพเจ้าขอ
เรียนอย่างนี้

หลวงนาถนิตินาคา ผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยภูมิ กล่าวว่า เราได้ตั้ง
เขตกันมานานแล้ว ข้าพเจ้าอยากขอประธานเรียนต่อท่านว่า ปัญหา
ที่กล่าวได้ เกือบกันอยู่นั้นเหตุอันอยู่แต่ที่ข้อบัญญัติของท่านรัฐมนตรีว่า
การกระทรวงธรรมการนั้นชอบแล้วหรือไม่ คือว่าถูกต้องหรือไม่ ถ้า
หากไม่ถูกต้องแล้ว อะไรต่ออะไรก็ต้องเลิกกันทั้งนั้น จะพิจารณาอะไรคือ
ไปอีกไม่ได้ เพราะฉะนั้นปัญหาเป็นปัญหาสำคัญ ท่านประธานของเรา
ได้ตัดสินใจในประเด็นนี้ว่า "ประเด็นนี้ ข้าพเจ้าขอตัดสินใจไว้ได้" เพราะ
ฉะนั้นถ้าตามข้อบังคับแล้วเราจะเป็นอย่างอื่นไม่ได้ ประเด็นตัดสิน
แล้วว่าใช้ได้เราก็ต้องพิจารณาในประเด็นคือไปว่า เราจะอนุมัติเงิน
รายนี้ให้จ่ายได้ ตามที่รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงธรรมการเรียนมาหรือไม่
แต่ที่ว่าต่อมาจากนั้นท่านทั้งหลายคงไม่ลืมว่าท่านนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็น
ที่เคารพของเราอีกท่านหนึ่งได้แสดงความอึดอัดมาก ข้าพเจ้าจึงคิดว่า
ท่านอึดอัด ท่านก็ได้กล่าวมาแล้วว่ามีติดด้วยกัน คือว่าแต่เห็นได้ว่า
ท่านไม่อยากจะลงมติในเรื่องนี้ นอกจากนั้นท่านประธานกรรมการ
ท่านกรรมการทุกคนก็ ข้าพเจ้าจึงคิดว่าอึดอัดมากไปยังกว่านั้น

คือไม่อยากจะให้เราพิจารณาต่อไปได้ และในฐานะที่ท่านเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังด้วย ข้าพเจ้าก็รู้สึกว่าท่านอึดอัดหนักไปยิ่งกว่าอะไรต่ออะไรอีก ข้าพเจ้ารู้สึกว่าอะไรจะปล่อยไปไม่ได้ ข้าพเจ้ารู้สึกว่าถ้าสมาชิกทุกท่านอึดอัดในท่านเองเหมือนกัน ข้าพเจ้าขอเสนอญัตติว่าเพื่อจะไม่ให้ขบขันน้ำขุ่น เงินที่เราจะบำรุงการศึกษาไม่ไปในทางไหนยังอยู่ยังมีทางที่จะทำได้ข้างหลัง เขาตีบด้าน ยี่สิบด้านก็ได้ ถ้ามี แล้วเขาเข้าไปสัมผัสที่รู้สึกสมาชิกทั้งหลายก็เห็นอย่างนั้น ไม่มีใครเถียง ข้าพเจ้าเองก็อยากให้ ได้ตั้งร้อยเท่าเพราะฉะนั้นเมื่อมีทางที่จะแก้ไขได้แล้ว ข้าพเจ้าขอประธานจึงขอท่านทั้งหลายว่า เรามีส่างปฏิบัติได้ คือทำข้างหลังคือไม่ใช่เสียตัวนี้ คือเสนอเป็นญัตติขึ้นมาเฉพาะในแปรญัตติของท่าน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังว่า ขออย่าเพิ่งลงมติในญัตตินี้ และให้พิจารณาเรื่องอื่นต่อไปตามข้อบังคับข้อ ค. และข้อ ฉ. เมื่อไม่ลงมติในแปรญัตตินี้ต่อไปแล้วเราจะพิจารณามาตรา ๔ มาตรา ๕ แล้วมาตราต่อไป ไม่เสียเวลา เงินรายนี้ไม่ไปไหน ที่ข้าพเจ้าเสนอนี้ก็ต้องการให้เรื่องระงับไว้แค่นี้ และเพื่อไม่ให้เสียเวลาและอะไรอีกหลายอย่างข้าพเจ้าไม่อยากจะกล่าว และที่ข้าพเจ้าเสนอนี้ถ้าท่านผู้ใดเห็นด้วยขอให้รับรอง

นายเขียน กาญจนาคพันธุ์ ค. เทียม ศวีพิสิฐ รับรอง

ขุนวรดิษฐ์ครุฑเวทีย ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าววาทว่า ข้าพเจ้าคิดว่าเรายังเข้าใจผิดในเรื่องที่เราได้กล่าวมาแล้ว คือว่าเมื่อขึ้น

เดิมผมไม่ได้วิตกเลยก่อนว่า คำที่ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
 ธรรมการเสนอขึ้นมาเป็นปรญคดี หรือว่า เป็นการ ตั้ง ขอเพิ่ม เงินในงบ
 ประมาณใหม่ ครั้นเมื่อกระทรวงธรรมการได้เสนอมา ท่านประธานก็
 วิตกสงสัยทีเดียวว่า เป็นการปรญคดี เพราะฉะนั้นถ้าจะถือตามข้อ
 บังคับแล้ว เมื่อประธานได้ตัดสินใจไปแล้ว จะต้องทำตามข้อบังคับ
 เสมอไป เว้นแต่ถ้าเราจะได้มีความเห็นเป็นอย่างอื่น ทนเมื่อได้มีผู้ท้วง
 ซินว่าไม่ใช่เป็นการปรญคดีเป็นการตั้งงบประมาณใหม่ เพราะฉะนั้น
 พวกเราจึงได้พากันพิจารณาถึงข้อบังคับว่าถูกต้องหรือไม่ เราก็ได้ทูลเถียง
 กันมาว่าจะเป็นการถูกต้องหรือไม่ถูกต้องประการใด และส่วนมากนั้น
 ยังข้องใจในทางที่ว่าถูกต้องในข้อบังคับ คือว่าถ้าเป็นการตั้งงบประมาณ
 เพิ่มเติม ก็จะต้องทำตามคำของกรรมาธิการนั้น แต่ถ้าจะถือตามหลักที่ท่าน
 ผู้เป็นประธานตัดสินแล้ว จำเป็นจะต้องทำตามนั้น นั้นแหละมีเหตุ ๒ แง
 อย่างนี้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอเสนอในที่ประชุมว่า เราจะควรดำเนินทาง
 ใด คือว่าจะดำเนินตามที่ประธานตัดสินไปแล้ว ว่าอันนี้เป็นปรญคดี หรือ
 อีกข้อหนึ่งว่าอันเป็นการตั้งงบประมาณใหม่ คือว่าให้ผ่านกรรมาธิการไป
 หรือว่าไปพิจารณาคำกราบหน้า แต่ข้าพเจ้าเห็นว่าในเรื่องนี้เป็นกรรมาธิการ
 เหนือเกินสำหรับการศึกษา และเท่าที่ข้าพเจ้าอยู่ตามชนบทมา ยังรู้สึก
 ว่าเงินยังน้อยมาก ถ้าหากว่ามีท่านผู้ใดยังกล่าวว่าการศึกษาไม่เป็นการ
 จำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายเงินในเวลานี้ ข้าพเจ้าคิดว่าผิดมากทีเดียว ด้วยเหตุ

ฉะนั้นถ้าจะให้ถูกต้องตามข้อบังคับแล้ว ย่อมจะเสนอให้ทางรัฐบาล
ถอนเรื่องนั้นไปเสียก่อน แล้วไปตั้งงบประมาณใหม่คราวหน้า ก็จะไม่ม
ล้าชากคนใดท่านว่าจะเป็นการไม่ควรหรือไม่จำเป็นเลย ข้าพเจ้าคิดเห็น
อย่างนั้นนะ ๆ เรื่องการที่จะไปใช้จ่ายในการศึกษา

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า ในเรื่องปรญัตตินั้นท่านผู้เป็นประธานว่าเป็นการชอบ คำว่า
ผิดข้อบังคับนั้นเป็นอันที่สุด เพราะฉะนั้นคำปรญัตตินั้นตกไป ข้าพเจ้า
เข้าใจว่าไม่มีใครพูดอะไรในเรื่องนี้หน้าหน้า ปัญหาว่าการปรญัตตินั้นจะ
ถูกต้องตามวิธีการงบประมาณหรือไม่ คือว่าข้อเสนอมหรือข้อปรญัตติ
ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการในนามของรัฐบาลนั้น จะควร
อยู่ในงบประมาณประจำปีหรือว่าจะอยู่ในงบประมาณเพิ่มเติม นี่ข้าพเจ้า
ขอเสนอให้ตั้งมติว่าข้อปรญัตติของรัฐบาลนั้นจะควรอยู่ในพระราชบัญญัติ
งบประมาณประจำปีหรือว่าจะควรอยู่ในงบประมาณเพิ่มเติม ใครเห็น
ด้วยขอให้รับรอง

ขุนพิเคราะห์คดี นายไต้ ปาณิกบุตร รับรอง

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า เจตนาที่มีมติขอให้ตั้งมติเป็น ๒ ทาง
อยู่แล้ว คือว่าท่านผู้หนึ่งเสนอว่าอย่าเพิ่งตั้งมติเด็ดกับผู้รับรองถูกต้อง
แล้ว อีกท่านผู้หนึ่งเสนอว่า ข้อปรญัตติของรัฐบาลจะถูกต้องตามวิธี
การของงบประมาณหรือไม่ เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าจะให้ตั้งในข้อหลังนี้

ก่อน คือว่าท่านผู้ใดเห็นว่าข้อเสนอนี้ ถูกต้องด้วยวิธีการ
หรือไม่

ร.ท. ทองคำ คล้ายโอภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี กล่าว
ว่า ข้าพเจ้าถือว่าคำสั่งของบรรณบอกมาใช้ได้แล้ว ทำไมต้องลง
มติว่าแปรญัตตินั้นจะใช้ได้หรือไม่ได้

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ดูเขาพูดก่อน

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า
ข้าพเจ้าขอประทวนทราบเรียนว่าเท่าที่ถึงกันมาแล้ว ปัญหาคงมีอยู่เพียง
ว่า คือว่าในเรื่องที่รัฐบาลได้ยื่นมาแล้ว และได้ยื่นมายังสภาฯ แล้ว
ที่ข้อ ๓๓ ขอประทวนอ่านให้ฟัง เป็นที่เข้าใจกัน “ข้อ ๓๓ (๑)
ให้ยื่นรายการประมาณขอตั้งเงินจ่ายเพิ่มเติมต่อสภาฯ เมื่อ ก. จำนวนเงิน
รายจ่ายที่อนุมัติในงบประมาณปรากฏว่าไม่พอแก่ความต้องการประจำปี
อันเป็นปัญหาที่เกี่ยวกับประเด็นในญัตตินั้น ข้าพเจ้าจึงเห็นว่าเท่าที่
อภิปรายกันมาแล้ว ยังไม่ได้ความชัดว่า การแปรญัตตินั้น ได้เข้าในหลัก
๒ ประการนี้หรือไม่ ข้าพเจ้าอยากจะฟังว่าท่านเจ้าของญัตติจะว่าอย่างไร
และควรจะเป็นปัญหาในระหว่งรัฐบาล ซึ่งกล่าวว่าถูกต้องแล้ว และ
กรรมาธิการกล่าวว่าไม่ถูกต้อง เพราะกรรมาธิการนั้นเป็นตัวแทนของ
สภาฯ นั้นเอง ก็จะเป็นการถูกต้องและดีเข้า เพราะฉะนั้นขอให้กรรมา
ธิการว่าถูกในข้อ ๓๓ หรือไม่ แล้วจะได้ฟังต่อไป

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ที่ท่านสมาชิกผู้หนึ่งเสนอว่าอย่าเพิ่งตั้ง
มติขึ้น ข้าพเจ้าขอถามข้อความเข้าใจของท่านหน่อยว่า ท่านมีความ
ประสงค์อย่างไร เพราะท่านดูใน ค. แล้วก็ผิดกับใน ค. มาก ในข้อ ค.
นั้นหมายความว่าให้อภิปรายต่อไปได้ ส่วนใน ค. นั้นขอให้ยกเรื่องราว
อย่างอื่น ๆ ขึ้นปรึกษา เพราะฉะนั้นขอข้อความเข้าใจเสียก่อน

หลวงนาถนิตินาตา ผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยภูมิ กล่าวว่า ขอ
ให้พิจารณาคือไป เวลานี้ถึงมาตรา ๓ แล้ว ให้พิจารณามาตรา ๔ ต่อไป

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า
ข้าพเจ้าอยากฟังมติของท่านสมาชิกผู้หนึ่งที่ได้เสนอ

ประธานสภาฯ กล่าวว่า มติครั้งแรกซึ่งสมาชิกผู้หนึ่งเสนอนั้น
เราก็ได้อนุญาตให้อภิปรายกันต่อไป เพราะฉะนั้นมติอันนั้นก็ไม่มีผล
เพราะว่าอย่าเพิ่งตั้งมติก็หมายความว่าให้อภิปรายต่อไปได้ ส่วนมติ
ของท่านผู้หนึ่งมีความว่าอย่างนี้ ๑. ให้ตั้งปัญหาว่าผู้ใดเห็นควรให้อยู่
ในงบประมาณประจำปี ๒. ผู้ใดเห็นว่าควรอยู่ในงบประมาณเพิ่มเติม

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร. กล่าวว่า
ข้าพเจ้าขอประทานเสนอว่าอย่างน้อย จะต้องฟังการอภิปราย จากรัฐบาล
เสียก่อน ต้องปัญหาที่ข้าพเจ้าว่าขึ้นเพื่อจะให้วินิจฉัย

ประธานสภาฯ กล่าวว่า หมายความว่า หมายความว่าอย่าเพิ่งตั้งมติอย่างนั้น.
ใช่หรือไม่

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่ ไร
ประธานสภาฯ กล่าวว่ ท่านผู้ใดเห็นว่า.....

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่ ยังไม่มีผู้รับรองทางไหน ตกไปแล้ว

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่
ข้าพเจ้ารับรอง

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่ ไม่ได้

ประธานสภาฯ กล่าวว่ ข้าพเจ้าจะได้ตั้งปัญหา ผู้ใดเห็นว่า
คำแปรญัตติของรัฐบาตนั้นควรอยู่ในงบประมาณประจำปี โปรดยกมือขึ้น
และ.....

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่
คืออย่างนี้ ปัญหาที่ว่าอยู่ในงบประมาณอะไร ปัญหาที่ว่าญัตติที่เดี๋ย
กนีอยู่ในเขตนั้นก็ว่างงบประมาณรัฐบาตเสนอบอกอยู่ในงบประมาณเพิ่ม
เติมแล้ว ซึ่งเข้ามาแล้ว ไม่มีปัญหาอะไร ปัญหาที่ว่าที่เสนอบอกด้วย
ข้อบังคับหรือไม่ แปรญัตติเข้ามาแล้ว ปัญหาที่ทู่เถียงกนีอยู่ในทาง
กรรมาธิการว่าไม่ชอบด้วยข้อบังคับ รัฐบาตว่าชอบแล้ว เราพึ่งเหตุผล
แล้วถึงมติเท่านั้น แล้วกรรมาธิการจะค้านก็ค้านมา ค้านว่าไม่ชอบนี้

อย่างไร เมื่อพิพาทหมดแล้วกว่ากันใหม่ ข้าพเจ้าขอให้เป็นไปตามยุติ
เดิมที่นำมาเดิวนั้น

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ญัตตินี้มีผู้เสนอให้ลงมติ ท่านจะ
ค้านว่าไม่ลงมติ ท่านควรจะบอกให้ลงมติอย่างไร มาในทำนองนั้นให้
ข้าพเจ้า และให้มีผู้รับรองให้ถูกต้อง

หุดจวงวณิทธิปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่า
ข้าพเจ้าขอเสนออย่าเพิ่งลงมติ

มีสมาชิกรับรอง

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ท่านผู้ใดเห็นว่าอย่าเพิ่งลงมติ โปรด
ยกมือ

มีสมาชิกยกมือ ๓๓ ท่าน

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ท่านผู้ใดเห็นว่าควรลงมติได้ โปรด
ยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๓๔ ท่าน

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ทนข้าพเจ้าจะขอให้ลงมติตามที่สมาชิก
ผู้หนึ่งเสนอ ท่านผู้ใดเห็นว่าการแปรญัตติของรัฐบาลนั้นควรอยู่ในขอบ
ประมาณประจำปี อีกอันหนึ่งผู้ใดเห็นว่าควรอยู่ในขอบประมาณ
เพิ่มเติม ข้าพเจ้าจะตั้งปัญหา ๒ อย่างตามที่สมาชิกเสนอ ท่านผู้
ใดเห็นว่าควรอยู่ในขอบประมาณเพิ่มเติม โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือเห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ เป็นอันที่ประชุมนี้ตกลงว่า
ให้อยู่ในงบประมาณเพิ่มเติม

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎร จังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า เมื่อเราลงมติแล้ว ว่าข้อบัญญัติของรัฐบาลถูกต้องด้วย
วิธีการที่เสนอมามากมายของการแปรรูปกิจการงบประมาณเพิ่มเติม ปัญหา
ที่เราจะพิจารณาคือไปจะมีว่าเงินที่เหลืออยู่ส่วนสองหมื่น กว่าๆ นั้นเราจะ
ควรอนุมัติให้แก่กระทรวงธรรมการเพียงใดหรือไม่ ขอให้ลงมติในเรื่อง
นี้เสียก่อน

นายทองม้วน อัครถาวร ร.ท. ทองคำ กล้ายโสภา รัชมอง
ประธานสภาฯ กล่าวว่า บัดนี้รัฐบาลได้เสนอรายการมาแล้ว
แยกเป็นว่าเพิ่มเงินเดือน เพิ่มครู ออกหัวเมือง เดือนวิทยฐานะครู
คงรวม สี่หมื่นเศษ ที่เหลือเจ็ดแสนเศษ ขอให้เป็นที่ปรึกษาประชา
บาล เพราะฉะนั้นขอให้ท่านสมาชิกพิจารณาเรื่องนี้ว่าสมควรแค่ไหน

คุณพิเคราะห์ศักดิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุรินทร์ กล่าวว่า ถ้าพูด
ถึงการศึกษาแล้ว ข้าพเจ้าก็เห็นด้วย เพราะด้วยเหตุตามรัฐธรรมนูญ
ของเราก็บอกว่าจะบำรุงการศึกษาตามวิทยฐานะของประเทศของเราเพื่อ
ให้ประเทศชาติเจริญ เพราะเหตุฉะนั้นเงินที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
ธรรมการขอมาเท่านั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าสมาชิกทั้งหลายควรรับรอง
เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอให้ลงมติให้เสร็จเสียทีเดียว

หลวงวณิทธิปริชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่
ข้าพเจ้าขอให้สภา ฯ นี้โปรดพิจารณาถึงมาตรา ๕๐ แห่งรัฐธรรมนูญพรรค
๒ มีความว่า รัฐมนตรีผู้ได้รับแต่งตั้งให้บัญชาการกระทรวงทบวงการ
ต้องรับผิดชอบในหน้าที่ของตนต่อสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ
และรัฐมนตรีทุกคนจะได้รับแต่งตั้งให้บัญชาการกระทรวงทบวงการหรือ
ไม่กี่ตาม ต้องรับผิดชอบร่วมกันในนโยบายทั่วไปของรัฐบาล ใน
ข้อนี้ข้าพเจ้าเข้าใจตามพฤติการณ์ตามที่อธิบายในสภา ฯ นี้ว่าคณะ
รัฐมนตรีไม่ได้เห็นชอบร่วมกันทั้งคณะโดยเป็นเอกฉันท์ เพราะเหตุไร
ข้าพเจ้าจึงพูดเช่นนั้น.....

ประธานสภา ฯ กล่าวว่ ปัญหาเราพิจารณาถึงเรื่องราชการ

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่ คณะรัฐมนตรีไม่ได้แตกกัน แต่ว่
ท่านผู้ไปทำหน้าที่กรรมาธิการนั้นท่านต้องทำหน้าที่ของท่าน เพราะฉะนั้น
เราเป็นนักแผ่นดิน เพราะฉะนั้นเราจะรักษาความมั่นคงของเราไว้ ไม่แตก
จากกันเสียได้

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่ ข้าพเจ้าและสมาชิกผู้หนึ่งได้เสนอให้ตั้งมติและมีผู้รับรองถูก
ต้องแล้วและขอให้ตั้งมติ

นายมนูญ บริสุทธิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวว่
ตามที่กระทรวงธรรมการได้ขยประมาณเพิ่มเติมยออกเงินที่เหลือนั้น ข้าพเจ้า

อยากจะขอเตือนให้ ทำตามระเบียบสักหน่อย   มาตรา ๓ ยอดเงิน
๔,๘๖๖,๓๘๘ บาท   เดิมนี้ซึ่งถูกลดหนี้ข้าพเจ้าขอให้เป็นอย่างเดิม
ขอให้แก้ยอดเงินก่อน   แล้วเส่นอมา   เมื่อไปถึง ข้อ ๕ กระทรวง
ธรรมการนั้น   เราจึงเอาแปรมุติของรัฐบาลที่ขอขึ้นเงินเดือนกรม
ศึกษาธิการเท่าไร   การจรเท่าไร   แก้ให้ถูกต้อง

ประธานสภา ฯ   กล่าวว่า   มีผู้เส่นอขอให้ตั้งมติว่าควรอนุมัติ
เงินที่ได้ตัดให้แก่กระทรวงธรรมการหรือไม่

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์   ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี   กล่าวว่า
ที่ได้ตัดจากเส่นสองหมื่นกว่า ๆ นั้น

ประธานสภา ฯ   กล่าวว่า   เงินเหลือใช้หรือไม่

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์   ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า   เงินเหลือ

ประธานสภา ฯ   กล่าวว่า   ควรอนุมัติเงินที่ตัดได้นั้นให้แก่
กระทรวงธรรมการหรือไม่   ถ้าท่านผู้ใดเห็นว่าควรอนุมัติยอดเงินราย
นี้ให้แก่กระทรวงธรรมการได้.....

นายเตียง ไซยกาด   ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี   กล่าวว่า
ท่านประธานทำยังไม่ถูก   คือต้องถามที่ประชุมเสียก่อนว่าควรจะลงมติ
ตามนั้นหรือไม่

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ไม่ต้องการ เมื่อท่านไม่เห็นด้วย
ก็ค้านว่าไม่ต้องลงมติในที่นี้

นายเตียง ไชยภาค ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่า
ก็แล้วแต่

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ท่านผู้ใดเห็นว่าควรอนุมัติยอดเงิน
ที่คิดให้แก่กระทรวงธรรมการได้ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนใหญ่ เป็นอันที่ประชุมตกลงว่าให้
อนุมัติเงินที่คิดให้แก่กระทรวงธรรมการ

ประธานสภาฯ กล่าวว่า เมื่อได้อนุมัติแล้วขอให้แยกยอดเงินใน
มาตรา ๓ วรรคที่ ๒ เดี่ยวใหม่ เปลี่ยนไปตามยอดเงินที่ทำได้ ๔,๘๐๖,
๓๘๘ บาท

เดชาธิการสภาฯ อ่าน ข้อไปในอนุมาตรา ๑ ในสภาผู้แทน
ราษฎร

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ไม่มีผู้ใดทักท้วงผ่านไป

เดชาธิการสภาฯ อ่าน ในอนุมาตรา ๒ สำนักงานนายกรัฐมนตรี

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ไม่มีผู้ใดทักท้วงผ่านไป

เดชาธิการสภาฯ อ่านอนุมาตรา ๓ กระทรวงต่างประเทศ

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ไม่มีผู้ใดทักท้วงผ่านไป

เดชาธิการสภาฯ อ่านอนุมาตรา ๔ กระทรวงการคลัง

นายหอมจันทร์ วัฒนวิจารณ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดฉะเชิงเทรา
 กล่าวว่า จำนวนเงินในอนุมาตรา ๔ ข้อ ข. ซึ่งกรมสรรพสามิตได้
 อนุญาตจ่ายเป็นเงินการจร ๓๐๐,๐๐๐ บาท นั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าจำนวนเงิน
 นั้นยังไม่เป็นการจำเป็นเท่าที่ควร ข้าพเจ้าจึงขอแปรญัตติลดจำนวนเงินนี้ไป
 เพิ่มให้กับประถมศึกษา ๒๐,๐๐๐ บาท ทางตำรวจ ๑๐,๐๐๐ บาท และ
 สหกรณ์ ๒๐,๐๐๐ บาท ข้าพเจ้าเห็นว่าจำนวนเงินที่กรมสรรพสามิต
 เสนอในข้อนี้เหลือไว้เพียง ๕๐,๐๐๐ บาท นั้นก็เป็นการเพียงพอแล้ว
 ประชาชนย่อมต้องการสิ่งอื่นซึ่งข้าพเจ้ากล่าวแต่จมากกว่า ดังได้มีการ
 แสดงกันเมื่อก่อน การประถมศึกษาเท่าที่ได้รับ อนุญาตตามขอตนเพียง
 ๖๐,๐๐๐ บาท หรือจะเพิ่มอีกก็เพียงที่จะกล่าวในข้อต่อไป ข้าพเจ้า
 ก็เห็นอย่างน้อย เพราะการศึกษาของประชาชนพลเมืองตามหลัก ๖ ประ
 การ ซึ่งคณะรัฐบาลได้รับรองแต่ก็จำเป็นที่จะต้องบำรุงให้สมบูรณ์นั้น
 ข้าพเจ้าจึงเห็นว่าไม่เป็นการจำเป็น อีกประการหนึ่งที่ข้าพเจ้าให้ตัด
 สำหรับไปเพิ่มสหกรณ์นั้น ก็เพราะกำลังเดือตร้อนกันอยู่ ได้รับกอน
 อยู่เสมอ และตำรวจก็ไม่เพียงพอที่จะปราบปรามโจรผู้ร้าย โจรผู้ร้าย
 ได้เกิดขึ้นชุกชุม ข้าพเจ้าจึงได้ขอเพิ่มเงินจำนวนนั้นให้แก่ตำรวจอีกดัง
 ปรากฏในคำแปรญัตติของข้าพเจ้าได้เสนอไว้แล้ว

นายยอด สมนานนท์ กล่าวว่า เงินงบประมาณเพิ่มเติมที่กรม
 สรรพสามิตขอมา ๓๐๐,๐๐๐ บาทนี้ กรมสรรพสามิตได้กะโครงการณ

ไว้แล้วเพื่อจะได้ขยายกิจการงาน ถ้าหากว่าสถาบันไม่วุ่นวายให้ตามที่เด่นชัด
มาแน่แล้ว โครงการนั้นที่วางไว้จะเสียหาย ที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
เด็กล้อมมาว่า การศึกษาและการตำรวจเป็นสิ่งที่จำเป็นที่ควรที่จะเพิ่มนั้น
ข้าพเจ้าก็เห็นออก แต่ถ้าท่านสมาชิกจะพิจารณาด้วยงบประมาณฉบับนี้
ทั้งหมดแล้ว จะเห็นว่าเราได้จ่ายเงินจำนวนนั้นไว้แล้ว ไม่ใช่ที่เราจะ
ตะล่อยไปเสียเมื่อไร แต่ว่ายอดเงิน ๓๐๐,๐๐๐ บาทที่เราเตรียมไว้สำหรับ
จ่ายให้แก่กรมสรรพสามิตนั้นเป็นการจำเป็นจริง ๆ สำหรับการขยาย
กิจการงานของทั้งการขยายการงานนั้นก็ทำให้รายได้เพิ่มขึ้นนั่นเอง

ขุนพิเคราะห์คดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดชุกชีนั้น กล่าวถึง ในการ
ที่จะดำเนินการไปถึงจุดหมายของหลักที่ให้ประเทศชาติเจริญนั้น พวก
สมาชิกประเภทที่ ๓ นี้แค่จะรุมหลังรัฐมนตรี แต่ความเจริญของประเทศ
ชาตินั้นจะอาศัยใครเป็นผู้บริหารงาน ต้องอาศัยรัฐมนตรีสำหรับบริหาร
งาน พวกสมาชิกประเภทหนึ่งก็มีแต่คอยคุมว่าท่านเอาเงินไปจ่ายอะไร
ถ้าจ่ายในสิ่งที่ไม่สมควรจะทำให้ประเทศล้มจม เราก็แสดงความคิดเห็น
วางใจ ท่านเหล่านั้นก็ต้องตาออกทั้งนั้น ดังนั้นท่านรัฐมนตรีต่าง ๆ มี
แต่ทำให้ประเทศชาติของเราจะต้องไปข้างหน้า เมื่อเราไปคอยคัดค้านจน
เงินแล้ว ประเทศจะเจริญไปถึงจุดหมายอย่างไรได้ ประเทศก็จะนอน
อยู่ในโง่งเท่านั้นเอง เพราะเหตุฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าจำเป็นแล้วที่จะยอม
ตามนั้น

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าววา
เงินการจรของกรมสรรพสามิตคนซึ่งตัวได้ ๓๐๐,๐๐๐ บาทนั้น ข้าพเจ้า
ใครจะถามว่าโครงการอะไรจึงใหญ่ ซึ่งจะกระทำโดยเร็วนี้ และขอ
ได้รับคำตอบด้วย

นายยต สมันนท์ กล่าววา การขยายงานของกรมสรรพสามิต น
จะเป็นผลกระทบกระเทือนกันหลายทาง แต่ก็เกี่ยวกับนโยบายทางการค้า
อยู่ด้วย ข้าพเจ้าขอสงวนไว้อย่าตอบเลย

ขุนพิเคราะห์คดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุโขทัย กล่าววา การที่
จะไปถามรัฐบาลว่าจะขยายงานอย่างไร ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่จำเป็นที่
รัฐบาลจะต้องตอบ เพราะด้วยเหตุว่าเมื่อของบประมาณมา เราตั้ง
กรมราชการไปแล้ว

ประชาชนสภา กล่าววา เรื่องนี้ บัญหามีว่า เราจะอนุมัติ
ตามที่รัฐบาลเสนอ หรือควรจะเป็นเปลี่ยนแปลงตามที่สมาชิกแปรญัตติได้
ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะเป็นเปลี่ยนแปลงตามที่สมาชิกได้แปรญัตติได้ โปรด
ยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๑ ท่าน

ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะได้ตามร่างเดิม โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือรับรองเป็นส่วนใหญ่ เป็นอันว่าที่ประชุมเห็นวา
ควรให้คงได้ตามร่างเดิม

เลขาธิการสภาฯ อ่านมาตรา ๓ อ่านมาตรา ๕

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ยอดเงินที่อนุญาตให้กระทรวงธรรมการ
นั้นในประเภทเงินเดือน กระทรวงธรรมการขอให้บอกถึงทางข้อ ค.
ว่าด้วยเงินเดือนของ กรมศึกษาธิการ ในประเภทกรมศึกษาธิการ เงินเดือน
เมื่อบอกแล้วเป็นเงิน ๕๘,๕๖๐ บาท ส่วนสำหรับศึกษาประชาบาลนั้น
ขอให้เติมเป็นข้อ จ. เป็นเงินศึกษาประชาบาล ๗๘,๐๘๓ บาท

พระยาไชยยศสมบัติ กรมการธิการ กล่าวว่า เงินศึกษาประชา
บาลนั้น ถ้าจะเพิ่มให้ก็เพิ่มในประเภทศึกษา ไม่ควรแยกกันออกไป
เขาเรียกกรมกัน

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ถ้าอย่างนั้น เอาไปรวมในยอดประม
ศึกษาบอกเข้าอีก ๖๐,๐๐๐ บาท เป็น ๓๓๘,๐๘๐ บาท

น.ต. หลวงดำรงนาวาสวัสดิ์ ร.น. กล่าวว่า ขอให้ยกยอด
กระทรวงธรรมการเสียด้วย “๕. กระทรวงธรรมการ”

ขุนประเจตกรณพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพิษณุโลก กล่าวว่า
ในจำนวนเงินเดือนซึ่งไปเพิ่ม ๕ หมื่นเก้าพันบาทเศษนั้น ข้าพเจ้ายังมี
ความข้องใจอยู่ คือเรื่องค่าใช้สอย ได้ทราบว่ายังมีความจำเป็น
ที่จะต้องให้สอยอยู่มาก ท่านรัฐมนตรีธรรมการ ขอได้โปรดตรวจ
ให้ละเอียดสักหน่อย ถ้าไม่เช่นนั้น จะโอนลำบาก หรือไม่เช่นนั้นจะโอน
ไม่ได้เสียเลย เพราะหมดเวลาที่จะโอน ขอให้ตรวจดูให้ละเอียด
สักหน่อย รอย่าเพิ่งผ่านไป

พระตำรวจชั้นประพินธิ กล่าวหา ๑. กระทรวงการขอขอบ
พระคุณท่านสมาชิกที่เคื่อนให้ระดังเรื่องค่าใช้จ่ายที่กระทรวงการ
ได้เงินบัตเคื่อนไปแล้ว ก็พยายามกระเหม็ดกระเหม่ ก็เห็นจะพอไปได้

ประธานสภาฯ กล่าวหา ๒. เมื่อได้เพิ่มยอด ๒ ยอดตามที่ได้นำมา
แล้ว ขอให้เปิดยื่นยอดของกระทรวงการซึ่งมีอยู่ ๓๖๖,๘๘๘ บาท
เป็น ๒๓๗,๘๗๒ บาท คือไปเรื่องกระทรวงมหาดไทย

เดชาธิการสภาฯ อ่านมาตรา ๓. อนุมาตรา ๖

นายสนธิ เจริญรัฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวหา
ข้าพเจ้าขอเรียนถามรัฐบาล โดยข้าพเจ้ามีความสงสัย ในบันทึกของ
กรรมาธิการหน้า ๒ ข้อ ข. คงมุ่งว่าการสำรวจและทำแผนผังเทศบาด
๓๐,๐๐๐ บาท จำนวนเงิน ๓๐,๐๐๐ บาทสำหรับการสำรวจและทำแผนผังนี้
ข้าพเจ้าเข้าใจว่า สำรวจก็ต้องทำงานมากและทำโดยละเอียดด้วยแล้ว
แล้วจะต้องทำแผนผังอีก เงิน ๓๐,๐๐๐ บาทนั้นจะทำอะไรได้ก็มากนัก
แล้วในหน้า ๓ ของกรรมาธิการว่า เงินอุดหนุนเทศบาดเมืองเทศบาด
ตำบล ๓๕ แห่ง เป็นเงิน ๓๔๗,๐๐๐ บาท ข้าพเจ้าขอทราบว่าเทศบาด
เมืองและตำบลที่จะได้รับควมอุดหนุนนี้ คือที่ใดบ้าง

หลวงประดิษฐมนูธรรม กล่าวหา ๑. ในข้อแรกเรื่องเงินทำแผนผัง
๓๐,๐๐๐ บาทนั้น ถ้าเราได้เท่านี้เราก็ทำเท่านี้ เพราะเหตุว่าคน
ของเรายังไม่ค่อยเพียงพอ คุณของเราก็ยังไม่เพียงพอ ถ้าเราขอเท่า

ไหนเราก็ทำเท่านั้น จริงอยู่ อาจจะเป็นจำนวนเงินน้อย แต่ในขณะ
รัฐบาลก็รู้ดีว่าการเงินเราไม่ค่อยบริบูรณ์นัก ส่วนผู้ชกษาก็จะ
เปลี่ยนเป็นเทศบาลเมืองและเทศบาลตำบลนั้น พูดโดยทั่วไปหมายความว่า
ถึงท้องที่ที่เป็นผู้ชกษาก็เพราะต้องเปลี่ยนเป็นเทศบาล แต่ที่จะให้จารใน
นั้น ต้องขอภัยเพราะจำไม่ได้

นายฮ้อ ตามไทย ผู้แทนราษฎรจังหวัดกำแพงเพชร กล่าวว่
ข้าพเจ้าใคร่จะถามกรรมการ ตามข้อตั้งเกิดของคณะกรรมการเรื่อง
บำรุงทางหลวงคง ๑๕๖,๐๐๐ บาท ตามข้อตั้งเกิดของคณะกรรมการ
ว่าจะให้เจ้าหน้าที่ส่งให้จังหวัดระห่ำพันบาท เจ้าหน้าที่ได้ตกลงและได้
รับรอง เป็นความจริงเพียงไร

ขุนสุมหากรหิระคดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่
ในเรื่องนี้กรรมการตั้งข้อตั้งเกิดไว้แล้ว ข้าพเจ้าเข้าใจว่ารัฐบาลคง
จะทำ แต่ว่าที่ถามว่าได้รับค่าจ้างจากรัฐบาลจะทำหรือไม่นั้น ยัง
ไม่ได้รับ ด้วยเหตุที่ว่าเงินก้อนนั้นยังมิได้ออกไปในพระราชบัญญัติโดยเด็ด
ขาด เหตุที่กรรมการมีความเห็นเช่นนั้น เท่าที่ฟังเสียงเจ้าหน้าที่
แล้ว ก็รู้สึกพอใจ เพราะเหตุนี้ข้าพเจ้าเข้าใจว่าอย่างไรก็ตาม ข้อ
ตั้งเกิดนั้นคงจะไม่เป็นหมัน

หลวงประดิษฐมนูธรรม กล่าวว่ เมื่อกรรมการตั้งข้อตั้งเกิด
เช่นนั้น รัฐบาลก็รับว่าจะปฏิบัติตาม หวังใจว่าท่านคงจะพอใจ

ประธานสภาฯ กล่าวว่ กระทบมหาดไทยขอเพิ่ม จะมี
ผู้ใดทักท้วงอะไรอีกบ้าง ถ้าไม่มีจะได้ผ่านไป

ไม่มีผู้ใดคัดค้าน

เดชาธิการสภาฯ อ่านมาตรา ๓ อนุมาตรา ๘

ประธานสภาฯ กล่าวว่ ไม่มีผู้ใดทักท้วง ผ่านไป

เดชาธิการสภาฯ อ่าน ข. สำนักงานปลัดกระทรวง

นายทองอยู่ พุ่มพวัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่

ในอนุมาตราที่ห้าขอประมุขได้ว่ คือข้าพเจ้าได้ค้ำประกันของ

รัฐบาลบอกว่ รัฐบาลจะเอาไปใช้ในการบริหาร การสร้างท่าเรือ

กรุงเทพฯ นี่เป็นปัญหาที่ข้าพเจ้าระวงเป็นอย่งยิ่งในชั้นนี้ แต่ว่าที่

ข้าพเจ้าพูดไปนี้อาจจะเป็นการที่ขบขันก็ได้ แต่ขอให้ฟังเข้าใจว่ที่พูดนี้

ข้าพเจ้าพูดด้วยความจริงใจ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าหวังว่ สภาฯ นี้

คงจะรับได้ พิจารณา ในเรื่องที่ข้าพเจ้าขอประมุขนี้ คือแปรใน

จำนวน ๒๕,๐๐๐ บาท แะเงินจำนวนนี้ให้แก่การศึกษา แต่ว่าเวลา

นี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการก็นับว่ว่า รวยพออยู่แล้ว คือได้ไป

ตั้งแสนบาท ด้วยเหตุฉะนั้นเหตุนี้ ข้าพเจ้าจึงอยากจะได้เงินจำนวนนี้ไป

สมทบในเทศบาลกระทรวงมหาดไทย เพื่อเร่งเทศบาลของเราให้เร็วขึ้น

ประธานสภาฯ กล่าวว่ รัฐบาลรับรองแล้วหรือ ที่แรกได้

ขอได้อย่างหนึ่ง เมื่อกระทรวงธรรมการได้ไปแล้ว ท่านก็จะย้ายไปอีก

อย่างหนึ่ง

นายทองอยู่ พุ่มพุ่มน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าววา
ถ้าเช่นนั้นข้าพเจ้าอยากจะเรียนถามต่อท่านรัฐมนตรีมหาดไทยว่า ถ้า
หากว่าข้าพเจ้าจะขอเปรียญคดีโดยระบบนี้แล้ว ท่านรัฐมนตรีจะยินยอม
หรือไม่

หลวงประดิษฐมนูธรรม กล่าววา ความจริงอยากได้เงิน แต่
เรื่องกำลังคนนั้น เราจะต้องคำนึงอีก ถึงแม้ท่านเปรียญคดีให้ได้เงินมา
แต่ว่าคนเราไม่พอจะต้องลำบากอีก เพราะฉะนั้นขอขอบใจท่านไว้ด้วย
หน้า เมื่อมีคนเมื่อไรท่านแปรมาจะรับรองเต็มที่

นายทองอยู่ พุ่มพุ่มน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าววา
แต่ถึงอย่างไรก็ดี ขอฝากความสังเกตไว้ว่า สำหรับทำเรื่องกรุงเทพฯ
นั้น เราไม่จำเป็นแต่ที่เดียว เพราะว่าข้าพเจ้าไม่เคยเห็นเคย ใน
ประเทศใดก็ตาม เมืองหลวงกับเมืองท่าจะมารวมอยู่ด้วยกัน คือ
หมายความว่าเมืองหลวงก็เป็นเมืองหลวง เมืองท่าก็เป็นเมืองท่า นี้
แหละเป็นข้อสำคัญ

เดชาธิการสภาฯ อ่าน ข้อ ค. กรมทะเบียนการค้า ข้อ ง.
กรมวิทยาศาสตร์ ข้อ จ. กรมสหกรณ์ ข้อ ฉ. กรมการประมง
ข้อ ช. กรมเกษตร ข้อ ซ. กรมชลประทาน ข้อ ญ. กรมที่ดิน
และโลหกิจ ข้อ ค. กรมไปรษณีย์โทรเลข

ประธานสภาฯ กล่าววา ไม่มีผู้ใดคัดค้าน ผ่านไป

เสนาธิการสภาฯ มาตรา ๓ อนุมาตรา ๘

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ไม่มีผู้ใดคัดค้าน ผ่านไป ต่อไป
ไม่มีการเปลี่ยนแปลง คงเป็นตามรัฐบาลเสนอมาแต่เดิม เป็นอันว่า
การพิจารณาวาระที่ ๒ สิ้นสุดลงไปแล้ว เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจะได้ให้
ลงมติในวาระที่ ๓ ต่อไป ท่านผู้ใดเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ
เพิ่มเติมนี้ ควรออกเป็นกฎหมายบังคับได้ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือขึ้นพร้อมเพรียงกัน

หลวงประดิษฐมนูธรรม กล่าวว่า ข้าพเจ้าให้สภาฯ ลงมติชอบ
ใจทำนุกรรมาธิการที่ได้กระทำกรเรื่องนี้มาโดยเห็นดีเห็นชอบ

สมาชิกแสดงความยินดีโดยปรบมือพร้อมกัน

พระสารสาส์นประพันธ์ กล่าวว่า ในนามของครู อาจารย์แห่ง
กระทรวงธรรมการ และในนามของบุตรหลานของประเทศสยาม ขอ
ขอบใจทุกท่านจากหน้าใจจริง

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ต่อไป ร่างพระราชบัญญัติอนุญาตให้
รัฐบาลให้กู้ยืมเงินแก่สุขาภิบาลหรือเทศบาลเพื่อทำการไฟฟ้าและประปา
พุทธศักราช ๒๔๖๖ นี้รัฐบาลได้เสนอมาเป็นกรก่อน ข้าพเจ้าจึงได้
อนุญาตและได้แจกให้ท่านอ่านแล้ว เพราะฉะนั้นขอให้พิจารณาร่าง
พระราชบัญญัตินี้ต่อไป

เจ้าพระยาศรีธรรมมาธิบดี กล่าวว่า การที่รัฐบาลเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้เพื่ออนุญาตให้รัฐบาลให้กู้ยืมเงินแก่สุขาภิบาล เพื่อทำไฟฟ้าและประปา ด้วยเห็นว่าทั้ง ๒ สิ่งนี้เป็นกิจการที่จำเป็นของประชาชน และเพื่อให้เทศบาลนั้น ๆ มีทุนไปจ่ายโดยอัตราดอกเบี้ยที่ถูก ส่วนรายการรายละเอียดนั้น รัฐมนตรีมหาดไทยจะได้ชี้แจง

หลวงประดิษฐมนูธรรม กล่าวว่า ก่อนอื่นข้าพเจ้าต้องขออภัยท่านสมาชิกทั้งหลายที่ร่างพระราชบัญญัตินี้ได้เสนอมารโดยกระทันหัน แต่ด้วยความจริงการที่ได้เสนอกฎหมายเช่นนี้ ก็เนื่องจากเหตุที่ว่า เดิมทีเดียวการกู้ยืมเงินเช่นนี้อยู่ในอำนาจของกระทรวงคลังที่จะให้กู้ได้ โดยไม่ผ่านสภาฯ หรือว่าในสมัยที่ยังไม่มีสภาฯ เป็นธรรมดา เพราะเป็นธรรมดาอยู่เองที่ผ่านสภาฯ ไม่ได้ เพราะเหตุว่าไม่มีสภาฯ แต่อยู่ในคราวนี้เราต้องการจะให้เป็นแบบที่จะให้กู้ยืมเงินสุขาภิบาล และเทศบาล ซึ่งจะหยิบเอาจากเงินคลังนั้น ควรที่จะได้ผ่านมายังสภาฯ นี้ เพื่อท่านสมาชิกทั้งหลายจะได้มีโอกาสได้ตรวจดู วิฉัยรายจ่ายชนิดหนึ่งของรัฐบาลในการที่จะให้กู้เงินแก่สุขาภิบาลหรือเทศบาลเองด้วย เหตุฉนั้นจึงได้เสนอมารกระทันหัน เพราะเหตุว่าเรื่องนั้นได้เตรียมการไว้แล้วและบัดนี้จะได้มุ่งกระทำ ถ้าจะรอช้าช้าไว้ก็จะเสียเวลาโดยใช้เหตุด้วยเหตุนี้ จึงยากที่จะอุดหนุนให้สุขาภิบาลและเทศบาลในท้องถิ่นได้มีทุนในการไฟฟ้าและการประปา และการอุดหนุนนี้ไม่ใช่ที่รัฐบาลจะเลือกที่รักมักที่ชัง คือให้จังหวัดนั้น จังหวัดโน้น จังหวัดอื่นไม่ให้ ไม่ใช่

อย่างนั้นเคย ความประสงค์ของรัฐบาลอยากกระจายให้ทั่ว ๆ เหมือน
กันหมด หากแต่ในขณะนี้เราจะพิจารณาว่าจะให้กู้ในกี่ได้บ้างนั้น
เราก็จำเป็นจะต้องพิจารณาว่าสถาบันเหล่านั้นได้เตรียมพร้อมสรรพแล้ว
หรือยัง และในท้องถิ่นนั้น ๆ สามารถจะทำการไฟฟ้าและประปาเพื่อที่
จะหาเงินมาใช้เป็นดอกเบี้ยและคืนเงินแก่รัฐบาลได้หรือไม่ และใน
ขณะนี้เท่าที่เจ้าหน้าที่ได้ เตรียมการมาแล้วปรากฏว่าจะทำการไฟฟ้าได้
ดังปรากฏอยู่ในร่างพระราชบัญญัติ และการประปาก็เช่นเดียวกัน
เพราะฉะนั้นของท้องถิ่นที่มีเงินรายนก็ขอให้สงบใจ เพราะรัฐบาลไม่
ดมเป็นอันขาด ถ้าหากว่าเตรียมพร้อมเมื่อไรแล้ว ก็คงให้กู้ยืมประจำ
เดียวกัน การที่ท่านจะรับร่างพระราชบัญญัตินี้ ก็เท่ากับว่าท่านได้รับ
ร่างพระราชบัญญัติที่เป็นบรรทัดฐาน ถึงแม้บางจังหวัดยังไม่ได้ ในขณะนี้ก็
ตาม แต่ร่างพระราชบัญญัติฉบับบรรทัดฐานจะทำให้ท่านได้มีโอกาส
ได้รับการกู้ยืมเงินในภายหลัง เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอจึงขอให้คุณ
ทั้งหลายได้รับร่างพระราชบัญญัติที่เสนอมานี้

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่่า ร่าง
พระราชบัญญัตินี้ให้ประโยชน์แก่ท้องถิ่นเหมือนกัน ไม่ควรมีข้อสังเกต
อะไร ควรรับหลักการทีเดียว ถึงเดี๋ยวแล้ว

ค.เทียม ศีรีพิริฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม กล่าวว่่า ตาม
ที่ท่านรัฐมนตรีมหาดไทยได้แถลงนโยบายในกาว่าที่จะขอให้สภา ฯ ออก

พระราชบัญญัตินี้ รู้สึกว่าสมาชิกในสภาฯ ทุก ๆ ท่านต้องการที่จะให้
 เกิดความเจริญแก่ประเทศชาติ ไม่มีความขัดข้องอย่างใดเป็นแน่ สำหรับ
 จังหวัดนครปฐม ข้าพเจ้าขอรับรองรัฐบาลว่าไม่จำเป็นจะต้องกู้ยืม
 จากรัฐบาลไปทำ เพราะว่าจังหวัดนี้มีเงินจำนวนหนึ่งซึ่งสามารถจะ
 จ่ายได้ นครปฐมยังต้องการน้ำที่จะใช้ด้วย ที่ตลาดยังมีขาดอีกมาก
 ด้วยเหตุที่น้ำประปาที่ทำแล้วไม่พอจะจ่าย ทำให้พลเมืองที่อยู่ในตลาด
 นั้นได้รับความอดอยากเป็นอันมาก ทางกรมได้ขอมาตั้งเป็นเวลานาน
 แต่ทางกระทรวงมหาดไทยยังไม่ได้อนุญาตไป เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอ
 อธิษฐานว่ารัฐบาลนครปฐมมหาดไทยได้ตั้งข้อสังเกตไว้ ในทันที

หลวงประดิษฐมนูธรรม กล่าวว่่า ข้าพเจ้ารับจะไปพิจารณาเรื่อง
 ให้ โดยด่วน

ประธานสภาฯ กล่าวว่่า ถ้าไม่มีท่านผู้ใดทักท้วงหรือมีความสงสัย
 ในเรื่องใดอีก ข้าพเจ้าจะได้ขอให้ตั้งมติรับหลักการเสียทีเดียว ท่าน
 ผู้ใดเห็นว่าควรรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ได้ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือพร้อมเพรียงกัน

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่่า รัฐบาลขอพิจารณารวดเดียว

ประธานสภาฯ กล่าวว่่า รัฐบาลขอให้พิจารณารวดเดียว

เลขาธิการสภาฯ อ่านร่างพระราชบัญญัติอนุญาตให้รัฐบาลให้
 ยืมเงินแก่ผู้เช่าภูมิภาค หรือเทศบาล เพื่อทำการไฟฟ้า และกรรประปา และ
 ค่าปรารภ

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า คำว่าสุขเกษมสำราญนั้น ดูเหมือนคำประพันธ์ เพราะเกินไป
ข้าพเจ้าขอตัดคำ “เกษม” ออก จะชัดซึ้งหรือไม่

หลวงประดิษฐมนูธรรม กล่าวว่า ไม่ชัดซึ้ง

เลขาธิการสภาฯ อ่านมาตรา ๓ มาตรา ๒

นายถ้อย ฤดีปาง ผู้แทนราษฎรจังหวัดลำปาง กล่าวว่า
ข้าพเจ้าอยากจะเรียนถามว่า ตามพระราชบัญญัติ^{๕๕} บอกว่าพระราช
บัญญัติอนุญาตให้รัฐบาลให้กู้ยืมเงินแก่สหภาพและเทศบาลเพื่อทำการ
ไฟฟ้าและประปา ถ้าหากว่าจังหวัดใดไม่ใช้ประปาจะกู้ยืมเงินได้ หรือ
ไม่ ก็ไปทำอย่างอื่น ไฟฟ้าเป็นการจำเป็นต้องใช้ แต่น้ำประปาบาง
จังหวัดไม่ต้องการ

หลวงประดิษฐมนูธรรม กล่าวว่า พระราชบัญญัติฉบับ^{๕๕}
นี้เพราะ ๒ เรื่อง ถ้าท่านประสงค์จะ^{๕๕}ไปทำอย่างอื่น เขาได้จำกัด^{๕๕}

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า ข้าพเจ้าใคร่จะถามอะไรเล็กน้อย คือเคย^{๕๕}ตามบัญชี^{๕๕}ที่ตั้ง
^{๕๕}มานเป็นทองทาทได้มี^{๕๕}อยู่แล้ว พระราชบัญญัติ^{๕๕}นี้^{๕๕}จะให้^{๕๕}กู้ยืม^{๕๕}แต่
เฉพาะสหภาพ^{๕๕}ที่มีอยู่^{๕๕}แล้ว เพราะฉะนั้นคำว่าเทศบาล^{๕๕}ไม่ควรจะ
มี^{๕๕}ได้ ในพระราชบัญญัติ^{๕๕} เพราะเรายัง^{๕๕}ไม่^{๕๕}ได้^{๕๕}เคย^{๕๕}ได้^{๕๕}กู้^{๕๕}แต่^{๕๕}เฉพาะ^{๕๕}
สหภาพ^{๕๕}เท่านั้น

หลวงประดิษฐมนูธรรม กล่าวว่่า คือสัญญาบิดาเราอาจจะ
เปลี่ยนแปลงให้เป็นเทศบาลได้ หมายความว่าพระราชบัญญัติเราได้
กำหนดเอาไว้ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๘๘ ซึ่งผิดกับพระราชบัญญัติงบประมาณ
แต่บางที่สัญญาบิดานั้นเตรียมตัวที่จะทำในขณะนั้นไม่ทัน เขาอาจจะไปทำ
เมื่อเขาได้เปลี่ยนสภาพเป็นเทศบาลแล้วก็ได้ เหตุฉะนั้นเพื่อจะไม่ให้
เกิดสงสัยภายหลัง จึงได้ใส่ให้ชัด

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าว
ว่า ขอถอน

เดชาธิการสภาฯ อ่างมาตรา ๓

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัด อุบลราชธานี
กล่าวว่า ตามบัญชีที่บันทึกของรัฐบาลส่งมาจะให้เงินกู้เพื่อทำการไฟ
ฟ้าและประปาจะลดลงสักพันหนึ่งไม่ได้หรือ

หลวงประดิษฐมนูธรรม กล่าวว่่า คือตามบันทึกนั้นเป็นการ
ภายในเพื่อเหตุเพื่อผล

ขุนเสนาบดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่่า มาตรา ๓
ข้าพเจ้ายังมีความข้องใจอยู่ว่่า ให้รัฐบาลมีอำนาจให้กู้ยืม แต่
ข้างบนว่าอนุญาตให้รัฐบาลให้กู้ยืมเงินแก่สัญญาบิดาหรือเทศบาล ความ
หมายว่าชัดกัน คือข้างบนได้ความว่่าให้รัฐบาลกู้ยืม แต่มาตรา ๓
หมายความว่ารัฐบาลมีอำนาจให้ยืม เพราะฉะนั้นจะหมายความว่า
อย่างไร ข้าพเจ้าขอเรียนถามคุณหลวงประดิษฐ์ฯ ผู้เชี่ยวชาญสักหน่อย

หลวงประดิษฐมนูธรรม กล่าววา คือเรื่องมันเหมือนกัน
ให้รัฐบาลให้กู้ยืมก็หมายความว่าให้รัฐบาลมีอำนาจให้กู้ ข้อสำคัญ
คือให้พวกเราได้เงินห้าแสน นี่เป็นใจความสำคัญที่สุด

ขุนเสนาบดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าววา ถ้าอย่าง
นั้นข้าพเจ้าขอแกขาบ่นว่าให้รัฐบาลกู้ยืมเงินแก่ผู้ขาดทุน เอา "ให้"
ข้างหน้าออก จะขัดข้องหรือไม่

ประธานสภาฯ กล่าววา ไม่มีผู้ใดรับรองตกไป

นายสรอย ฌด่าปาง ผู้แทนราษฎรจังหวัดด่าปาง กล่าววา
ข้าพเจ้าอยากจะเรียนถามรัฐบาลว่าเป็นเพราะอะไรจึงได้ออกพระราชบัญญัติ
นี้ขึ้นมา นอกจากวัตถุประสงค์ของรัฐบาลที่จะได้กีดกันแล้ว

ประธานสภาฯ กล่าววา ในเรื่องนี้ข้าพเจ้าอยากจะขอให้ระงับ
คำถามนั้นไว้ เพราะว่ารัฐบาลได้อธิบายมาตั้งแต่ค้นพบอยู่แล้ว เหตุ
ใดจึงต้องให้กู้ เป็นเพราะเหตุใดจึงต้องมีการกู้เช่นนั้น แต่ก่อน
ไม่มีการกู้เพราะเหตุใด ก็ได้อธิบายมาแล้ว

เลขาธิการสภาฯ อ่านมาตรา ๔

นายสรอย ฌด่าปาง ผู้แทนราษฎรจังหวัดด่าปาง กล่าววา
ข้าพเจ้าสงสัยว่าผู้ขาดทุนนั้นไม่ใช่หนี้บุคคล เหตุไรจึงจะมาทำสัญญาได้

หลวงประดิษฐมนูธรรม กล่าววา ตามพระราชบัญญัติเก่า
มีอยู่แล้ว และการกู้ก็ได้เคยทำมาตั้งแต่ครั้งรัฐบาลเก่าแล้วเหมือนกัน

เลขาธิการสภาฯ อ่านมาตรา ๔ อนุมาตรา ๑ และอนุมาตรา ๒

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า คำว่า “ระวาง” นั้นผิด ต้องเป็น “ระหว่าง”

หลวงประดิษฐมนูธรรม์ กล่าวว่า ยอมแก้ตามนั้น

เลขาธิการสภาฯ อ่านข้อ ก. แห่งมาตรา ๕ अनुมาตรา ๕

นายสนธิ เจริญรัฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า
ในข้อ ก. นั้นขอคัดคำว่า “กิ่ง” ออกที่ต่อเนื่องกันเพียงเล็กน้อย เพราะ
ได้เห็นแต่ว่าการจัดทำประปານไม้ใช้เป็นการค้าขาย เป็นการอุดหนุนแก่
ราษฎรในทางสาธารณูปโภค ซึ่งมีแต่ขาดทุนหรือมีแต่เท่าทุน ซึ่ง
ผลที่ได้^๕นั้นเป็นฝ่ายที่มองไม่เห็น เพราะฉะนั้นดอกเบญ^๕ในถิ่นบ้านน้อย
เท่าไรได้ก็ยิ่งดีเท่านั้น ข้าพเจ้าอยากจะไม่ให้เอาดอกเบญ^๕เด็ดด้วยซ้ำ
ขอให้เอา “กิ่ง” ออก รัฐบาลคงไม่ขัดข้อง

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ กับ ขุนประเจตตรุณพันธ์ รับรอง

เจ้าพระยาศรัทธาธรรมมาธิเบศ์ กล่าวว่า ตามที่ท่านจะเห็นดอกเบญ^๕
นั้นเป็นการที่วางไว้อย่างถูกต้อง รัฐบาลขอเงินต่างประเทศร้อยละ
๘ ร้อยละ ๖ ก็ภายในประเทศร้อยละ ๔ กิ่ง เพราะฉะนั้นเรื่องนั้นก็
ได้อยู่แล้ว ท่านจะไปอยู่ที่ไหนก็ได้

นายสนธิ เจริญรัฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า
ข้าพเจ้ารอดอน

นายฮั่ว ตามไท ผู้แทนราษฎรจังหวัดกำแพงเพชร กล่าวว่า ข้าพเจ้าเห็นควร จะกำหนดดอกเบี้ยตายตัวทีเดียว เพราะรัฐบาลย่อมทราบอยู่แล้วว่า ถ้าจะเอาเท่าไรก็ควรกำหนดเอาได้อย่างนั้น นี่เป็นคำที่ไม่แน่นอน ข้าพเจ้าเห็นว่าควรกำหนดว่าจะเอาร้อยละสองถึงหรือร้อยละสาม หรือร้อยละสอง ควรจะกำหนดให้ตายตัวไปเสียทีเดียวจะดีกว่า

เจ้าพระยาศรีธรรมราชเขาสี กล่าวว่า การที่วางไว้ เป็นแบบที่ ว่าควรจะวางไว้ ต้องปล่อยให้ฝ่ายบริหารที่จะคำนวณถึงท้องที่นั้นจะเหมาะ การนี้ อุตสาหกรรมก็ดี หรือว่าเทศบาลก็ดี ไม่เหมือนกัน ที่ปล่อยไว้ นี้ของฐานะของภูมิภาคเขาด้อย เราคิดกันดีแล้วในวงเงินนี้ ไม่เกินและไม่ต่ำกว่า ๒ อันขนาดกันอยู่ เพราะฉะนั้นเราจะมอบให้ฝ่ายบริหารไปตกลงกันเอาเอง

นายฮั่ว ตามไท ผู้แทนราษฎรจังหวัดกำแพงเพชร กล่าวว่า ข้าพเจ้าเห็นว่าจังหวัดต่าง ๆ ได้ ก็เงินได้ดอกเบี้ยไม่เท่ากัน จังหวัดที่กู้ โดยดอกเบี้ยแพงย่อมจะมีความเสียใจเพียงไร เพราะเป็นหนี้รัฐบาลเดียวกันในจังหวัดของประเทศเดียวกัน ข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะเป็นอัตราเดียวกันทั้งหมด

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ไม่มีผู้ได้รับรองตกไป
เลขาธิการสภาฯ อ่านชื่อ ร. จ้อย ค. จ้อย ง. จ้อย จ.

นายทองอินทร์ ฤทธิพิพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวอ้างว่า บันทึกที่ ๕ คำว่า "ระวาง" ออกเป็น "ระหวาง"

หลวงประดิษฐมนูธรรม กล่าวอ้างว่า ไม่ชัดข้อ

เดชาธิการสภาฯ อ่านข้อ ๓. อนุมาตรา ๓

ประธานสภาฯ กล่าวอ้างว่า ไม่มีผู้ใดคัดค้าน ผ่านไป

เดชาธิการสภาฯ อ่าน อนุมาตรา ๔

นายสันติ เจริญรัฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวอ้าง
ตามข้อ ๕ ระบุว่ารัฐบาลมีสิทธิที่จะเรียกให้สุขาภิบาล หรือเทศบาลที่มี
อยู่ตามกฎหมายตั้งเก็บจังกอบ หรือเก็บภาษี หรือกระทำการ
อย่างอื่น เพื่อเป็นประกันการชำระหนี้ตามหนังสือสัญญากู้เงิน ซึ่งมี
สิทธิที่จะปฏิบัติการตามแต่จะเห็นสมควรใน อันจะให้ ได้มาซึ่งเงินใช้ คืน
หรือดอกเบี้ยที่ค้างชำระ โดยหักเงินจำนวนที่ค้างชำระนั้นพร้อมทั้งดอกเบี้ย
คำนวณดอกเบี้ยทบต้นทุก ๆ สามเดือน ตามอัตราร้อยละ ๗ ต่อปีเอาไว้
จากเงินส่วนแบ่งรายได้หรือเงินอุดหนุน ซึ่งถึงกำหนดจ่ายให้แก่สุขา
ภิบาลหรือเทศบาลนั้นตามความในมาตรา ๕ การกั้ยมนั้นถ้าหากว่าการ
กั้ยมเช่นนี้ได้กระทำให้แก่สุขาภิบาลก่อนที่จะได้ มีเทศบาลซึ่งมีอำนาจ
เก็บจังกอบหรือภาษีได้แล้ว รัฐบาลจะเอาอะไรเป็นประกัน หรือจะ
ผ่อนให้ ก่อนจนกว่าจะเปลี่ยนเป็นเทศบาลเมืองแล้วเช่นนั้นหรือ

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัด อุบลราชธานี
 กล่าวว่ การที่เราจะให้สุขาภิบาลหรือเทศบาลกู้เงินนั้นก็เพื่อไปทำคุณ
 แต่ที่นเรามาถึงอนุมาตรา ๔ แห่งมาตรานี้ว่า รัฐบาลจะต้องบังคับให้
 สุขาภิบาลหรือเทศบาลนั้นตั้งเก็บจังกอบ หรือภาษีแก่บุคคลในเขต
 ของสุขาภิบาล หรือเทศบาลนั้น เมื่อเราจะประกาศใช้พระราชบัญญัติ
 เทศบาล เราก็จะต้องมีเทศบัญญัติหรือภาษีอยู่แล้ว แต่ในขณะที่
 เรายังไม่มีเทศบาล เรายังมีแต่เพียงสุขาภิบาล การที่รัฐบาลจะให้
 สุขาภิบาลบังคับให้ตั้งเก็บจังกอบ หรือภาษีนั้นจะเป็นการเดือดร้อน
 แก่ประชาชน ก็เป็นการเพิ่มภาษี คือสุขาภิบาลนั้นไม่สามารถจะ
 เรียกเก็บภาษีหรือจังกอบได้ รัฐบาลก็ไม่ให้กู้เงินเป็นการชั่วคราว
 แต่ถ้ามีเทศบาลแล้วข้าพเจ้าไม่ขัดข้อง แต่เหตุที่เทศบาลจะขอกู้ยืม
 จากรัฐบาลนั้น เทศบาลนั้นจะต้องประชุมในเทศบาลแล้วว่าจะกู้เงิน
 ยืมเงินได้เพียงไร ควรจะเก็บจังกอบหรือภาษีอย่างใดบ้าง จึงจะ
 พอชดเชยให้ใช้เงินตามนั้นได้ สุขาภิบาลนั้น อยู่ในอำนาจควบคุม
 ของรัฐบาลเองจะบังคับให้สุขาภิบาลตั้งเก็บจังกอบนั้น ข้าพเจ้าไม่เห็น
 ขอบด้วย ขอเสนอให้คัดอนุมาตรา ๔ ออกทั้งหมด ผู้ใด
 ขัดข้องบ้าง

มีตมาชิกบรอรอง

หลวงประดิษฐมนูธรรม กล่าววา ความจริงในเรื่องนี้ ข้าพเจ้า
ได้ระหวังผลประโยชน์ของ สุธาภิบาลแต่ละเทศบาลอย่างมากที่สุด เหตุ
ฉะนั้นจะสังเกตได้ ขอให้ท่านดูให้ดี รัฐบาลจะมีสิทธิ ถ้าจะพูด
กันตามจริงแล้ว รัฐบาลจะใช้ สิทธิเมื่อไรก็ได้ ถ้าสุธาภิบาลหรือ
เทศบาลไม่สามารถ รัฐบาลจะเอาอะไร ถึงอย่างไรก็ตาม เหมือน
อย่างเขียนเสียให้ชัดถัด เมื่อไม่มีเรื่องกันก็เกินไปอย่างนั้น เพราะ
ฉะนั้นขอให้ผ่านไป

นายสันติ เจริญรัฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าววา
ข้าพเจ้าเรียนถามรัฐบาลเมื่อครั้งยังไม่ได้รับคำตอบ เพราะวาสุธาภิบาล
นั้นเวลานั้นข้าพเจ้าเข้าใจวาไม่มีอำนาจที่จะเก็บจังกอบหรือภาษี สัมมติ
วาข้าพเจ้าจะกู้เงินทำทุน และท่านเปลี่ยนเป็นเทศบาลแล้ว รัฐบาล
จะเรียกเอาประกันโดยวิธีใด คือตามนหหมายความวาเทศบาลนั้นจะต้อง
เป็นเทศบาลอยู่แล้ว

หลวง ประดิษฐมนูธรรม กล่าววา ก็มีเรื่องภาษีโรงเรือน
ตามกฎหมายที่มีบังคับอยู่ แต่เวลานั้นไม่มีอะไร ก็ใช้ไม่ได้ เรายัง
ใช้อำนาจตามกฎหมาย ถ้าไม่มีอำนาจก็ใช้ไม่ได้

ขุนเสนาบดีศักดิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าววา ในข้อ
ที่ให้ อำนาจแก่สุธาภิบาล เทศบาลใช้ อำนาจที่มีอยู่คงเก็บจังกอบหรือ
ภาษีตามใจนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ชอบด้วยหลักการ กล่าวคือวา

ภาษาต่างประเทศจะตั้งอยู่ทางรัฐบาล แต่เดิมนรัฐบาลบัตเดีย ให้สุขา
ภิปาดหรือเทศบาลเป็นผู้รับผิดชอบ รัฐบาลกลางไม่เกี่ยวข้อง สภาฯ
ของเราไม่ได้ รับรู้เลย พวกเทศบาลไปทำการให้ราษฎรเดือดร้อนเป็น
อย่างยิ่งทีเดียว ข้าพเจ้าไม่เห็นชอบด้วย ขอให้ภิปรายให้แจ่มแจ้ง

หลวงประดิษฐมนูธรรม กล่าวว่ จังกอบหรือภาษาอื่น ก็หมายถึง
ความถึงว่ จังกอบหรือภาษาที่อยู่ในอำนาจของเทศบาล ซึ่งเวลานี้
เรากำลังเตรียมทำ คือจะมอบอำนาจให้อย่างใดบ้าง ซึ่งท่านก็คง
จะมีโอกาสพิจารณาในที่นี้ เป็นตัวอย่างว่าจะมี เช่นตัวอย่างว่าจะ
โอนเงินค่าอาชญาบัตรสำหรับฆ่าหมู่ให้แก่เทศบาลๆ อาจไปเรียกภาษีสตาม
ที่ตรวจกฎหมายได้ กำหนดไว้ น ท่านก็อาจจะขจัดขงท่าน สัมมติ
ว่ากฎหมายกำหนดว่าควหนึ่งอย่างตั้ง ๓ บาท แต่เดิมนตัวละ ๕๐ สตางค์
ซึ่งน้อยกว่ากฎหมายกำหนด ท่าน อาจ จะ ขจัด อีก ๑๐ สตางค์ หรือ
๒๐ สตางค์ก็ได้ เป็นอย่างนี้ เป็นภาษาเฉพาะท้องถิ่น ซึ่งจะคง
ตกลงกันในสภาเทศบาล

ขุนเสนาบดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่ ถ้าหาก
จะผ่านสภาฯ ก่อน ก็เป็นการชอบแล้ว นี้ก็จะปล่อยอำนาจให้ไป
กระทำกันทีเดียวก็จะเป็นการปนเปเท่านั้นเอง

ประธานสภาฯ กล่าวว่ ถ้าไม่มีผู้ใดทักท้วงอีก ก็จะได้
ถือว่าข้อ ๕ ผ่านไปได้

เดชาธิการสภาฯ อ่าน ข้อ ๕ ข้อ ๖

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎร จังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอคัดคำว่า "หรือก่อน" ออกได้ความอย่างเดียว
ก็แล้ว

หลวงประดิษฐมนูธรรม กล่าวว่า ยอมให้คัด

เดชาธิการสภาฯ อ่านมาตรา ๕

ประธานสภาฯ กล่าวว่า บัดนี้การพิจารณาได้สิ้นสุดไปแล้ว

ด. ยุกะยัง ทองดงยา ผู้แทนราษฎรจังหวัดกาญจนบุรี กล่าวว่า
ไหนๆ พระราชบัญญัตินี้ก็จะได้ประกาศใช้แล้ว ข้าพเจ้ามีความยินดี
และเสียใจ คือยินดีที่เพื่อนผู้แทนของข้าพเจ้าอีกหลายจังหวัด อีก
๗ วันก็จะได้เห็นไฟสว่างและน้ำสว่าง ส่วนบรรดาจังหวัดต่างๆ
ที่ยังไม่มีนั้น ข้าพเจ้าขอกราบเรียนท่านรัฐมนตรีว่าขอได้โปรดเร็วๆ ด้วย

หลวงประดิษฐมนูธรรม กล่าวว่า ข้าพเจ้าร้อนใจไม่น้อยกว่าท่าน
ซึ่ง ข้าพเจ้าได้รับหน้าที่ ใน กระทรวงมหาดไทย ก็ได้แต่เอางานไปเพิ่มให้
เจ้าหน้าที่ประจำก็มาก บางแห่งก็ถึงกับว่างงานมากเหลือเกิน แต่ข้าพเจ้าก็
พยายามให้จังหวัดทั้งหลายได้มีไฟฟ้าและน้ำประปาใช้ โดยทั่วถึงกัน

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่า โดย
เฉพาะอย่างยิ่ง ขอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย อย่าลืม
จังหวัดชลบุรี

ประธานสภา ฯ กล่าวว่ ท่านผู้ใดเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติ^๕
ออกเป็นกฎหมายใช้บังคับได้ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือพร้อมเพรียงกัน

ประธานสภา ฯ กล่าวว่ ต่อไปเป็นเรื่องการจำกัดยาง

ประธานสภา ฯ กล่าวว่ ในเรื่องนี้รัฐบาลได้ขอคัดมา เพราะ
ฉะนั้นจะเป็นการสมควร ถ้ารัฐบาลจะแถลงเหตุผลให้สมาชิกทราบ
เสียก่อน

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่ ญัตติของรัฐบาลในเรื่องการจำกัดยาง
ดังที่ได้ เสนอไว้ นั้น รัฐบาลเกรงว่าอาจจะกระทำให้ราษฎรมีความ
เข้าใจผิดได้ว่ารัฐบาลเลือกมุ่งเอาตามความรับผิดชอบในการที่ได้ลงนาม
ตกลงกับต่างประเทศนั้น เพราะฉะนั้นจึงขอถอนญัตติเดิม แล้วเสนอ
ญัตติใหม่ให้สภาผู้แทนราษฎร แสดงความเห็นชอบ ด้วยความตกลง ซึ่ง
รัฐบาลได้ลงนามไว้แล้ว

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าวว่ สภาผู้แทนราษฎรยังไม่อนุมัติญัตติทั้งสองประการของรัฐบาล
สำหรับญัตติที่รัฐบาลจะถอนไปนั้นก็เปิดว่าสภา ฯ นี้ให้ถอนไป แต่
ไม่มีความผูกมัดในสภา ฯ สำหรับญัตติที่เสนอมาใหม่นี้ สภา ฯ นี้
ยังไม่อนุมัติให้รัฐบาลไปทำสัญญาต่างประเทศ

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ขอให้เข้าใจความหมายเสียก่อน ข้าพเจ้า
เข้าใจถึง^๕จะถูกรับกับความประสงค์ของรัฐบาลหรือไม่ คือว่าในพระราช
บัญญัติเดิมซึ่งรัฐบาลได้เสนอมานี้มีจำนวนโคจตาจำนวนหนึ่ง ซึ่ง
รัฐบาลได้เซ็นรับรองไปอันหนึ่งแล้ว และได้มีการขอเปลี่ยนแปลงมา
ที่^๕ที่เราได้ เที่ยงกันมากด้วยเรื่องซึ่งรัฐบาลขอถอนญัตติในข้อที่รัฐบาล
เปลี่ยนแปลง ตามที่ได้ลงนามไว้เดิมใช่หรือไม่

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่า ใช่

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าวว่า เพราะฉะนั้นปัญหาในที่นี้คงมีอยู่ว่าเราจะยอมให้รัฐบาลถอน
ญัตติหรือไม่ แล้วกลับพิจารณาข้อตกลงตามที่รัฐบาลได้ลงนามไว้แล้ว

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า
ก่อนที่จะพูดต่อไป ข้าพเจ้าขอขอมความเข้าใจเสียก่อนว่า ญัตติที่รัฐบาล
ลงนามไว้ในสัญญาเดิมว่า ๓๕,๐๐๐ ตันใช่หรือไม่ แล้วต่อมาได้ขอ
เปลี่ยนแปลงเป็น ๒๕,๐๐๐ ถ้าหากว่าเท่าที่ข้าพเจ้าเข้าใจนั้นถูกต้อง ตามที่
เราได้อภิปรายกัน ได้เถียงกันมาแล้วในวันก่อน เราไม่ได้รับรองและ
เห็นชอบด้วยทั้ง ๓๕,๐๐๐ และ ๒๕,๐๐๐ เพราะฉะนั้นการถอน ๒๕,๐๐๐
นั้นไม่เป็นการขัดข้องอะไร จะถอนอย่างไรก็ได้ เพราะเราไม่ได้รับรอง
ทั้งสองจำนวน

นายทองอินทร์ ภริพินัน ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่า ข้าพเจ้ารู้สึกสงสัยอยู่บ้าง จึงอยากจะเรียนถามที่ประชุมว่า รัฐบาลได้ทำสัญญาในเรื่องจำกัดขยางไปดงนามไว้ ๓๕,๐๐๐ ตัน ครั้นต่อมารัฐบาลได้พิจารณาโดยรอบคอบแล้วเห็นว่าเราเสียเปรียบ จึงได้เพิ่มเป็น ๕๕,๐๐๐ ตันมาบัดนี้รัฐบาลกลับจะไม่รับการที่รัฐบาลได้พิจารณาโดยรอบคอบแล้ว จะขอเพิ่มโควตา ๒๐,๐๐๐ ตันกลับจะลดลงมาเป็น ๓๕,๐๐๐ ข้าพเจ้าไม่เข้าใจว่าเป็นเพราะเหตุใด ขอได้โปรดชี้แจงให้ละเอียดเสียก่อน

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่า คือรัฐบาลได้ชี้แจงไว้แล้วว่า ที่ว่ารัฐบาลได้ยื่นในเรื่อง ๒๕,๐๐๐ ไปจะทำให้ความเดือดขาดของรัฐบาลนั้นไปเสีย เพราะฉะนั้นรัฐบาลจึงได้ตกลงยื่นตามเดิม คือแปลว่าที่รัฐบาลแสดงไปว่า การยื่นญัตติใหม่ว่าขอเปลี่ยนเป็น ๕๕,๐๐๐ นั้น ดุประหนึ่งว่า เราทำอะไรออกจะยุ่งกันไป เป็นการทำไม่ตรงไปตรงมา แต่รัฐบาลได้ทำอะไรลงไปแล้วต้องรับผิดชอบ เพราะฉะนั้นจึงได้ขอถอนญัตติใหม่นี้ คือถอนญัตติเดิม

นายมังกร สุ่มเส้น กล่าวว่า ในกรณีที่รัฐบาลเสนอญัตติมาขอเป็น ๕๕,๐๐๐ ตันฯ เราก็ยังไม่พอใจ เพราะจำนวนยางของเราออกมากกว่า ๕๕,๐๐๐ ตันมาก ถ้ารัฐบาลถอนไปก็ถอนไปด้วยความไม่พอใจ เราไม่พอใจทั้งนั้น เพราะฉะนั้นขอให้สภาฯ พยายามอย่าได้รับหลักการในเรื่องที่จะอนุมัติให้ไปทำสัญญากับต่างประเทศ

ประธานสภาฯ กล่าวว่า เราจะต้องตกลงในปัญหาที่รัฐบาลขอ
ถอนเสียก่อน ถ้าไม่มีผู้ใดทักท้วงในเรื่องรัฐบาลถอนแล้วจะได้ถือว่า
ที่ประชุมยอมให้รัฐบาลถอนไปแล้ว

ไม่มีผู้ใดทักท้วงเป็นอันว่าที่ประชุมอนุมัติให้รัฐบาลถอนไปแล้ว
นายจิ่ง จวงจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดศรีสะเกษ กล่าวว่า ไม่ยอม
ให้ถอน

นายมังกร สามเสน กล่าวว่า ไม่มีผู้รับรอง ตกไป

ประธานสภาฯ กล่าวว่า เป็นอันว่ายอมให้ถอนไปแล้ว ทั้งนี้
ปัญหาต่อไปมีอยู่ว่า จำนวนโคกตาซึ่งเราได้อีกกี่พันไร่ บัดนี้รัฐบาล
ตกลงมาเหลือ ๑๕,๐๐๐ ตามที่ได้เสนอไว้เดิม สภาฯ นี้จะตกลงหรือไม่

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า
ในเรื่องนี้เราได้อภิปรายกันมามากมายแล้วในคราวก่อน แต่รัฐบาลไม่
ได้ให้เหตุผลไปกว่าอื่น มีหน้าข้าราชการยังมากถอน ๒๕,๐๐๐ อีก ซึ่ง
แสดงให้เห็นว่า รัฐบาลไม่ได้ให้ความพอใจเราเลย สำหรับสัญญาที่
รัฐบาลได้ทำมาแล้ว และที่จะกดขี่ให้เราอีก ๑๕,๐๐๐ อีก ข้าพเจ้า
เห็นว่าไม่จำเป็นจะต้อง อภิปรายอะไรกันอีก ข้าพเจ้าเห็นว่า สภาฯ นี้
ไม่ควรจะรับหลักการ ไม่ควรตกลงที่จะให้รัฐบาลทำสัญญาซื้อขาย
อะไรเลยเป็นอันขาด ที่เราอภิปรายกันนั้น ชี้มทราบกันดีแล้ว ข้าพเจ้า
ไม่จำเป็นที่จะต้องกล่าวซ้ำอะไรอีก ขอวิงวอนให้สมาชิกนึกถึงประโยชน์
ของราษฎรเป็นใหญ่

ร.ต. ถิต วิทนพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพัทลุง กล่าวว่่า วันก่อน
เราได้อภิปรายกันมาหลายชั่วโมงในเรื่องนี้ ฝ่ายเราบอกว่่าเดือน
๒๕,๐๐๐ ก็เดือนอื่น ๑๕,๐๐๐ ก็ยังเดือนอื่น บัดนี้รัฐบาลได้ถอนไป
แล้ว คงเหลือ ๑๕,๐๐๐ จะให้เราเห็นชอบด้วย ไม่ได้ เพราะเรารักษา
สิทธิของราษฎร ฉะนั้นเราจะยอมให้สัคยบ้านไม่ได้

ค.ยู เกียง-ทองดงยา ผู้แทนราษฎรจังหวัดกาญจนบุรี กล่าวว่่า
ในครั้งก่อนนั้น ข้าพเจ้าได้เคยแสดงถึง การได้ และเสียเปรียบของการที่
รัฐบาลสยามจะได้ เข้าเป็นภาคีในโครงการนี้ จำกัอย่างนั้น ข้าพเจ้าได้
พยายามแสดงจำนวนยงเป็นหลักฐานว่่า เมื่อสยามจำกัดขอเข้าร่วมเป็น
ภาคีกับต่างประเทศทั้งหลายอื่นแล้ว เราจะมียงเหลือตั้งอยู่ในราช
อาณาจักร ไม่น้อยกว่าแสนต้น หรือจะคง ทอดทิ้งกันยงไม่ต่ำกว่า
๕,๐๐๐,๐๐๐, ต้น เมื่อข้าพเจ้าได้ แสดงความเห็นประกอบหลักฐานเช่นว่่า
นั้น ท่านรัฐมนตรีว่าการเศรษฐกิจได้กรุณาเตือนสติข้าพเจ้าว่่า ข้าพเจ้า
ไปจังหวัดยะลาเพียงคนเดียวเท่านั้น โฉนจึงได้ตัวเดชมมาตั้งกระบุง เป็น
ท่านองว่่าตัวเดชมที่ข้าพเจ้ากล่าวว่่านั้นเหตวโหดไม่หน้าเชื่อ ข้าพเจ้าขอยืนยัน
ว่่าจำนวนที่ข้าพเจ้ากล่าวว่่านั้นไม่เหตวโหดเลย กัดบ้จะเป็นตัวเดชมที่ข้าพเจ้า
กล่าวเพียงขั้นต่ำที่สุดจากวิชคำนวณอย่างธรรมดาเอง ชาวนาย่อมจะ
ทราบปริมาณจำนวนข้าวของตนได้เมื่อเพียงแต่เห็นต้นข้าวยังมีได้เก็บเกี่ยว
ฉนี้ใด - เจ้าของสวนยางก็ย่อมจะทราบปริมาณจำนวนเนื้อยงได้ กัด

เคียงฉนั้น ท่านรัฐมนตรีเองเมื่อครั้งไปสำรวจเศรษฐกิจก็ไม่ได้ไปทุก
 แห่งหนยังทราบความเดือดร้อนของประชาชนได้ทั่วประเทศ นั้นมิใช่
 การคำนวณซึ่งใกล้เคียงกับความจริงด้วยเหตุผลคอกหรือ เท่าที่ข้าพเจ้าได้
 อภิปราย ในวันก่อน นั้นเป็นทาง ให้รัฐบาลมองเห็นความเดือดร้อนของ
 ประชาชนที่จะเกิดขึ้น เพราะจำนวนมุดโคจตาได้น้อยกว่าจำนวนจริงเป็น
 อันมากทั้งเป็นเครื่องเตือนใจได้ว่าก่อนที่รัฐบาลจะได้ดำเนินการ ตกกลงใน
 เรื่องใดๆซึ่งเป็นเรื่องของประชาชนแล้วไซ้ ชอบที่จะได้ฟังความเห็นของ
 ราษฎรหรือผู้แทนราษฎรเสียครั้งหนึ่ง เพื่อถกถกกรองปรับปรุงความคิด
 เห็นให้ได้ผลดีจริงๆ และผลดีที่บังเกิดขึ้นนั้นมิใช่บังเกิดเฉพาะหน่วย ย่อม
 หมายถึงประเทศชาตินั้นเทียว ขอท่านจงอย่าได้ถ่มนิทานหนูช่วยราชดีห์
 เดยบรรดาสมาชิกรวมทั้งข้าพเจ้าที่ได้พยายามทักทวนโต้แย้ง ในเรื่องจำนวน
 มุดโคจตา นั้น มิใช่จะได้แย้งคัดค้านเพื่อประโยชน์แห่งตนก็หาไม่ได้ ย่อม
 กระทำเพื่อราษฎรเพื่อให้ สัมกับราษฎรได้วางใจ ให้ สัมกับที่ราษฎรได้
 เด็กเพนให้เป็นปากเสียง ให้เป็นผู้ระวังรักษาผลประโยชน์ จึงเป็น
 หน้าที่ที่จะต้องคอยทักท้วงเตือนให้สติ รั้งหน่วงในทางก่อให้เกิดผล
 มิใช่เป็นการทำลาย ในกรณีที่รัฐบาลมีทางดำเนินการอันอาจ เป็นทางเดือด
 ร้อนของมหาชน ข้าพเจ้าได้พิจารณารูปการณ์เท่าที่ปรากฏอยู่นั้น คณะ
 รัฐบาลเป็นผู้ถือท้ายเรือซึ่งมีพวกข้าพเจ้าเป็นผู้ โดยสารไป เข็มของ
 รัฐบาลนั้นมุ่งมาดที่จะฝ่าคลื่นมรสุมแห่งเศรษฐกิจ ระหว่างที่กำลัง โค่น

อยู่ เครื่องประกอบบางอย่างบางส่วนของเรือได้ชำรุดไป พวกโดย
 สาร์คือ พวกข้าพเจ้าทั้งหลาย ได้พยายามที่จะให้สยามรัฐนาถนั้นเดินไป
 คดอกรอติง โดยสวัสดิ์ จึงขอร้องท่านผู้ถือท้ายเรือให้ซ่อมแซมบูรณะ
 ประกอบส่วนที่ชำรุดนั้น เพราะหากว่าการชำรุดของเครื่องประกอบนี้
 แค่น้อยนั้นจะไม่เป็นภัยแก่ผู้โดยสารโดยทั่วถึงก็ดี ข้าพเจ้าเชื่อว่าเราจะ
 ไปถึงฝั่งโดยเหนื่อยอ่อนเพลีย ด้วยผู้โดยสารบางส่วนได้ อยู่ในระดับ
 ความชำรุดของเครื่องประกอบแห่งเรือนนี้ ดังอุปมาที่ข้าพเจ้าได้เขียน
 มานี้ ข้าพเจ้าขออ้อนวอนให้รัฐบาลนี้ได้หาวิธีเจรจาให้ได้ยุติความโศก
 ตาสูงพอ เพียงกับความต้องการของประเทศ อนึ่งข้าพเจ้าขอเขียนบรรดา
 ท่านสมาชิกทั้งหลายผู้เป็นผู้แทนของปวงชนชาวสยามว่า ท่านรับความไว
 ้วางใจจากราษฎรทั่วประเทศแล้ว ท่านจะต้องเป็นผู้รับภาระในการบ้
 อกันประ โยชน์ เป็นผู้ดูแลความทุกข์สุขของราษฎรด้วยดวงใจอันเข้มแข็ง
 ท่านเป็นผู้ประกันความเดือดร้อนของประชาชนด้วยความสุจริตใจ การ
 ที่ข้าพเจ้าได้ บรรยายเหตุผลการได้เสียในโครงการนี้ จำกัด้วยซึ่งสยาม
 จะได้เข้าเป็นภาคีร่วมมือกับนานาประเทศนั้น โดยสรุปความว่าหาก
 สภาฯ ได้สัถยาบันอนุมัติการกระทำของรัฐบาลในมุดโคดคาที่ขอจะเป็น
 การเดือดร้อนของมหาชน โดยมีอย่างเหลือ และทอดทิ้งตนยาก นอกจาก
 จากนี้ยังเป็นการเดือดร้อนต่อกรรมกรซึ่งเขาคงจะได้มีงาน ทำวันหนึ่งนับ
 จำนวนหมื่นในมุดโคดคา ๒๕,๐๐๐ คนนั้น ข้าพเจ้าได้ทักทานว่าไม่ควร

จะให้ สัตย์บ้านเป็นอย่างยิ่ง บัดนี้รัฐบาลขอขียนมุดโคดตา ๓๕,๐๐๐
คนนั้น ตามสัญญาเดิม ซึ่งน้อยลงไปอีกตั้งหมื่นคนเช่นในไซร์ หากสภาฯ
ได้ อนุมัติให้ สัตย์บ้านในมุดโคดตาแล้ว ข้าพเจ้าเกรงว่าราษฎรทั้งหลาย
แทนที่จะเรียกท่านว่า ท่านผู้แทนราษฎร เขาจะเรียกท่านว่า ท่านผู้กระเทก
ราษฎร เสียมากกว่า เพราะฉะนั้นขอให้ท่านคิดดูให้ รอบคอบว่าท่าน
ควรจะอนุมัติให้ สภาฯ นี้ให้ สัตย์บ้านในเรือนหรือไม่

พ.ต. หลวง ขำรง นาวาสวัสดิ์ ต.ร.น. กล่าว ว่า ข้าพเจ้าเข้าใจว่าที่
ประชุมกันนี้จะ ได้ เข้าใจชัดแจ้งดีว่า ในกิจการที่รัฐบาลได้กระทำไปก็ดี
หรือในกิจการที่สภาฯ นี้ได้ ไต่แย้งต่อรัฐบาลอยู่ก็ดี เราทั้งสองฝ่ายมี
ความประสงค์ ตรงกัน ในอันที่จะ รักษาประโยชน์ และในอันที่จะ ประกอบ
ความสุขให้แก่ราษฎร และในการที่รัฐบาลจะได้ เข้าร่วมเป็นภาคีในความ
ตกลงอันนี้ด้วย ก็เนื่องด้วยรัฐบาลเห็นว่า การกระทำของรัฐบาลเช่นนี้
เป็นการกระทำซึ่ง ชอบด้วยเหตุผลและถูกต้อง ในการที่จะยังความสุข ให้แก่
ประชาชนและเป็นแขนงหนึ่งที่จะแก้ไขเศรษฐกิจของประเทศให้ คง คืบ ขึ้นมา
รัฐบาลได้ พิจารณาโดยรอบคอบ และได้ เก็บสถิติเท่าที่จะเชื่อถือได้ เป็น
อย่างดีในเวลานั้น รัฐบาลจึงได้ ตกลงไปในการที่จะขอรับ โคดตา เพียง
๓๕,๐๐๐ เท่าที่รัฐบาลได้ เสนอไว้ ก็เมื่อรัฐบาลได้กระทำไปเช่นนั้น
แล้ว รัฐบาลนี้จึงเห็นว่า ในครั้งนี้เป็นครั้งแรกซึ่ง ในระบอบประชาธิปไตย
ซึ่งรัฐบาลของเราได้ ทำความตกลงกับนานาประเทศนี้ ย่อมเป็นเกียรติ

ศักดิ์และเป็นข้อพึงถือของรัฐบาล ในการที่จะส่งเงินเกี่ยวกับศักดิ์ของประเทศ หรือของรัฐบาลแห่งประเทศไทยให้มั่นคง รัฐบาลจึงตั้งใจที่จะยืนยันความเต็มว่าขอให้สภาฯ นี้ได้โปรดรับให้สัตยาบันแก่ความตกลงที่รัฐบาลได้กระทำมาแล้ว

พระพิไลยสุนทรการ ผู้แทนราษฎรจังหวัดภูเก็ต กล่าววาทะ เรื่องจำกัดยางนี้ ความจริงข้าพเจ้าได้ขอให้สมาชิกของเรารับหลักการแล้วเมื่อคราวก่อน แต่ทว่ามาบัดนี้จะถูกจำกัดตามอัตราเดิม เห็นว่าจะทำไปไม่ได้ เพราะว่าเจ้าของสวนยางในมณฑลปัตตานีได้ในเดือนนี้ต่างเข้าใจว่าถูกจำกัดก็เท่ากับถูกไล่ตรวจที่หนึ่งแล้ว ครั้นเดือนนี้จะเอาเรื่องยางมาเพิ่มขึ้นก็จะเป็นการเดือดร้อนที่สุด พุทธสมาคมความจริงถ้ารัฐบาลไม่รับจัดการอย่างหนึ่งอย่างใดแล้ว จะร้อนเป็นไฟทีเดียวทั้งสองอย่างนี้ เพราะเป็นอาชีพของชาวปัตตานีได้ และเป็นเรื่องสำคัญมากทีเดียว

หุดวงนรินทร์ประสาครเวช ผู้แทนราษฎรจังหวัดจันทบุรี กล่าววาทะ เรื่องการจำกัดยางนี้ ฝ่ายเราต้องเป็นฝ่ายเสียเปรียบเขาแน่นอนทีเดียวโดยไม่มีปัญหาอย่างใด ในฐานะที่ข้าพเจ้าเคารพและรักใคร่รัฐบาลนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงขอแถลงให้รัฐบาลทราบอีกครั้งหนึ่ง เพราะครั้งก่อนข้าพเจ้าได้ขอให้รัฐบาลตอบคำถามของข้าพเจ้าในเรื่องนี้รวม ๒ ข้อ รัฐบาลยังหาได้ตอบไม่ ตามที่ข้าพเจ้าว่าฝ่ายเราเสียเปรียบเขามากนั้นคือข้าพเจ้าจะได้นำสถิติของเพื่อนบ้านใกล้เคียงของเราเช่นอินโดจีนของ

ผู้รังสรรค์มาเปรียบเทียบกับเรา ในการที่เจ้าสัญญาจำกัดอย่างกรณี ๓ ฝ่าย
 เราเจ้าจำกัดตั้งปีละ ๑๕,๐๐๐ ตัน เพราะยางของเราจะออกได้ ปีละไม่
 น้อยกว่า ๓๒,๐๐๐ ตัน และเขาก็ไม่ให้เราส่งในจำนวน ๑๕,๐๐๐ ตัน
 ทุก ๆ ปี เขายังจำกัดให้เราส่งเพียงปีละ ๕๐% ปีที่ ๒. ๗๕% ปีที่ ๓. ๘๕%
 ปีที่ ๔. ๙๐% ปีที่ ๕. ๑๐๐% นับเป็นข้อเสียเปรียบเขาอย่างมากมา ๒. ฝ่าย
 อินโดจีน ตามสัญญาจำกัดอย่าง เขาให้โควตาถึง ๓๐,๐๐๐ ตัน และยิ่ง
 กว่านั้นใน ๓๐,๐๐๐ ตันนั้น เขาไม่จำกัด เขาจำกัดแค่เศษของ ๓๐,๐๐๐ ตัน
 ขึ้นไป ฉะนั้นอินโดจีนจะส่งยางออกนอกประเทศได้ ๓๐,๐๐๐ ตันทุก ๆ ปี
 และเมื่อได้ตรวจดูสถิติของอินโดจีนตามที่หนังสือพิมพ์หอการค้าแห่งลอน
 ดอนวันที่ ๓๑ สิงหาคม ปี ค.ศ. ๑๙๓๔ คือปีนั้น ยางส่งออกนอกประเทศ
 ในระยะ ๖ เดือน คือเดือนมกราคม ถึงมิถุนายน เป็นจำนวนยาง
 ๓๒,๓๒๗,๘๔๖ กิโลกรัม เท่ากับ ๓๒,๘๔๓ ตัน สถิติของเขานับเป็น
 ที่แน่นอน ตามสถิติอินโดจีนจะได้ปีละ ๒๕,๖๘๓ ตันเท่านั้น เขายัง
 ทำสัญญาโควตาเมื่อใดถึง ๓๐,๐๐๐ ซึ่งเพิ่มขึ้นจากจำนวนจริงถึง ๔,๓๓๘
 ตัน ส่วนของเราจำนวนจริงมีอยู่ตามตัวเลขที่กล่าวแล้ว เขากลับมาด
 ให้ต่ำลงดังนี้ อีกประการหนึ่งเราเสียเปรียบเขาภายนอกประเทศด้วย
 ยังซ้ำร้ายที่ฝ่ายเราต้องออกพระราชบัญญัติบังคับกับพวกเราเองอีก ราษฎร
 ที่เคยลำบากอย่าง และเก็บยางไว้ได้ โดยอิสระ จะต้องถูกควบคุม
 คุมหมดคือสัตว์ภาพคังนั้น จึงเห็นว่ามันควรรับหลักการของรัฐบาล

หลวงวรินทร์ปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา กล่าววาทะ ความจริงข้าพเจ้าไม่ใช่ว่ามองไม่เห็น ความเดือดร้อนของราษฎรในภาคนี้ ข้าพเจ้าขอรับรองให้ท่านสมาชิกผู้แทนราษฎรที่เป็นชาวบักขี ได้ ได้โปรดเห็นว่าข้าพเจ้าก็ได้มองเห็นอยู่เหมือนกัน แต่ว่าอย่างไรก็ดี ข้าพเจ้ามองเห็นว่าภาคนี้จะเห็นถึงความสำคัญของรัฐบาลอยู่เหมือนกัน ทำไมข้าพเจ้าจึงพูดเช่นนั้น ข้าพเจ้ารู้สึกอยู่เหมือนกันว่าสมาชิกทั้งหลาย คงไม่พอใจในคำพูดของข้าพเจ้า แต่ข้าพเจ้าจำเป็นต้องพูด เพราะว่าเมื่อก่อนข้าพเจ้าได้พูดแล้วในเรื่องนี้ เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าจำเป็นต้องพูด คำสำคัญๆของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจึงขอพูดจากหัวใจฉันแท้จริง รัฐบาลนี้ข้าพเจ้าคิดว่า ถ้าสภาฯ ไม่ให้มติให้รัฐบาลทำสัตยาบันแก่อนุสัญญาฉบับนี้แล้ว ข้าพเจ้าแน่ใจว่ารัฐบาลจำเป็นจะต้องลาออก เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว ข้าพเจ้าขอวิงวอนให้ท่านทั้งหลายคิดดูฐานะของบ้านเมืองเวลานี้ว่าเป็นอย่างไร ฐานะของบ้านเมืองก็ได้มีการซับซ้อนในการทำการหาเงินอยู่ ถ้าหากว่ารัฐบาลนี้ได้ลาออกไปแล้ว และเราได้คณะรัฐบาลที่อ่อนแอมาแล้ว เราจะต้องตกอยู่ในฐานะอย่างไร บ้านเมืองเราจะเป็นอย่างไร เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าจึงขอให้ท่านทั้งหลายได้โปรดระลึกดูว่าเราควรจะให้อนุมัติให้รัฐบาลทำสัตยาบันนี้หรือไม่ ในการที่ข้าพเจ้าพูดครั้งนี้ ข้าพเจ้ารู้สึกอยู่มากที่สุดทีเดียว จนทำให้ท่านบางคนไม่พอใจถึงกับยกมือขึ้น ในขณะที่ข้าพเจ้าพูดยังไม่จบ แต่ข้าพเจ้าไม่รู้สึก

หวาดหวั่นอย่างไร ข้าพเจ้าเข้ามาในสภาฯ นี้ ได้พร้อมใจทุกอย่าง
แล้ว และข้าพเจ้ายินดีที่จะเดินหน้าเสมอ ข้าพเจ้าไม่หวาดหวั่นอะไร
เลย เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าจึงมีความหวังว่าก่อนหมดสภาฯ นี้จะลงมติ
ขอให้ท่านทั้งหลายรู้สึกกระตือรือร้นเกี่ยวกับวาทกรรมของรัฐบาลให้มากขึ้น ขอให้
คิดให้รอบคอบทุกแง่ทุกมุมเสียก่อน ไม่ใช่คิดถึงทางใดทางเดียว ทาง
เดียวอย่างไร จะเสียอย่างไร จะเสียหายแก่ประเทศชาติ เสียเกี่ยวกับ
แก่ประเทศอย่างไร จะเสียเครดิต ของประเทศอย่างไร ข้าพเจ้าเข้าใจ
ว่าสมาชิกทั้งหลายจะทราบได้ตั้งอยู่แล้ว โดยที่ข้าพเจ้าจะไม่ต้องอธิบาย
ให้ท่านทั้งหลายฟัง เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าก็ไม่มีอะไรที่จะพูดต่อไปอีก
แล้ว ขอให้คิดดูให้มากขึ้น

พ.ต. หลวงรัตนดิถีพิชัย กล่าววาทะปัญหาในเรื่องจำกัดขางซึ่ง
รัฐบาลยื่นขอร้องขอให้สภาฯ ลงมติให้รัฐบาลทำสัตยาบันกับสัญญา
นั้นได้ เท่าที่ได้ฟังจากเสียงอภิปรายในวันก่อนๆ ก็ดี และในวันนั้นก็
รวมความเป็นเสียงส่วนใหญ่ เราได้ความค่อนข้างจะชัดเจนว่า ความ
มุ่งหมายของผู้แทนราษฎรหลายท่าน ส่วนมากในทางบักซ์ได้มีความ
เห็นกันว่า อนาคตของประเทศสยามเรานั้นอย่างน้อยควรจะได้อำนาจ
และยิ่งกว่านั้นเราจะได้อินทรีย์ผู้แทนราษฎรในทางบักซ์ได้นั้น มีที่
ไปยังกว่านั้น ถึงดีหมื่น ห้าหมื่น หกหมื่น ซึ่งอย่างไรก็ดี เราคงรวม
กันได้ว่า ความจำนนวนของผู้แทนราษฎรหลายจังหวัดทางบักซ์ได้

แสดงหลักฐานและเหตุผลหลายประการ อันเราควรจะยอมฟังว่าราษฎร
 ในจำนวนบริษัทได้นั้น สามารถจะทำรายได้ในจำนวนนั้นได้จริง เมื่อ
 รายีนยอมจะฟังเสียงข้อนี้แล้วเรามาคิดถึงค่าของรัฐบาลเป็น ๒๕,๐๐๐
 ซึ่งน้อยกว่าเป็นอันมาก ยิ่งกว่านั้นรัฐบาลยังได้ชอกอน ๒๕,๐๐๐ เสีย
 กذبให้เราลงมติในจำนวน ๓๕,๐๐๐ เท่านั้น เพียงเท่านั้นเราก็จะเห็นได้
 แล้วว่า ความประสงค์ของราษฎรชาวบริษัทได้นั้นอันที่จะพิจารณาให้
 ได้มากขึ้นนั้น กذبน้อยลงไปอย่างไม่มีหวัง เราควรพิจารณาใน
 ข้อสำคัญที่ว่าจำนวนอย่างที่ราษฎรสามารถจะทำได้ เป็นจำนวนมากมาย
 ถึง ๓๐,๐๐๐ ๒๐,๐๐๐ ถ้าหากว่าเราจำกัดให้ราษฎรจำหน่ายยางออก
 ประเทศสยามเพียง ๓๕,๐๐๐ เท่านั้น จำนวนอย่างที่เหลือนั้นจะทำอย่างไร
 ความลำบากและความเดือดร้อนกับข้อนี้ จะตกอยู่กับใครก็จะตกอยู่กับ
 ราษฎรของเราเอง ในปัญหาที่สมาชิกผู้หนึ่งถามว่าถ้าสภา ฯ น
 ไม่อนุมัติตั้งยามัน รัฐบาลจะได้ออก ข้อนี้เป็นจริงอย่างไรหรือไม่
 นั้น หาใช้หน้าที่ของสภา ฯ นั้นจะฟังพิจารณาไม่ สภา ฯ นั้นเป็นสภา
 แทนราษฎร สมาชิกทุก ๆ คนหาใช้เป็นผู้แทนจังหวัดของตนเท่านั้น
 ไม่ ฉะเพาะข้าพเจ้าไม่ใช่ประเภทที่ ๑ ข้าพเจ้าเป็นประเภทที่ ๒ ข้าพเจ้า
 เป็นผู้แทนของประชาชนทั้งพระราชอาณาจักรสยาม ข้าพเจ้าประจักษ์
 ใจว่าราษฎรส่วนหนึ่งของราชอาณาจักรสยามจะต้องได้ รับความเดือด

ร้อนเช่นนี้ ข้าพเจ้าย่อมจะเห็นประโยชน์ของราษฎรเป็นดังอันใหญ่
ยิ่งของประโยชน์อื่น ฉะเพาะสภาฯ นี้ไม่มีหนทางอื่นใดเลย นอกจาก
ว่าจะไม่รับหลักการของรัฐบาล

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช กล่าว

ว่า ตามความจริงตามข้อเท็จจริงปรากฏอยู่แล้วว่าถ้ารัฐบาลยอมให้
รัฐบาลไปเข้าสัญญากับต่างประเทศดังที่เสนอมานี้ ราษฎรจะได้รับความ
เดือดร้อนเป็นอันมาก อย่างที่เราได้อภิปรายกันมาตามที่ท่านสมาชิกผู้หนึ่ง
กล่าวแต่เพียงว่า ผู้แทนบักซ์ได้ หรือราษฎรบักซ์ได้จะได้รับความ
เดือดร้อนนั้น ข้าพเจ้าขอเรียนให้ทราบว่ามีเช่นนี้เช่นเดียว
ความเดือดร้อนของราษฎรทุก ๆ มุม ของราษฎรอาณาจักรสยาม ก็มี
ความเดือดร้อน เพราะฉะนั้นขอให้คิดให้ดีในเรื่องที่เราจะยินยอมให้
รัฐบาลไปเข้าสัญญากับเขาโดย โศกตาค่ำที่สุดเช่นนั้น ยางจะเหลืออยู่
ในประเทศสยามเป็นอันมาก ต้องทิ้งให้เสียไป ทุก ๆ ปี เรามีรัฐ
ธรรมนูญแล้ว แต่เราทอดใจซึ่งรัฐธรรมนูญ เราไม่มีเวลาจะกลับ
เราต้องทำหน้าที่ตามวิถีทางแห่งรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นขอให้สภาฯ
ได้เห็นทุกขของราษฎร และเห็นโทษ ขอให้ปฏิบัติตามเพื่อให้ได้
ประโยชน์ของราษฎร

นายไต้ ปวงนิมิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า เพราะ
ที่ได้ฟังมาแต่ในหมู่สมาชิกประเภทที่ ๑ และทั้งประเภทที่ ๒ เป็นที่จับ

ใจข้าพเจ้าเป็นอย่างยิ่ง ข้าพเจ้าขอให้ตั้งมติว่าจะรับหรือไม่รับใน
สัจยามันของรัฐบาล และขอให้เป็นที่ลับด้วย

มีสมาชิกบริวาร

ประธานสภาฯ กล่าวว่า บัดนี้ที่มีสมาชิกได้ขอรับรองให้ตั้งมติดับ

นายกรัฐมนตรี้ กล่าวว่า รัฐบาลขอยืนยันตามมติเดิม คือที่ได้
ตกลงไว้แล้ว

นายทองอินทร์ ภูพิพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า ข้าพเจ้าไม่ชอบเลยในเรื่องตั้งมติดับ ดังเหตุผลที่ข้าพเจ้าได้
เคยเรียนมาแล้วเมื่อวันก่อนนั้น

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ในเรื่องรับรองให้ตั้งมติดับนี้ เมื่อมี
ผู้รับรองและรับรองถูกตั้งแล้ว จะเป็นอย่างไรไม่ได้

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า เมื่อ
เพื่อนสมาชิกข้าพเจ้าว่าไม่ชอบใจมติดับ ข้าพเจ้าก็ไม่ถ่วง ขอถอน

ประธานสภาฯ กล่าวว่า เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าจะขอให้ตั้งมติดับ
โดยเปิดเผย เพราะเจ้าของมติดับขอถอนแล้ว ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะ
ไม่อนุมัติให้รัฐบาลทำสัจยามัน โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๗๓ คน

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะไม่อนุมัติตามที่
รัฐบาลขอรับรองมา โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๒๕ คน เป็นอันว่าไม่อนุมัติ

นายกรัฐมนตรีกล่าวว่า เมื่อสภาฯ นี้ไม่รับรองความตกลงซึ่ง
รัฐบาลได้ไปลงนามไว้แล้ว เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าในนามของรัฐบาล
ขอเรียนต่อท่านในที่ประชุมนี้ว่า รัฐบาลจะกราบถวายบังคมลาออก
ตามระบอบแห่งรัฐธรรมนูญ จึงขอเรียนให้สภาผู้แทนราษฎรทราบ
ไว้ด้วย

ประธานสภาฯ กล่าวว่า มีมติคณะรัฐบาลได้แถลงความจำนงว่า
จะถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง ข้าพเจ้าเป็นห่วงอยู่ในเรื่องเดิม คือ
ได้กำหนดไว้ว่าเราจะมีประชุมกันในวันที่ ๑๕ นั้น จึงใคร่ที่จะถามทาง
รัฐบาลก่อนว่า ได้ถวายให้ตั้งพระนามแล้วหรือยัง

น.ต. หลวงข้าราชการสวัสดิ์ ร.น. กล่าวว่า ก่อนที่จะมาประชุม
ในที่นี้ รัฐบาลก็ได้ตกลงใจมาแล้ว และก็ตกลงใจดังที่ได้กระทำไป
แล้ว เพราะฉะนั้นในการประชุมเมื่อเช้านี้ รัฐบาลก็ได้ระงับในข้อ
นี้ด้วย พระราชกฤษฎีกาที่จะให้เปิดประชุมในวันที่ ๑๕ นี้ จึงให้เบร
กวันรับเสีย และในเรื่องเงินเดือนนั้น ทางกรมราชการได้ตั้งไว้เมื่อ
ครึ่งเดือน คือในสมัยประชุมวิสามัญตามเดือนครึ่ง ก็ไม่มีอะไรจะ
เป็นห่วงในเรื่องงบประมาณ จนกว่าจะได้ตั้งคณะรัฐบาลใหม่ เมื่อ
รัฐบาลใหม่เข้ามาและแถลงนโยบายแล้ว ก็เป็นหน้าที่ของรัฐบาลใหม่
ต่อไป

ประธานสภาฯ กล่าวว่ ข้าพเจ้าขอถามสักหน่อยว่าท่านจะ
 ประมาณให้ข้าพเจ้าทราบได้หรือไม่ว่า ในการที่จะรวบรวมถวายนังคมดา
 ออกนั้น จะทรงตั้งใหม่กินเวลาประมาณสักกี่วัน เพราะเหตุว่าข้าพเจ้า
 เป็นห้องว่างพระราชบัญญัติบางอย่าง ซึ่งสภาฯ นี้ได้สั่งให้กรรมาธิการ
 พิจารณาไว้แล้ว และถ้ายังมีเวลาเหลือพอที่เราจะได้อนุมัติให้กรรมาธิการ
 พิจารณาต่อไป และอีกประการหนึ่งว่างพระราชบัญญัติซึ่งสภาฯ นี้
 ได้รับหลักการไว้แล้ว แต่ยังไม่ได้มีการแปรญัตตินั้น ถ้าเวลาพอ
 ข้าพเจ้าจะใคร่ขออนุญาตสภาฯ นี้ให้ส่งแปรญัตติเสียด้วย เรื่องจะได้
 เสร็จกันทีเดียว จึงใคร่ขอทราบ

น.ต. หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์ ร.น. กล่าวว่ เมื่อเปิดประชุมแล้ว
 รัฐบาลก็จะได้ไปรวบรวมถวายนังคมดาออกในวันนั้นทันที ส่วนที่จะได้รับ
 อนุมัติหรือไม่นั้น เข้าใจว่าคงจะได้มีพระราชโอรเดชโต้ตอบระหว่าง
 ผู้สำเร็จราชการแผ่นดิน กับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งคง
 จะกินเวลาราวสองวัน และข้าพเจ้าคิดว่าในการที่จะมีคดีมัยประชุม
 นั้นเห็นจะไม่เกินสัปดาห์นี้นะ

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
 กล่าวว่ ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๕๑ นั้นว่า รัฐมนตรีทั้งคณะต้อง
 ออกจากตำแหน่ง เมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติไม่ไว้ใจในคณะ หรือ
 เมื่อสภาผู้แทนราษฎรชุดที่ให้ความไว้ใจแก่รัฐมนตรีในขณะรับหน้า ทน

ผู้คัดค้าน ในกรณีทั้งสองท่านว่าคณะรัฐมนตรีที่ออกนั้นต้องอยู่ในตำแหน่งดำเนิน การไปจนกว่าคณะรัฐมนตรีที่ตั้ง ขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่ คือ รัฐบาลจะได้กระทำหน้าที่ต่อไปจนกว่ารัฐบาลใหม่จะเข้ารับหน้าที่

ประธานสภา ฯ กล่าวหาว่า ในเรื่องนั้นเป็นอันเข้าใจกันอยู่ทั่วไปแล้ว แต่เรามีโอกาสที่จะยึดการประชุมของเราไปได้ จึงใคร่จะขอ คือว่าเรื่องใดที่ค้างเราก็คงจะทำเสีย

หลวงวรินทร์ปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา กล่าวหาว่า ในการที่คณะรัฐบาลจะลาออก ข้าพเจ้ารู้สึกเสียใจ และข้าพเจ้าไม่แน่ใจว่าเจ้าคุณพหล ฯ ซึ่งเป็นผู้นำของสยามเวลานี้จะกลับมาก่ออีกหรือไม่

ประธานสภา ฯ กล่าวหาว่า อันนั้นเป็นหน้าที่ของประธานตามรัฐธรรมนูญ ข้าพเจ้าใคร่จะเสนอความเห็นว่ามีพระราชบัญญัติ ซึ่งรับหลักการแล้ว เราควรจะรับพิจารณากันหรือไม่ เพราะเรายังมีเวลา เช่นพระราชบัญญัติเดินเรือ เป็นต้น

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวหาว่า ข้าพเจ้าสงสัยว่า ในขณะที่เรายังไม่มีรัฐบาลจะว่าอย่างไร

ประธานสภา ฯ กล่าวหาว่า ข้าพเจ้าขอยืนยันว่ายังมีรัฐบาลอยู่ รัฐบาลจะต้องทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะตั้งรัฐบาลใหม่ และรัฐบาลใหม่มาแทน

นายกรัฐมนตรี กล่าวหาว่า ขออนุมัติให้หม่อมเจ้าวรรณโทยากร อรรถวรวงศ์ ทรงแดง

ประธานสภา ฯ อนุมติ

หม่อมเจ้าจรรณไวทยากร จรรณ ทรงแทว่า เมื่อรัฐบา
ลาออกเช่นนี้ยังคงบริหารราชการต่อไป แต่ในข้อนโยบายนั้นจะต้อง
ระงับ เพราะเหตุว่าจะเป็นสิทธิและอำนาจหน้าที่ของรัฐบาใหม่ เพราะ
ฉะนั้นในการที่จะดำเนินการต่อไปในชั้นกรรมาธิการ คือแปลว่าให้ท่าน
สมาชิกแปรญัตติและกรรมาธิการพิจารณาไปนั้นไม่ขัดข้อง แต่ร่างพระ
ราชบัญญัติในการที่จะเข้ามาเต็มสภา ฯ ในวาระที่สองนั้นคงจะต้องรอจน
รัฐบาใหม่ เพราะเหตุว่ารัฐบาใหม่อาจจะไม่รับรอง ข้าพเจ้าว่า
อาจจะ เพราะพูดตามหลักนั้นอาจจะไม่รับรองทดกันนโยบายในร่าง
พระราชบัญญัติบางอย่างนั้นก็เป็นหน้าที่ของรัฐบาใหม่จะทำความตกลง
กับสภาผู้แทนราษฎร ก็จะหวังให้รัฐบาคนั้นเข้ามาอภิปรายและทำ
ความตกลงในข้อนโยบายอีกต่อไปไม่ได้

นายทองทิพย์ ภูวิวัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า เมื่อรัฐบาได้ลาออกแล้วเช่นนี้ ปัญหาว่าพรุ่งนี้
เราจะประชุมกันหรือไม่ เพราะถ้าพระราชบัญญัติซึ่งรัฐบาเสนอม
เราจะปรึกษานั้นเป็นหน้าที่ของรัฐบาเดิม เพราะถ้ารัฐบาไม่มีสิทธิใน
พระราชบัญญัตินี้ ส่วนการแปรญัตติที่เราตั้งคณะกรรมาธิการไปแล้ว
รัฐบาก็ต้องอยู่ในการควบคุม เราก็ไม่มีอะไรปรึกษากันจากรัฐบาใหม่
จะเข้ารับหน้าที่ ข้าพเจ้าคิดว่าไม่มีอะไรปรึกษาต่อไปแล้ว จึงเป็นปัญหา

ว่าเราจะกำหนดวันประชุมเมื่อไร หรือไม่ ในระหว่างนี้ ขอให้ท่านที่
ปรึกษาไปร ดั้ง

นายกรัฐมนตรี ขออนุญาตต่อประธานสภาฯ ให้หม่อมเจ้าวรรณ
ไวทยากรวรรณ ทรงแถลง

ประธานสภาฯ อันนี้

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรรณ ทรงกล่าวว่ ที่ข้าพเจ้า
กล่าวถึงว่าในชั้นกรรมาธิการนี้ เพื่อให้เสียเวลา เพราะสภาฯ
อาจจะดำเนินการต่อไปได้ อย่างเช่นพระราชบัญญัติจรรยา เป็นต้น
ซึ่งในนโยบายก็มีแต่จะควบคุมในหลักการว่าจะให้ควบคุม การจรรยา
ให้เป็นระเบียบเรียบร้อยยิ่งขึ้นหรือไม่ ซึ่งเข้ามาเต็มสภาฯ แล้วก็ต้อง
รอรัฐบาลใหม่ แต่ในระหว่างนี้ในพระราชบัญญัตินั้นเกี่ยวข้องกับ
บริหารของฝ่ายเจ้าพนักงานโดยมาก เพราะฉะนั้นเพื่อจะไม่ให้เสียเวลา
สภาฯ จะดำเนินการไปในชั้นกรรมาธิการก็ไม่ขัดข้อง แต่ก่อนที่จะตก
ลงใจในวาระที่สอง รัฐบาลใหม่ก็ต้องมีเสียงในการรับหลักการว่าจะ
ควบคุมให้เป็นระเบียบเรียบร้อยยิ่งขึ้นหรือไม่

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า รัฐบาลนี้เป็นรัฐบาลที่ก่อให้เกิดรัฐธรรมนูญมา ตั้งแต่
ข้าพเจ้าได้เข้ามาในสภาฯ นี้ ข้าพเจ้าดูเหมือนจะเป็นผู้ ท่อนข้างจะมี
อะไรๆกับรัฐบาล ซึ่งบางท่านอาจจะมีความเข้าใจผิดอยู่บ้าง ข้าพเจ้าใคร่

จะทำความชาวสะอาดกับรัฐบาลนั้เสียก่อนที่รัฐบาลนั้จะได้จากข้าพเจ้าไป
ที่ข้าพเจ้าทำนั้ขอเรียนว่า ข้าพเจ้าทำในหน้าที่ของมูแทนราษฎร ข้าพเจ้า
ไม่เคยรู้จักบุคคลใดโดยเฉพะมาแต่ก่อน และข้าพเจ้าไม่ได้เคยสนิท
สนมกับรัฐบาลคนนั้แม้แต่คนหนึ่คนใด ถ้าข้าพเจ้าได้กระทำดั่งเคย
รัฐบาลไปด้วยประการหนึ่ประการใดก็ตาม ขอประทานโทษด้วยน้ำใส
ใจจริง

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่ ในกาที่ท่านสมาชิกรัฐสภาเจงมานันถูก
เต้ว คือแปลว่เราเป็นผู้แทนราษฎรด้วยกันทั้งหนึ่คนมานั้งอยู่ในที่นี้ ถึง
แม้ว่ข้าพเจ้าเป็นผู้บริหารกิจจริง ก็เป็นผู้แทนราษฎรด้วยกัน แต่ทว่ได้
รับหน้าที่เป็นผู้บริหาร เพราะฉะนั้น เราก็ต้องทำหน้าที่ผู้บริหาร
ให้เต็มที่ คือให้เต็มความสามารถ ท่านเต่า ท่านก็ค้ต้องทำหน้าที่ผู้
สมาชิกรัฐสภา คัดค้านอะไรต่าง ๆ เพื่อหวังดีต่อประเทศ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้า
ในนามของรัฐบาลนั้เข้าใจว่ไม่มีอะไรกับท่าน และเห็นเสียด้วยว่ท่าน
หวังดีต่อประเทศ

ประธานสภาฯ กล่าวว่ มีปัญหาว่าการประชุมของเราเป็นอัน
รวบับไว้รอ ฟังกระแสพระบรมราชโองการ ส่วนในหน้าที่กรรมการธิการ
ซึ่งพิจารณาค้างอยู่นั้น ขอให้กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งไปนั้น ดำเนิน

การพิจารณาต่อไป ส่วนการระงับประชุมเมื่อไรนั้น ข้าพเจ้าจะได้นัดให้
ทราบภายหลัง

ร.ต. ถัด รัตนพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพัทลุง กล่าวว่า เนื่อง
ด้วยรัฐบาลจะลาออกโดยเหตุที่สภาฯ ไม่ได้ยอมอนุมัติให้ทำการจำกัด
ยาง เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอกล่าวในนามของสมาชิกทั้งหลายผู้เป็นผู้แทน
ราษฎรว่า รัฐบาลนี้ได้ร่วมมือกระทำการงานกันมาเป็น เวลาปีเศษแล้ว
และยังกล่าวกันว่าเราได้ช่วยกันมาเป็นอย่างดี ซึ่งได้รับความเห็น
เห็น้อยและเห็นอกเห็นใจกันมา เพราะฉะนั้นการที่รัฐบาลจะต้องจากเรา
ไปครั้งนี้ เราผู้ที่มีความเสียใจเป็นอย่างยิ่ง แต่จะทำอย่างไรได้ เพราะ
ฉะนั้นในนามของผู้แทนราษฎร และในนามของประชาชนชาวสยามขอ
แสดงความเสียใจในการที่รัฐบาลจะได้ลาออกไปในครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง

นายกรัฐมนตรี้ กล่าวว่า ในการที่สมาชิกทั้งหลายได้มารับหน้าที่
รับภาระในการทำงานให้แก่ประเทศ และเป็นที่ยอมรับกัน มาจนบัดนี้
แต่หากทว่าเรื่องราวที่เป็นทั้งสองฝ่ายที่จะรักษา ข้างฝ่ายท่านก็ต้องรักษา
สิทธิของราษฎร ข้างส่วนข้าพเจ้าแล้ว เมื่อได้ทำอะไรลงไปแล้วก็ต้อง
รักษาความมั่นคง ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวและความศักดิ์สิทธิ์ เพราะ
ฉะนั้นข้าพเจ้าจึงได้ลาออกจากหน้าที่ ในการที่เราได้เคยร่วมทำการกัน
มาเป็นอันดี ข้าพเจ้าขอขอบคุณทุก ๆ ท่าน

เด็กประชุมเวดง ๒๐.๓๗ นาฬิกา

ร.ต. ถัด รัตน์พันธุ์	นายประเสริฐ บัณฑิตคุณ
นายจ้ง จริงจิตร์	นายถิน จุฑะรพ
เลมียด หงสประภาส	วิจิณ ลัจจะเวทะ
ทองกระจาย รัชตะวรรณ	ศิริ อินทร
ร.ต. เนตร พูนวิวัฒน์	บุญช่วย ลุคนอมัต
ชุนประเจตรุนพันธ์	ผู้ตรวจงานการประชุม
ผู้ตรวจรายงานการประชุม ๒๖/๘/๗๗	

พระยาเทพหัสดิน

หลวงคหกรรมบดี

เดชาธิการสภาผู้แทนราษฎร

พิมพ์ที่กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร